HIR VARIS SHAH

ਹੀਰ ਵਾਰਸਸ਼ਾਹ

ਜਿਸਨੂੰ

ਰਾਇ ਸਾਹਿਬ ਮੁਨਸ਼ੀ ਗੁਲਾਬਸਿੰਘ
ਐਂਡ ਸਨਜ਼

ਮਾਲਕਾਨ ਪੰਜਾਬ ਸੈਂਟ੍ਰਲ ਬੁਕਡਿਪੋ

ਨੇ

ਅਪਨੇ ਮੁਫ਼ੀਦ ਆਮ ਪ੍ਰੈਸ ਲਾਹੌਰ ਵਿਚ ਰਾਇ
ਬਹਾਦਰ ਲਾਲਾ ਮੋਹਨ ਲਾਲ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸੇ ਛਪਵਾਈ ॥

ਕੀਮਤ [illegible]

1915

ਤਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

[illegible] ਸੁਲਾਹ ਦਾ ਯਾਦਕੀਜੈ ਇਸ਼ਕਕੀਤਾਹੈ ਰਬ ਰਸੂਲ ਮੀਆਂ ॥ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ਼ਕਹੀ ਰੱਬਨੇ ਆਪ ਕੀਤਾ ਤੇ ਮਾਸ਼ੂਕਹੈ ਨਬੀ ਰਸੂਲ ਮੀਆਂ ॥ ਇਸ਼ਕ ਪੀਰ ਫ਼ਕੀਰ ਦਾ ਮਰਤਬਾਹੈ ਮਰਦ ਇਸ਼ਕ ਦਾ ਭਲਾ ਰਸੂਲ ਮੀਆਂ ॥ ਖਿੱਲੇ ਤਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਾਗ ਕਲਬੂਤ ਅੰਦਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਇਸ਼ਕ ਕਬੂਲ ਮੀਆਂ ॥

॥ ਨਾਤ ਰਸੂਲ ਦੀ ॥

ਦੂਜੀਨਾਤਰਸੂਲਮਕਬੂਲਵਾਲੀਜਿਂਦੇ ਹੱਕਨਜ਼ੂਲਲਉਲਾਕ ਹੋਇਆ॥ਖ਼ਾਕੀ ਆਖਕੇ ਮਰਤਬਾ ਵਡਾਦਿੱਤਾ ਸਾਰੀ ਖ਼ਲਕਦੇ ਵਿਚ ਜੋ [illegible] ਕੀਤਾ॥ ਸਰਵਰ ਹੋਇਕੇ ਔਲੀਆਂਅੰਬੀਆਂ ਦਾ ਅਗੇ ਹੱਕ ਦੇ ਆਪ ਨੂੰ ਖ਼ਾਕ ਕੀਤਾ ॥ ਕਰੇ ਉੱਮਤੀ ਉੱਮਤੀ ਰੋਜ਼ ਕਿਆਮਤ ਖ਼ੁਸ਼ੀਛੱਡਕੇਜੀਉਗ਼ਮਨਾਕਕੀਤਾ॥

॥ ਸਿਫ਼ਤ ਅਸਹਾਬ ॥

ਚਾਰੇ ਯਾਰ ਰਸੂਲ ਦੇ ਚਾਰ ਗੌਹਰ ਸਭੇ ਇੱਕ ਥੀਂ ਇੱਕ ਚੜ੍ਹੰਦੜੇਨੀ॥ ਅਬੂ ਬਕਰ ਤੇ ਉਮਰ ਅਸਮਾਨਵਾਲੀ ਆਪੋ ਆਪਣੀ ਜਾਈ ਸੋਹੰਦੜੇ ਨੀ ॥ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਿਦਕ ਯਕੀਨ [illegible] ਦੇ ਸੀਸ ਦਿਵੰਦੜੇਨੀ॥ ਜ਼ੋਰ [illegible]

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜੁਹਦ ਕੀਤਾ ਦਾ

॥ ਮਦਾਹ

ਮਦਾਹਪੀਰਦੀ ਹੁੱਬ ਦੇ ਨਾਲ
ਪੀਰੀਆਂ ਨੀ॥ ਜੇੜ੍ਹੇ ਪੀਰਦੇ ਤੁਰੇਂ ਮ
ਦੇ ਮੀਰੀਆਂ ਪੀਰੀਆਂ ਨੀ॥ ਰੋਜ਼ ਹਸ਼ਰਦੇ ਪੀਰਦਿਆਂ
ਨੂੰ ਹੱਥੋਂ ਸੱਜੜੇ ਮਿਲਨਗੀਆਂ ਚੀਰੀਆਂਨੀ॥ ਬਾਝੋਂ ਇਸ਼ਕ
ਜੇਨਾਬਦੇਯਾਰਨਾਹੀਂ ਲੱਖ ਢੂੰਡਦੇ ਫਿਰਨ ਫ਼ਕੀਰੀਆਂਨੀ॥

॥ ਇਸ਼ਕ ਪੀਰਾਂ ਦਾ ॥

ਮਸਤੂਰ ਦਾ ਲਾਡਲਾ ਪੀਰ ਚਿਸ਼ਤੀ ਸਰੂਰੀਜ ਮਸ ਦ
ਭਰਪੂਰ ਹੈ ਜੀ ॥ ਖ਼ਾਨਦਾਨ ਹੈ ਚਿਸ਼ਤੀ ਦਾ ਕਾਮਲੀਯਤ
ਜ਼ਾਹਿਰਅਕਲਦਾ ਪਟਨ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੈਜੀ॥ ਬਾਣੀ ਸੈਕਿਤਾਬ
ਵਿਚ ਪੀਰ ਕਾਮਲ ਜਿਸਦੀ ਆਜਜ਼ੀ ਜ਼ੁਹਦ ਮਨਜ਼ੂਰ
ਜੀ ॥ ਜ਼ਾਹਰੀਜਣੇ ਆਨ ਮਕਾਨ ਕੀਤਾ ਦੁੱਖਦਰਦ ਪੰਜਾਬ
ਦਾ ਦੂਰ ਹੈ ਜੀ ॥

॥ ਇਸ਼ਕਣੇਦਾਇ ॥

ਜਦੋਂ ਇਸ਼ਕਦੇ ਕੰਮਨੂੰ ਹਥਲਾਈਏ ਪਹਿਲੇ ਰੱਬਦਾ ਨਾਮ
ਧਿਆਈਏਜੀ॥ ਯਾਰਾਂਆਂਨੂੰ ਆਨ ਸੁਆਲ ਕੀਤਾ ਇਸ਼ਕ
ਹੀਰਦਾਨਵਾਂਬਨਾਈਏਜੀ॥ ਇਸਪ੍ਰੇਮਦੀ ਖੇਡਦਾ ਸਭ ਕਿੱਸਾ
ਜੀਭ ਸੋਹਣੀ ਨਾਲਸੁਣਾਈਏਜੀ॥ ਨਾਲ[illegible] ਮਜਲਸਾਂ
ਵਿੱਚ ਬਹਿਕੇ ਮਜ਼ਾ ਹੀਰ ਦੇ ਇ

ਅਜਬ ਬਹਾਰਦੇ ਸ਼ਿਹਰਕਰਕੇਰਾਂਝੇਹੀਰਦਾ ਮੇਲਕਰਾਈਏ
ਜੀ ॥ ਹੁਕਮ ਮੰਨਕੇ ਪਿਆਰਿਆਂ ਸੱਜਣਾਂਦਾ ਕਿੱਸਾ ਅਜਬ
ਬਹਾਰਦਾ ਜੋੜੀਏਜੀ ॥ ਫਿਕਰੇ ਜੋੜਕੇ ਖ਼ੂਬ ਦਰੁਸ੍ਤ ਕੀਜੇ
ਨਵਾਂ ਫੁਲ ਗੁਲਾਬ ਦਾ ਤੋੜੀਏਜੀ॥ ਬਹੁਤ ਜੀਉ ਦੇ ਵਿਚ
ਤਦਬੀਰ ਕਰਕੇ ਫ਼ਰਿਹਾਦ ਪਹਾੜਨੂੰ ਜੋੜੀਏਜੀ ॥ ਸੱਭੋ ਵੰਡ
ਜੁਵਾਬ ਬਣਾਇ ਦਈਏ ਜੇਹਾ ਅਤਰ ਗੁਲਾਬ ਨਿਚੋੜੀਏਜੀ॥

॥ ਮਨਜੂਰੀ ਅਮਰ ਧਾਰਾਂ ॥

ਇੱਕ ਤਖ਼ਤ ਹਜ਼ਾਰਿਓਂ ਗੱਲ ਕੀਜੇ ਜਿੱਥੇ ਰਾਂਝਿਆਂ ਰੰਗ
ਮਚਾਇਆਈ ॥ ਛੈਲ ਗੱਭਰੂ ਮਸਤ ਅਲਬੇਲੜੇ ਨੀ ਸੁੰਦਰ
ਇੱਕਥੀਂ ਇੱਕ ਸਵਾਇਆਈ ॥ ਵਾਲੇ ਕੋਕਲੇ ਮੁੰਦਰੀ ਮੱਝ
ਲੁੰਗੀ ਨਵਾਂ ਥਾਨ ਤੇ ਥਾਨ ਘਨਾਇਆਈ ॥ ਕਿੱਥੋਂ ਸਿਫ਼ਤ
ਹਜ਼ਾਰੇਦੀ ਆਖਸੱਕਾਂ ਗੋਯਾ ਬਹਿਸ਼ਤ ਜਮੀਨਤੇ ਆਇਆਈ॥

॥ ਸਿਫ਼ਤ ਮੌਜੂ ਚੌਧਰੀ ਦੀ ॥

ਮੌਜੂ ਚੌਧਰੀ ਪਿੰਡਦੀਪੱਗਵਾਲਾ ਵੱਡੇ ਭਾਈਆਂਦਾ ਸਰਦਾਰ
ਆਹਾ ॥ ਅੱਠ ਪੁਤ੍ਰਤੇਬੇਟੀਆਂ ਦੋ ਉਸਦੇ ਬੜੇ ਦਰਬਤੇ ਮਾਲ
ਪਰਵਾਰ ਆਹਾ ॥ ਚੱਲੇ ਭਾਈਆਂ ਵਿਚ ਪਰਤੀਤ ਉਸਦੀ
ਮੰਨਣਾ ਚੌਣਰੋਤੇਸਰਦਾਰਆਹਾ ॥ ਵਾਰਸਸ਼ਾਹਏਹੁਕੁਦਰਤਾਂ
ਰੱਬਦੀਆਂ ਨੀ ਧੀਦੋ ਨਾਲ ਸੀ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰ ਆਹਾ ॥

॥ ਅਦਾਵਤ ਬਰਾਦਰਾਨ ॥

ਬਾਪਕਰੇਪਯਾਰਤੇਵੈਰਭਾਈਡਰਾਂਪਿਓਦੇਖੋਂ ਪਏਮਿੰਗਦੇਨੀ ॥

ਗੁਝੇ ਮੇਹਣੇਮਾਰਦੇ ਸੱਪ ਵਾਂਗੂੰ ਉਸਦੇ ਕਾਲਜੇ ਨੂੰ ਪਏ ਡੰਗਾਵਦੇਨੀ ॥ ਕੋਈਵੱਸ ਨਾ ਚੱਲਦਾ ਕੱਢਦਿੰਦੇ ਦੇ ਦੇਮੇਹਣੇ ਰੰਗ ਬਰੰਗ ਦੇ ਨੀ ॥ ਵਾਰੇਸ਼ਾਹ ਹੁਣ ਗ਼ਰਜ਼ਹੈਬਹੁਤਸਾਰੀ ਹੋਰ ਸਾਕ ਨਾ ਸੈਣ ਤੇ ਅੰਗਦੇ ਨੀ ॥

॥ ਮੌਜੂ ਦਾ ਫੌਤ ਹੋਣਾ ॥

ਤਕਦੀਰ ਸੇਤੀ ਮੌਜੂਫੌਤਹੋਇਆ ਭਾਈਰਾਂਝੇਦੇਨਾਲਖਹੇੜ ਲੈਨੀ ॥ ਖਾਵੇ ਰੱਜਤੇਘੂਰਦਾ ਫਿਰੇਰੰਨਾਂ ਕੱਢਹਿੱਕਤਾਂ ਧੀਰ [illegible] ਨੂੰ ਛੇੜਦੇਨੀ ॥ ਨਿੱਤ ਸੱਜਰਾ ਘਾਉ ਕਲੇਜੜੇ ਦਾ ਸੀਸ਼ਾਂ ਤ੍ਰਿਖੀਆਂਨਾਲਉਚੇੜਦੇਨੀ ॥ ਭਾਈ ਭਾਬੀਆਂ ਵੈਰਦੀਆਂ ਕਰਨ ਗੱਲਾਂ ਇਹੁ ਝੰਗੜਾ ਨਿੱਤ ਨਿਬੇੜਦੇ ਨੀ ॥

॥ ਵੰਡ ਜ਼ਮੀਨ ॥

ਹਜ਼ਰਤ ਕਾਜ਼ੀ ਤੇ ਪੈਂਚਸਦਾਇਸਾਰੇ ਭਾਈਆਂ ਜ਼ਿਮੀ ਨੂੰ ਕਛ ਕਰਾਈਆ ਹੀ ॥ ਵੱਢੀ ਦੇਇਕੇ ਜ਼ਿਮੀਦੇਖੱਤੇਮਾਲਕਰਬੰਜਰ ਜ਼ਿਮੀ ਰੰਝੇਟੇ ਨੂੰ ਆਈਆ ਹੀ ॥ ਕੱਛਮਾਰ ਸ਼ਰੀਕ ਮਖੌਲ ਕਰਦੇ ਭਾਈਆਂ ਰਾਂਝੇ ਦੀ ਬਾਤ ਬਣਾਈਆ ਹੀ ॥ ਗੱਲ ਭਾਬੀਆਂਏਹ ਬਣਾਛੱਡੀ ਮਗਰਜੱਟਦੇ ਫੱਕੜੀਲਾਈਆ ਹੀ ॥

॥ ਤਾਨੇ ਭਾਬੀਆਂ ॥

ਪਿੰਡਾ ਰੱਕਕੇ ਸ਼ੀਸ਼ਿਆਂ ਨਾਲ ਵੇਖਣ ਤਿਨ੍ਹਾਂ ਵਾਹਿਆਂ ਕੀ ਹਲ ਵਾਹਣਾਈਂ ॥ ਪਿੰਡਾਪਾਲਕੇਚੋਪੜੇਪਟੇਜਿਨ੍ਹਾਂਕਿਸੇਰੰਨ ਦੀ ਏਸਨੂੰ ਚਾਹਣਾਈਂ ॥ ਜਿੰਨਾ ਭੂਈਂ ਦੇ ਝਗੜੇ ਕਰੇਮੁੰਡਾ

ਇਸ ਮੂਲ ਨਾ ਤੋੜ ਨਿਬਾਹਵਨਾਈਂ ॥ ਫਿਰੇਂਵੰਝਲੀਵਾਹਤੇ
ਨਾਦਗਾਵੇ ਕੋਈ ਰੋਜ਼ ਦਾ ਏਹ ਪਰਾਹੁਣਾਈਂ ॥

॥ ਕਲਾਮ ਸ਼ਾਇਰ ॥

ਅਗਲੀ ਹੋਈ ਸਵੇਰ ਤਾਂ ਉਠਰਾਂਝਾ ਹਲਵਾਹਿਣੇਨੂੰਬਾਹਰ
ਜਾਂਵਦਾਈ ॥ ਰਾਂਝਾਜੋਤ੍ਰਾਵਾਹਿਕੇਥਕਪਿਆਲਾਹਅਰਲੀਆਂ
ਛਾਉਂ ਨੂੰ ਆਂਵਦਾਈ ॥ ਭੱਤਾਆਣਕੇ ਭਾਬੀਆਂਕੋਲਧਰਿਆ
ਹਾਲਆਪਣਾ ਖੋਲ ਦਿਖਾਂਵਦਾਈ ॥ ਛਾਲੇ ਪਏ ਤੇ ਹੱਥ ਤੇ
ਪੈਰਪਾਟੇਸਾਨੂੰਵਾਹੀਦਾਕੰਮਨਾਆਂਵਦਾਈ ॥ ਭਾਬੀਆਖਿਆ
ਲਾਡਲਾ ਬਾਪਦਾਸੈਂ ਅਤੇ ਖਰਾ ਪਿਆਰੜਾ ਮਾਉਂਦਾਈ ॥

॥ ਕਲਾਮ ਰਾਂਝਾ ॥

ਰਾਂਝੇ ਆਖਿਆ ਭਾਬੀਓ ਵੈਰਨੋਂਨੀ ਸੱਕੇ ਭਾਈਆਂਦੇਨਾਲੋਂ
ਵਿਛੋੜਿਓਜੇ ॥ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਰੂਹਨੂੰ ਬਹੁਤ ਦਲਗੀਰਕੀਤਾ ਤੁਸਾਂ
ਫੁਲ ਗੁਲਾਬਦਾ ਤੋੜਿਓਜੇ ॥ ਸੱਕੇਭਾਈਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵਿਛੋੜ
ਮੈਨੂੰ ਕੰਡਾ ਵਿਚ ਕਲੇਜੇਦੇ ਪੋੜਿਓਜੇ ॥ ਭਾਈ ਜਿਗਰ ਤੇ
ਜਾਨਸਾਂ ਅਸੀਂਅਠੇ ਵਖੋਵੱਖਹੀਤੁਸਾਂ ਵਿਛੋੜਿਓਜੇ ॥ ਨਾਲ
ਕਹਿਰਦੇਅੱਖੀਆਂਕੱਢਭਾਬੀ ਸਾਨੂੰਮੇਹਣਿਆਂਨਾਲ ਚਰੋੜਿਓ
ਜੇ ॥ ਜਦੋਂ ਸਫ਼ਾਹੇ ਤੁਰਨਗੇ ਤਰਫਜੰਨਤ ਵਾਰਸਸ਼ਾਹ ਦੀ
ਵਾਗ ਨ ਮੋੜਿਓ ਜੇ ॥

॥ ਕਲਾਮ ਭਾਬੀਆਂ ॥

ਕਰੇਂ ਆਕੜਾਂ ਖਾਇਕੇ ਦੁਧ ਚਾਵਲ ਰੱਜ ਖਾਵਣੇ ਦੀ ਸਭ

ਮਸਤੀਆਂ ਵੇ ॥ ਅਸੀਂ ਦੇਵਰਾਂ ਨਾਲ ਨਿਹਾਲ ਹੋਈਆਂ ਸਾਨੂੰ ਸਭ ਸ਼ਰੀਕਨਾਂ ਹਸਦੀਆਂ ਵੇ ॥ ਆਖਨ ਰਾਂਝੇ ਦੇ ਨਾਲ ਹਨ ਘਿਉ ਖਿਚੜੀ ਪਰ ਜੀਉਂਦਾ ਭੇਦ ਨ ਦਸਦੀਆਂ ਵੇ ॥ ਇਕ ਤੂਹੀਂ ਕਲੰਕ ਕਹੇਂ ਅਸਾਂ ਲਗਾ ਹੋਰ ਸਭ ਸੁਖਾਲੀਆਂ ਵਸਦੀਆਂ ਵੇ ॥ ਰੰਨਾਂ ਝਿਗਦੀਆਂ ਵੇਖਕੇ ਮੂੰਹ ਮੁੰਡਾ ਜਿਵੇਂ ਸ਼ਹਿਦ ਵਿਚ ਮੱਖੀਆਂ ਫਸਦੀਆਂ ਵੇ ॥ ਘਰੋਂ ਨਿਕਲੇਂ ਤੇ ਪਿਆ ਮਰੇਂ ਭੁੱਖਾ ਭੁਲ ਜਾਨ ਤੈਨੂੰ ਸਭੇ ਮਸਤੀਆਂ ਵੇ ॥ ਵਾਰਸ ਰਾਂਝੇ ਦੇ ਨਾਲ ਹਨ ਘਿਉ ਸ਼ੱਕਰ ਪਰ ਜੀਉਂਦਾ ਭੇਤ ਨ ਦਸਦੀਆਂ ਵੇ ॥

॥ ਕਲਾਮ ਰਾਂਝਾ ॥

ਤੁਸਾਂ ਛਤਰੇ ਮਰਦ ਬਨਾ ਵਿਤੇ ਸੱਪ ਰੱਸੀਆਂ ਦੇ ਕਰੋਂ ਡਾਰੀਓ ਨੀ ॥ ਰਾਜੇ ਭੋਜ ਦੇ ਮੂੰਹ ਲਗਾਮ ਦੇਕੇ ਚੜ੍ਹ ਦੌੜੀਆਂ ਹੋ ਟੂਨੇ ਹਾਰੀਓ ਨੀ ॥ ਕੈਰੋ ਪਾਂਡਵਾਂ ਦੀ ਸਫਾ ਗਾਲ ਸੁੱਟੀ ਜ਼ਰਾ ਗੱਲ ਦੇ ਨਾਲ ਹੈਂ ਸਿਆਰੀਓ ਨੀ ॥ ਰਾਵਣ ਲੰਕ ਲੁਟਾਇਕੇ ਗਰਦ ਹੋਇਆ ਕਾਰੇ ਤੁਸਾਂ ਦੇ ਹੈਨ ਹਤਿਆਰੀਓ ਨੀ ॥

॥ ਕਲਾਮ ਭਰਜਾਈਆਂ ॥

ਭਾਬੀ ਆਖਿਆ ਗੁੜਿਆ ਮੂੰਡਿਆ ਵੇ ਅਸਾਂ ਨਾਲ ਕੀ ਲਿਕਤਾਂ ਲਾਈਆਂ ਨੀ ॥ ਵਲੀ ਜੇਠ ਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਛਤ੍ਰ ਦੇਵਰ ਡੁਬ ਮੋਈਆਂ ਓਹ ਭਰਜਾਈਆਂ ਨੀ ॥ ਘਰ ਬਾਰ ਵਿਸਾਰ ਖੁਆਰ ਹੋਈਆਂ ਇਸ਼ਕਾਂ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀਆਂ ਜਿਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਈਆਂ ਨੀ ॥ ਘਰੋਂ ਘਰੀ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਲੋਕ ਸਾਰੇ ਸਾਨੂੰ ਕੇਹੀਆਂ ਪਾਈਆਂ ਫਾਹੀਆਂ ਨੀ

॥ ਤੇਰੀ ਗੱਲ ਨਾ ਬਨੇਗੀ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਵਿਆਹ ਲਿਆਏਂ ਸਿਆਲਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਈਆਂਨੀ ॥ ਵਾਰਸਸ਼ਾਹ ਨਾ ਰਹਿੰਦੇਨੀ ਮੂਲ ਚੋਬਰ ਗਲੀਂ ਜਿਨਾਂ ਦੇਪੈਂਦੀਆਂਫਾਹੀਆਂ ਨੀ ॥

॥ ਕਲਾਮ ਰਾਂਝਾ ॥

ਮੂੰਹ ਬੁਰਾਦਿਸੰਦੜਾਭਾਬੀਓਨੀਸੜੇਹੋਏ ਪਤੰਗਕਨੋਂ ਸਾੜਨੀ ਹੈਂ ॥ ਤੇਰੇਗੋਚਰਾਕੰਮਕੀ ਪਿਆ ਮੇਰਾ ਸਾਨੂੰਬੋਲੀਆਂਨਾਲ ਕੀ ਮਾਰਨੀਹੈਂ ॥ ਉਤੇ ਚਾੜ੍ਹਕੇ ਪੌੜੀਆਂ ਲਾਹ ਸਿਟੇਂ ਕਹੇ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਮਹਿਲ ਉਸਾਰਨੀਹੈਂ ॥ ਅਸਾਂ ਨਾਲ ਕੀ ਮਾਮਲਾ ਪਿਆ ਤੇਰਾ ਕਾਹਨੂੰ ਕੂੜ ਦੇ ਸੁਖਨ ਉਭਾਰਨੀ ਹੈਂ ॥

॥ ਕਲਾਮ ਭਾਬੀਆਂ ॥

ਸਿਧਾ ਹੋਇਕੇ ਰੋਟੀਆਂ ਖਾਹਿ ਜੱਟਾ ਏਵੇਂ ਕਾਸ ਨੂੰਏਡੀਆਂ ਚਾਈਆਂਵੇ ॥ ਤੇਰੀਪਨਘਟਾਂਦੇਵਿਚਡੰਡਪੈਂਦੀਧੁੰਮਾਂਤ੍ਰਿੰਞਨਾਂ ਦੇ ਵਿਚਪਾਈਆਂਵੇ ॥ ਘਰਬਾਰ ਵਿਸਾਰ ਖੁਆਰ ਹੋਈਆਂ ਏਕਾਂ ਜਿਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਮ ਨੇ ਲਾਈਆਂ ਵੇ ॥ ਜ਼ੁਲਫ਼ਾਂ ਕਾਲੀਆਂ ਕੁੰਡਲਾਂ ਵਾਲੀਆਂਨੀ ਏਕਾਂ ਹਿਕ ਤੇ ਆਨ ਬਹਾਈਆਂਵੇ ॥ ਵਾਰਸਸ਼ਾਹ ਹੈ ਜਿਨਾਂ ਦਾ ਚੰਦਦੇਵਰ ਘੋਲ ਘਤੀਆਂ ਸਭ ਭਰਜਾਈਆਂ ਵੇ ॥

॥ ਕਲਾਮ ਭਾਬੀਆਂ ॥

ਅਣਖੇਲਿਆ ਅਹਿਲਦੀਵਾਨਿਆਂਵੇ ਬੁਕਾਂ ਮੋਢਿਆਂ ਤੋਂ ਕਜੋਂ ਸੱਟਨਾ ਹੈਂ ॥ ਚੀਰੇਬੰਨਕੇਡੰਬਰੇ ਵਾਲਚੋਪੜਫਿਰੇਂ ਨਿਸ਼ਸਾਂ

ਫੇਰੀਆਂ ਘੱਤਨਾਹੈਂ ॥ ਰੋਟੀਖਾਂਦਿਆਂਲੂਣਜੇਪਵੇਝੇੜਾਲਾਇਹ
ਜੀਭਨੇਦੇ ਵਿਚ ਸੱਟਨਾ ਹੈਂ ॥ ਕੰਮ ਕਰੇਂਨਾਹੀਂ ਹਛਾ ਖਾਇ
ਪਹਿਨੇਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਆਪਨੇ ਆਪ ਦੀਆਂ ਪੱਟਨਾ ਹੈਂ॥

॥ ਕਲਾਮ ਰਾਂਝਾ ॥

ਭੁਲਗਏਹਾਂ ਵਡੇ ਹਾਂ ਆਨ ਵੇਹੜੇ ਮੌਲਾ ਬਖਸ਼ਲੈ ਡਾਰੀਏ
ਵਾਸਤਾਈ ॥ ਹਥੋਂ ਤੇਰਿਓਂ ਦੇਸਮੈਂਛਡਜਾਸਾਂ ਰਖੀਂਦੇਸਤੂੰ
ਆਪਣਾ ਵਾਸਤਾਈ ॥ ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਤੂੰ ਜ਼ੁਲਮ ਚੇਲਕ ਬੱਧਾ
ਮੂੜੀਂ ਰੂਪ ਸ਼ਿੰਗਾਰੀਏ ਵਾਸਤਾਈ ॥ ਨਾਲ ਹੁਸਨਦੇ ਫਿਰੇਂ
ਗੁਮਾਨਲਦੀਸਮਝਮਸਤਹੰਕਾਰੀਏਵਾਸਤਾਈ॥ਵਾਰੇਸ਼ਾਹਨੂੰ
ਮਾਰਨਾਭਾਗਭਰੀਏ ਅਨੀਮੁਨਸਦੀਪਜਾਰੀਏਵਾਸਤਾਈ ॥

॥ ਕਲਾਮ ਭਾਬੀਆਂ ॥

ਸਾਡਾਹੁਸਨਪਸੰਦਨਲਿਆਵਨਾਂਏਂਜਾਹੀਰਸਜਾਨਦੀਵਜਾਹ
ਲਜਾਈਂ ॥ ਵਾਹ ਵੰਝਲੀ ਪ੍ਰੇਮਦੀ ਘਤਜਾਲੀ ਕਾਈ ਨੱਢੜੀ
ਸਜਾਲਾਂਦੀ ਫਾਹਲਜਾਈਂ ॥ ਤੈਨੂੰਵਲ ਹੈ ਰੰਨ ਵਲਾਵਣੇ ਦਾ
ਰਾਣੀ ਕੋਕਲਾਂ ਮਹਿਲਤੋਂ ਲਾਹਲਿਆਈਂ ॥ ਦਿਨੇਬੂਹਿਓਂ
ਕੱਢਨੀ ਮਿਲੇਨਾਹੀਂ ਰਾਤੀ ਕੰਧਪਿਛਵਾੜੇਦੀਵਾਹਲਜਾਈਂ ॥

॥ ਕਲਾਮ ਰਾਂਝਾ ॥

ਨੱਢੀ ਸਜਾਲ ਦੀ ਵਸਾਹਕੇ ਲਜਾਂਵਸਾਂਮੈਂਕਰੋਬੋਲੀਆਂਅਤੇ
ਠਠੋਲੀਆਂ ਨੀ ॥ ਬਹੁ ਘੱਤ ਪੀੜ੍ਹਵਾਂਗਮਹਿਰੀਆਂਦੇ ਅਗੇ
ਝੂਠ ਜੇਹੀਆਂ ਹੋਣ ਗੋਲੀਆਂਨੀ ॥ ਦਰੀਆਵਿੱਚਰਾਂਝੇਸ਼ੀਏ

ਭਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਹੋਨ ਭੁਸਾਂ ਜੇਹੀਆਂ ਬੜ ਬੋਲੀਆਂ ਨੀ ॥ ਖ[illegible]ਰੇ
ਭਾਬੀ ਅਸੀ ਰਜਰਹੇ ਭਰ ਵਿਤੀਆਂ ਜੇਹੁਸਾਂ ਝੋਲੀਆਂ ਨੀ ॥

॥ ਕਲਾਮ ਭਾਬੀਆਂ ॥

ਏਹੀ ਭੀੜ ਮਰਾਈ ਓਲੀ ਕੱਢਿਆਵੇ ਮੱਖਾ ਡਾਹਿਓ ਸੋਕਣਾਂ
ਵਾਂਗ ਕੇਹਾ ॥ ਜਾਹ ਸਜਰਾ ਕੰਮ ਗਵਾ ਨਾਹੀਂ ਹੋਇ ਜਾਸੀਆ
ਜੋਬਨਾ ਫੇਰ ਬੇਹਾ ॥ ਰਾਂਝੇ ਖਾ ਗੁੱਸਾ ਸਿਰ ਧੌਲ ਮਾਰੀ ਏਵੇਂ
ਰੋਬੜੀਏਂ ਉੰਨ ਨੂੰ ਜਿਵੇਂ ਲੋਹਾ ॥ ਤੁਸੀ ਵੇਸ ਰੱਖੇ ਅਸੀ
ਛੱਡ ਚਲੇ ਲੈਤੂੰ ਝਗੜਾ ਭਾਬੀਏ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇਹਾ ॥ ਹਥ ਪਕੜਕੇ
ਜੁਤੀਆਂ ਮਾਰ ਬੁਕਲ ਰਾਂਝਾ ਹੋਇ ਤੁਰਿਆ ਵਾਰਸ ਸ਼ਾਹ ਜੇਹਾ ॥

॥ ਕਲਾਮ ਸ਼ਾਇਰ ॥

ਖ਼ਬਰ ਭਾਈਆਂ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਜਾ ਦਿਤੀ ਰਾਂਝਾ ਉਠ ਹਜ਼ਾਰਿਓਂ
ਚਲਿਆ ਜੇ ॥ ਹਲ ਵਾਹਣਾ ਓਸ ਤੋਂ ਹੋਇ ਨਾਹੀਂ ਮਾਰ ਬੋਲੀਆਂ
ਭਾਬੀਆਂ ਘਲਿਆ ਜੇ ॥ ਪਕੜ ਰਾਹ ਤੁਰਿਆ ਹੰਝੂ ਨੈਣ ਰੋਂਦੇ
ਜਿਵੇਂ ਨਦੀ ਤੋਂ ਨੀਰ ਉਛਾਲਿਆ ਜੇ ॥ ਅਗੋਂ ਵੀਰ ਦੇ ਵਾਸਤੇ
ਭਾਈਆਂ ਨੇ ਅੱਧ ਵਾਟਿਓਂ ਰਾਹ ਜਾ ਮਲਿਆ ਜੇ ॥

॥ ਕਲਾਮ ਸ਼ਾਇਰ ॥

ਰੂਹ ਛਡ ਕਲਬੂਤ ਜਿਉਂ ਵਿਦਾ ਹੁੰਦਾ ਤਿਵੇਂ ਏਹ ਦਰਵੇਸ਼
ਸਿਧਾਰਿਆ ਈ ॥ ਰਿੰਨ੍ਹ ਪਾਣੀ ਹਜ਼ਾਰੇ ਦਾ ਕਸਮ ਕਰਕੇ ਰਾਹ
ਝੰਗ ਸਿਆਲ ਦਾ ਧਾਰਿਆ ਈ ॥ ਕੀਤਾ ਰਿਜ਼ਕ ਨੇ ਅੰਤ
ਉਦਾਸ ਰਾਂਝਾ ਚਲੋ ਚਲੀ ਦਾ ਮੂੰਹੋਂ ਪੁਕਾਰਿਆ ਈ ॥ ਕੱਛੇ ਵੰਝਲੀ

ਮਾਰਕੇ ਵਿਦਾ ਹੋਇਆ ਵਾਰਸ ਵਤਨਤੇ ਦੇਸਵਸਾਰਿਆਈ॥

॥ ਕਲਾਮ ਭਾਈਆਂ ॥

ਆਖ ਰਾਂਝਿਆ ਭਾ ਕੀ ਬਨੀ ਤੇਰੇ ਦੇਸਅਪਨਾ ਛਡ ਸਿਧਾਰ ਨਾਹੀਂ ॥ ਵੀਰ ਅੰਬੜੀ ਜਾਇਆ ਜਾਹ ਨਾਹੀਂ ਸਾਨੂੰ ਨਾਲ ਫ਼ਿਰਾਕ ਦੇ ਮਾਰ ਨਾਹੀਂ॥ਓਹ ਭਾਬੀਆਂ ਅਸੀਹਾਂਵੀਰ ਤੇਰੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਚਾਰ ਵਿਚਾਰ ਨਾਹੀਂ ॥ ਬਖ਼ਸ਼ ਦੇਹ ਗੁਨਾਹਤੂੰ ਭਾਬੀਆਂਦਾ ਕੌਨਜੰਮਿਆਜੋਗੁਨਾਹਗਾਰ ਨਾਹੀਂ॥ ਭਾਈਆਂ ਬਾਝਨਾਮਜਲਸਾਂ ਸੋਹਿੰਦੀਆਂਨੀ ਅਤੇਭਾਈਆਂਬਾਝਬਹਾਰ ਨਾਹੀਂ ॥ ਭਾਈ ਮਰਨਤੇਪੈਂਦੀਆਂਭਜਬਾਹੀਂਬਿਨਾਂਭਾਈਆਂ ਦੇ ਪਰਵਾਰ ਨਾਹੀਂ॥ਲਖ ਓਟਹੈ ਕੋਲ ਵਸਿੰਦਿਆਂਦੀਭਾਈ ਗਏ ਜੇਡੀਕੋਈ ਹਾਰ ਨਾਹੀਂ॥ਭਾਈ ਢਾਹੁੰਦੇਭਾਈਉ ਸਾਰਦੇ ਨੀਭਾਈਆਂਬਾਝ ਬੇਲੀਕੋਈ ਯਾਰਨਾਹੀਂ ॥ ਭਾਲਿਆਂਵੰਡ ਦੀਆਂ ਲਖਕੁਸ਼ਾਂਮਦਾਂਨੀਤੇਗਰੀਬਦਾਕੋਈ ਗ਼ਮਖ਼ਾਰਨਾਹੀਂ ॥ ਇਕੱਲੇ ਭਾਈਆਂਨੂੰਲੋਕ ਮਾਰਦੇਨੇ ਬਾਹਾਂ ਵਾਲਿਆਂਦੀ ਕੋਈ ਸਾਰ ਨਾਹੀਂ॥ਜਿੱਥੇਆਪਜੇਹੇਹੋਨ ਅਠਭਾਈ ਉਸਦੇ ਜੇਡੀਭਾਂਜਗ ਬਹਾਰ ਨਾਹੀਂ॥ ਵਾਰਸਸ਼ਾਹ ਮੀਆਂ ਬਿਨਾਂ ਭਾਈਆਂ ਦੇਸਾਨੂੰ ਜੀਵਣਾਂ ਜਗ ਦਰਕਾਰ ਨਾਹੀਂ ॥

॥ ਕਲਾਮਰਾਂਝਾ ॥

ਰਾਂਝੇਆਖਿਆ ਰਿਜ਼ਕਲੈਚਲਿਆ ਜੇ ਮੈਥੋਂਭਾਈਓਤੁਸੀਕੀ ਮੰਗਦੇਹੋ॥ਵਿਛਲਿਆ ਜੇ ਬਾਪਦਾ ਮਿਲਖ ਸਾਰਾ ਤੁਸੀ ਸਾਕ

ਨਾ ਸੈਨ ਤੇ ਅੰਗਦੇਹੋ॥ ਜੇਕਰਦੱਸਲਗੇ ਤਾਂ ਮਨਸੂਰ ਵਾਂਗੂ
ਮੈਨੂੰ ਚਾੜ੍ਹ ਸੂਲੀ ਉਤੇ ਟੰਗਦੇਹੋ ॥ ਵਿਚੋਂ ਹੋਵੇ ਖੁਸ਼ੀ ਮੇਰੇ
ਨਿਕਲਨੇ ਤੇ ਗੱਲ ਆਖਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਨਾ ਸੰਗਦੇ ਹੋ ॥

॥ ਕਲਾਮ ਭਾਬੀਆਂ ॥

ਭਰਜਾਈਆਂ ਆਖਿਆ ਰਾਂਝਣੇ ਨੂੰ ਅਸੀ ਬੰਦੀਆਂ ਤੇਰੀਆਂ
ਹੋਨੀਆਂਵੇ ॥ ਜਾਨਮਾਲਕੁਰਬਾਨ ਹੈਤੁਧਉਤੋਂ ਅਤੇਆਪਭੀ
ਵੇਖਣੇ ਹੋਨੀਆਂਵੇ ॥ ਸਾਨੂੰ ਸਬਰਕਰਾਰਨਾਆਂਵਦਾਹੈ ਜਿਸ
ਵੇਲੇਦੀਆਂ ਤੈਥੋਂ ਵਿਛੁੰਨੀਆਂਵੇ ॥ ਨਾਉਂ ਲਿਆਹੈ ਜਦੋਂ ਤੂੰ
ਜਾਵਣੇਦਾ ਅਸੀ ਰੱਜ ਦੀਆਂ ਹੰਝੂ ਰੁੰਨੀਆਂ ਵੇ ॥

॥ ਕਲਾਮ ਰਾਂਝਾ ॥

ਭਾਬੀ ਰਿਜ਼ਕ ਜਾਂ ਉਠ ਉਦਾਸਤੁਰਿਆਤੁਸੀਕਾਸਨੂੰ ਘੇਰਕੇ
ਠਗਦੀਆਂ ਹੋ ॥ ਪਹਿਲੋਂ ਸਾੜਕੇ ਜੀਉ ਨਿਮਾਨੜੇਦਾ ਫੇਰ
ਭੁਲੀਆਂਲਾਵਨੇਲਗਦੀਆਂਹੋ ॥ ਭਾਈਜਿਗਰਹੈਸਨ ਤੁਸਾਂ
ਵੇਖ ਕਾਤੇ ਤੁਸੀ ਸਾਕਕੀ ਸਾਡੀਆਂ ਲਗਦੀਆਂ ਹੋ ॥ ਅਸੀ
ਕੋਝੜੇ ਰੂਪਕ ਪਵਾਲੇ ਤੁਸੀ ਜੋਬਨੇਦੀਨੇਂ ਵਗਦੀਆਂਹੋ ॥
ਅਸਾਂ ਤੁਆਮ ਤੇ ਆਬ ਹਰਾਮਕੀਤਾ ਤੁਸੀ ਜਗਸਾਰੇਦੀਆਂ
ਠਗਦੀਆਂ ਹੋ ॥ ਵਾਰਸਸ਼ਾਹ ਇਕਲੜਾ ਕਰਾਂਗੀ ਮਾਂ ਤੁਸੀ
ਸੱਤ ਅਕੱਠੀਆਂ ਵਗਦੀਆਂ ਹੋ ॥

॥ ਕਲਾਮ ਸ਼ਾਇਰ ॥

ਵਾਹਲਾਇਰਹੇ ਭਾਈ ਭਾਬੀਆਂਭੀ ਰਾਂਝਾ ਉਠ ਹਜਾਰਿਓਂ

ਆਇਆਈ ॥ ਭੁਖ ਨੰਗ ਨੂੰ ਮਾਰਕੇ ਪੰਧ ਕਰਦਾ ਰਾਤ ਵਿੱਚ ਮਸੀਤ ਦੇ ਆਇਆਈ ॥ ਹਥਵੰਝਲੀਪਕੜਕੇ ਰਾਤ ਅੱਧੀ ਰੱਜ ਮਜ਼ਾ ਤੇ ਖੂਬਬਨਾਇਆਈ ॥ ਰੰਨਮੁੰਡਾਨਾਂਪਿੰਡਵਿੱਚ ਰਹਿਆਕੋਈ ਸਭੇਪਾਸਮਸੀਤਦੇਆਇਆਈ ॥ ਵਾਰਸਸ਼ਾਹ ਮੀਆਂਪਿੰਡਝਗੜਿਆਂਦੀਪਿੱਛੋਂ ਮੁਲਾਂਮਸੀਤਦਾਆਇਆਈ ॥

॥ ਤਾਰੀਫ ਮਸਜਦ ਦੀ ॥

ਮਸਜਦ ਬੈਤੁਲ ਅਤੀਕ ਮਸਾਲਆਹੀ ਖਾਨੇਕਾਬਿਓਂ ਡੌਲ ਉਤਾਰੀਆਨੇ ॥ ਗੋਯਾਅਕਸਾਦੇਨਾਲਦੀਭੈਣਦੂਜੀ ਸ਼ਾਇਦ ਸੰਦਲੋਂ ਨੂਰ ਉਸਾਰੀਆ ਨੇ ॥ ਤਾਲੁਬਲਮੀਜ਼ਾਨ ਤੇ ਸਰਫ਼ ਬਿਹਾਈਸਰਫਮੀਰਹਥੀਯਾਦਪੁਕਾਰੀਆਨੇ ॥ ਪੜ੍ਹਨਫ਼ਾਜਲ ਦਰਸ ਦਰਵੇਸ਼ਮੁਫ਼ਤੀਖੂਬਕਾਫ਼ੀਏਲਹਾਨਪੁਕਾਰੀਆ ਨੇ॥

॥ ਨਾਮ ਅਰਬੀ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੇ ॥

ਕਾਜ਼ੀਕੁਤਬਤੇਕਨਜ਼ਅਨਵਾਬਾਰਾਂਮਸਊਦਦੀਆਂ ਜਿਲਦਾਂ ਸਵਾਰੀਆਂਨੇ ॥ ਖਾਨੀ ਨਾਲ ਮਜ਼ਮੂਆ ਸੁਲਤਾਨੀਆਂ ਦੇ ਅਤੇ ਹੈਰਤੁਲਫ਼ਿਕਾ ਨਿਵਾਰੀਆਂ ਨੇ ॥ ਫ਼ਤਵਾ ਬਰਾਹਿਨਾ ਮਨਜ਼ੂਮ ਸ਼ਾਹਾ ਨਾਲ ਜ਼ੁਬਦਿਆਂ ਹਿਫ਼ਜ਼ ਪੁਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ॥ ਮੁਵਾਰ ਜਿਨ ਬੁਦਤ ਖੁਲਾਸਿਆਂ ਦੇ ਰੌਜ਼ਾ ਨਾਲ ਇਖ਼ਲਾਸ ਪਸਾਰੀਆਂਨੇ ॥ ਜ਼ਰਾਜੀਆਦੇਨਾਲਬਰਹਮੁਲਾਂਜੀਜਾਨੀਆਂ ਖੂਬ ਨਿਤਾਰੀਆਂਨੇ ॥ ਪੜ੍ਹਨਅੱਗੇਉਸਤਾਦਦੇ ਕਈ ਲੜਕੇ ਫ਼ਰਫ਼ਦਾਇਮੀਜਾਨਪੁਕਾਰੀਆਂਨੇ ॥ ਕਦਨ ਹਿਫ਼ਜ਼ ਕੁਰਾਨ

ਤਫ਼ਸੀਰ ਵੌਰਾ ਗੈਰ ਸ਼ਰਹ ਨੂੰ ਦੂਰਰਿਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਨੇ ॥

॥ ਨਾਮ ਫਾਰਸੀ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦਾ ॥

ਇਕ ਨ ਜ਼ਰਤੇ ਦਰਸ ਹਰਕਰਨ ਪੜਦੇਨਾਮੇਹੱਕਤੇ ਖਾਲਕ ਬਾਰੀਆਨੀ ॥ਗੁਲਿਸਤਾਂਬੋਸਤਾਂਅਤੇਬਹਾਰਦਾਨਸ਼ਤੂਤੀਨਾਮੇ ਤੇ ਵਾਹਦਬਾਰੀਆਂਨੀ ॥ ਮੁਨਸ਼ੀਆਤ ਨਸਬਾਤ ਤੇ ਅਵਲ-ਫ਼ਜ਼ਲਸ਼ਾਹ ਨਾਮੇ ਤੇ ਰਾਜ਼ਕਬਾਰੀਆਂਨੀ ॥ ਕੁਰਾਨ ਸੈਦਾਇ ਤੇ ਦੀਵਾਨ ਹਾਫ਼ਜ਼ ਸ਼ੀਰੀ ਖ਼ੁਸ਼ਰਵਾਂ ਲਿਖ ਸਵਾਰੀਆਂਨੀ ॥

॥ ਅਸਬਾਬ ਲਿਖਨ ਦਾ ॥

ਕਲਮਦਾਨ ਜੁਜ਼ਦਾਨ ਦਾਵਾਤ ਪੱਟੀ ਨਾਮੇ ਏਮਲੇ ਵੇਖਦੇ ਲੜਕਿਆਂਦੇ ॥ ਲਿਖਣ ਨਾਲ ਸੈਖੇ ਸੱਯਾਕ ਖਿਸਰੀ ਹਰਫ਼ ਹੋਰਭੀ ਲਿਖਦੇ ਵਰਕਿਆਂਦੇ ॥ ਇੱਕਭੁੱਲਕੇ ਐਨਦਾ ਗ਼ੈਨ ਵਾਚਨ ਮੁੱਲਾਂਜਿੰਦਕੱਢਨਨਾਲਕੜਕਿਆਂਦੇ ॥ ਇਕ ਆਂਦਵੇ ਸ਼ੌਕ ਜੁਜ਼ਦਾਨਲੈਕੇ ਵਿਚ ਮਕਤਬਾਂਦੇ ਨਾਲ ਲੜਕਿਆਂਦੇ॥

॥ ਕਲਾਮ ਮੁੱਲਾਂ ॥

ਮੁੱਲਾਂਆਖਜਾਕੂੜੀਆਂਵੇਖਦਿਆਂਹੀ ਗ਼ੈਰਸ਼ਰਹਤੇ ਕਉਨਦੇਂ ਦੂਰਹੋਇਏ ॥ ਇਥੇਲੁਚਿਆਂਦੀਕੋਈਜਾਇਨਾਹੀਂ ਪਰੇ ਦੂਰ ਕਰ ਚੱਕ ਮਨਜ਼ੂਰਹੋਇਏ ॥ ਅਲਲਹੱਕਦਾ ਆਖਨਾ ਕਿਬਰ ਕਰਕੇ ਉਲਕ ਮਰੋਦਾਂਗੂ ਮਨਸੂਰ ਹੋ ਰਿਹੇ॥ਵਾਰਸਸ਼ਾਹ ਨਾ ਹਿੰਗਦੀ ਬਾਸ ਛੁੱਟੇ ਭਾਵੇਂ ਰੇਸ਼ਮੀ ਵਿਚ ਕਾਫੂਰ ਹੋ ਰਿਹੇ॥

॥ ਕਲਾਮ ਰਾਂਝਾ ॥

ਵਾੜੀ ਸ਼ੇਖਦੀ ਅਮਲ ਸ਼ੈਤਾਨਵਾਲੇਕੇਹਾਰਾਨਿਆਜਾਂਦਿਆਂ ਰਾਹੀਆਂਨੂੰ ॥ ਇਸ ਪਲੀਤ ਤੇ ਪਾਕਦਾ ਕਰੋ ਵਾਕਫ਼ ਅਸੀ ਜਾਨਦੇਸ਼ਰਹਗਵਾਹੀਆਂਨੂੰ ॥ ਜੇੜ੍ਹੀ ਖਾਉਂ ਨਾਪਾਕਦੇ ਵਿਚ ਵੜਿਓਂ ਸ਼ੁਕਰਰੱਬਦੀਆਂਬੇਪਰਵਾਹੀਆਂਨੂੰ ॥ ਖੇਤੀਭੇਡੀਆਂ ਦੀ ਸੱਭੇਜ਼ਰਬ ਕੱਢੇ ਛੱਡੇ ਕੁਆਰੀਆਂ ਨਾ ਵਿਆਹੀਆਂ ਨੂੰ ॥ ਵਾਰਸਸ਼ਾਹ ਵਿਚ ਹੁਜਰਿਆਂ ਫ਼ੇਲ ਕਰਦੇ ਮੁੱਲਾਂ ਲਾਉਂਦੇ ਜੇਤਰੇ ਵਾਹੀਆਂ ਨੂੰ ॥

॥ ਕਲਾਮ ਰਾਂਝਾ ਵਾ ਮੁੱਲਾਂ ॥

ਘਰਰੱਬਦਾਮਸਜਦਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂਨੀ ਏਥੇ ਗ਼ੈਰ ਸ਼ਰਹ ਨਹੀਂ ਵਾੜਿਓਜੇ ॥ ਤਾਰਕਹੋਵੇਸਲਵਾਤਦੇਪਟੇਰਖੇਲਬਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਮਾਰ ਪਛਾੜਿਓਜੇ ॥ ਕੁੱਤਾਅਤੇਫ਼ਕੀਰ ਪਲੀਤ ਦੋਵੇਂ ਨਾਲ ਦੁਰਰਿਆਂਬੰਨ੍ਹਕੇਮਾਰਿਓਜੇ ॥ ਨਵਾਂ ਕੱਪੜਾ ਹੋਇ ਤਾਂ ਪਾੜ ਸੁਟੀਏ ਲਬਾਂ ਹੋਨ ਦਰਾਜ਼ ਕਰਸਾੜਿਓਜੇ ॥ ਜੇਹੜਾਫ਼ਿਕਾ ਦੇ ਇਲਮਦਾਹੋਇਵਾਕਫ਼ ਉਸਨੂੰਛਾਮੂਲੀਉਤੇ ਚਾੜ੍ਹਿਓਜੇ ॥ ਵਾਰਸਸ਼ਾਹਖ਼ੁਦਾਇਦੇਦੁਸ਼ਮਨਾਂਨੂੰਦੂਰੋਂ ਕੁਤਜਾਂਵਾਂਗ ਦੁਰਕਾਰਨੇ ਜੇ ॥

॥ ਜਵਾਬ ਰਾਂਝਾ ॥

ਸਾਨੂੰ ਦੱਸ ਨਮਾਜ਼ ਹੈ ਕਾਸਦੀ ਜੀ ਕਾਸ ਨਾਲ ਬਨਾਇਕੇ ਸਾਰੀਆਨੇ ॥ ਕੰਨਨੱਕ ਨਮਾਜ਼ਦੇ ਹੈਨ ਕਿਤਨੇ ਮੱਥੇ ਤਿਨਾਂ ਦੇ ਧਰੋਂ ਉਤਾਰੀਆਨੇ॥ਲੰਮਾਕੱਦਚੌੜੀਕਿਸਹਾਨਹੁੰਦੀ ਕਿਸ

ਚੀਜ਼ਦੇ ਨਾਲ਼ ਸਵਾਰੀਆਨੇ॥ਵਾਰਸਉਂ ਗਲੀਆਂਉਸਦੀਆਂ
ਕਿਤਨੀਆਂ ਨੀ ਕਿਸ ਨਾਲ ਓਹ ਬੀਨ ਗੁਜ਼ਾਰੀਆਨੇ ॥

॥ ਜਵਾਬ ਮੁੱਲਾਂ ॥

ਅਸਾਂ ਫ਼ਿਕਾ ਅਸੂਲ ਨੂੰ ਸਹੀਕੀਤਾਗੈਰ ਸ਼ਰਹ ਮਰਦੂਦ ਨੂੰ
ਮਾਰਦੇਹਾਂ ॥ ਅਸਾਂ ਦੱਸਣੇ ਕੰਮਇਬਾਦਤਾਂਦੇਪੁਰਸਲਾਤਤੋਂ
ਪਾਰ ਉਤਾਰਨੇਹਾਂ ॥ ਫ਼ਰਜ਼ਸੁੰਨਤਾਂਵਾਜਿਬਾਂਨਫ਼ਲ ਵਿਤਰਾਂ
ਨਾਲ ਜਾਇਜ਼ਾਂਸੱਚਨਿਤਾਰਨੇਹਾਂ ॥ ਵਾਰਸਸ਼ਾਹ ਜਮਾਤ ਦੇ
ਤਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਤਾਜ਼ਿਆਨਿਆਂਦੁਰਰਿਆਂ ਮਾਰਨੇ ਹਾਂ ॥

॥ ਜਵਾਬ ਰਾਂਝਾ ॥

ਤੁਸੀ ਵਿੱਚ ਖ਼ੁਦਾਇਦੇ ਖ਼ਾਨਿਆਂਦੇਢਿੱਲੀਛੱਡਕੇਗੋਜ਼ ਕਿਉਂ
ਮਾਰਦੇਹੋ॥ਦੁਬਰਮੁੰਡਿਆਂਦੀਵਿਚਦਿਓਹਸ਼ਫ਼ਾ ਸ਼ਰਮਗਾਹ
ਔਰਾਤਦੀ ਤਾੜਦੇਹੋ ॥ ਝੂਠ ਗ਼ੀਬਤਾਂ ਅਤੇਹਰਾਮ ਕਰਨਾ
ਮੁਸ਼ਤਜ਼ਨੀਤੇਐਬਕਿਉਂ ਧਾਰਦੇਹੋ ॥ ਅੰਨੇਕੋੜ੍ਹਿਆਂ ਲੂਲ੍ਹਿਆਂ
ਵਾਂਗ ਬੈਠੇ ਕੁਰਰਾ ਸ਼ਰਮ ਜਹਾਨਦਾ ਮਾਰਦੇ ਹੋ ॥

॥ ਜਵਾਬ ਰਾਂਝਾ ॥

ਬਾਸਹਲਵਿਆਂਦੀਖ਼ਬਰਮੁਰਦਿਆਂਦੀਨਾਲਦਵਾਦੇਜੀਉਂਦੇ
ਮਾਰਦੇਹੋ॥ਸ਼ਰਹਚਾਇਸਿਰਪੋਸ਼ਬਨਾਇਦੇਂਚੋਰਵਾਦਾਰਬੜੇ
ਗੁਨਹਗਾਰਦੇ ਹੋ ॥ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਹੀ ਉਠਦਿਆਂ ਭੁਖ ਲੱਗੇ
ਤੁਸੀ ਭੁਖ ਹੀ ਭੁਖ ਪੁਕਾਰਦੇ ਹੋ ॥ ਵਾਰਸਸ਼ਾਹ ਮੁਸਾਫ਼ਰਾਂ
ਆਇਆਂ ਨੂੰ ਤੁਸੀ ਚਲੋ ਹੀ ਚਲੋ ਪੁਕਾਰਦੇ ਹੋ ॥

॥ ਜਵਾਬ ਮੁੱਲਾਂ ॥

ਮੁੱਲਾਂ ਆਖਿਆ ਵੇ ਨਾ ਮਾਂ ਕੂਲ ਜੱਟਾ ਫਜਰ ਕਟਕੇ ਰਾਤ ਗੁਜ਼ਾਰ ਜਾਈਂ ॥ ਫਜ਼ਰ ਹੁੰਦੜੀ ਤੋਂ ਅਗੋਂ ਉਠ ਏਥੋਂ ਸਿਰ ਕਜਕੇ ਮਸਜਦੋਂ ਨਿਕਲ ਜਾਈਂ ॥ ਘਰ ਰੱਬ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾ ਵੈਰ ਹੂ ਛੇੜੇ ਅਜ਼ਗੈਬ ਦੀਆਂ ਹਿਕਤਾਂ ਨਾ ਉਠਾਈਂ ॥ ਵਾਰਸ ਸ਼ਾਹ ਖੁਦਾਇ ਦੇ ਖਾਨਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁੱਲਾਂ ਫਿਰ ਬਲੇ ਚੈਨ ਬਲਾਇ ਨਜਾਈਂ ॥

॥ ਕਲਾਮ ਸ਼ਾਇਰ ॥

ਭਿੜੀ ਸ਼ੂਕਦੀ ਨਾਲ ਉਠ ਨੂਰੇ ਪਾਲੀ ਪਈਆਂ ਨੂੰ ਪਈ ਵਿਚ ਮਧਾਣੀਆਂ ਨੀ ॥ ਉਠ ਨ੍ਹਾਵਣੇ ਵਾਸਤੇ ਜੁਆਨ ਦੌ ਸੇਜਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਾਤ ਨੂੰ ਮਾਣੀਆਂ ਨੀ ॥ ਰਾਂਝੇ ਕੂਚ ਕੀਤਾ ਪਹੁੰਚਾ ਨਦੀ ਉਤੇ ਪਾਰ ਲੰਘਿਆ ਸਾਥ ਮੁਹਾਣੀਆਂ ਨੀ ॥ ਵਾਰਸ ਸ਼ਾਹ ਮੀਆਂ ਲੁਡਿਆਂ ਵੱਡੀ ਕੁਦਰਤ ਲੁਪਾ ਸ਼ੈਹਦ ਦਾ ਲੱਦਿਆ ਝਾਲੀਆਂ ਨੀ ॥

॥ ਕਲਾਮ ਰਾਂਝਾ ਦਾ ਮਲਾਹ ॥

ਰਾਂਝੇ ਆਖਿਆ ਪਾਰ ਲੰਘਾਇ ਮਾਂਈਆਂ ਮੈਨੂੰ ਚਾੜ੍ਹ ਲੈ ਰਬ ਦੇ ਵਾਸਤੇ ਤੇ ॥ ਅਸੀਂ ਰਬ ਕੀ ਜਾਨ ਦੇ ਭੇਲ ਪਾੜ੍ਹਾ ਬੇੜਾ ਠੇਲਦੇ ਲਬਦੇ ਵਾਸਤੇ ਤੇ ॥ ਅਸਾਂ ਰਿਜ਼ਕ ਕਮਾਉਣਾ ਨਾਲ ਹੀਲੇ ਬੇੜਾ ਪਾਰ ਕਰ ਰੱਬ ਦੇ ਵਾਸਤੇ ਤੇ ॥ ਉੱਸ ਆਖਾਹਾਂ ਨਾਲ ਮੈਂ ਭਾਬੀਆਂ ਦੇ ਝੱਟ ਕਰਾਂ ਮੈਂ ਰੱਬ ਦੇ ਵਾਸਤੇ ਤੇ ॥ ਹੱਥ ਜੋੜਕੇ ਮਿੰਨਤਾਂ ਕਰੇ ਰਾਂਝਾ ਤਰਲੇ ਕਰਾਂ ਮੈਂ ਰਬ ਦੇ ਵਾਸਤੇ ਤੇ ॥

॥ ਕਲਾਮ ਮਲਾਹ ॥

ਪੈਸਾ ਖੋਲ੍ਹਕੇ ਹੱਥ ਜੋ ਧਰੇ ਮੇਰੇ ਬੇੜੀ ਚਾੜ੍ਹਕੇ ਪਾਰ ਉਤਾਰਨੇ ਹਾਂ ॥ ਅਤੇ ਵੇਖਕੇ ਮੁਫ਼ਤ ਜੇਕੇਨ ਖਾਏਂ ਢਾਇ ਬੇੜੀਓਂ ਜ਼ਿਮੀ ਤੇ ਮਾਰਨੇ ਹਾਂ॥ ਜੇੜ੍ਹਾ ਕੱਪੜਾ ਦੇ ਤੇ ਨਗਦ ਪੈਸਾ ਸਾਰੇ ਓਸਦੇ ਕੰਮ ਸਵਾਰਨੇ ਹਾਂ ॥ ਜੋਰਾਵਰੀ ਜੋ ਆਨਕੇ ਚੜ੍ਹੇ ਬੇੜੀ ਅਧਵਾ-ਵਿਓਂ ਡੋਬਕੇ ਮਾਰਨੇ ਹਾਂ॥ ਡੂੰਮਾਂ ਅਤੇ ਫਕੀਰਾਂ ਤੇ ਮੁਫ਼ਤਖੋਰਾਂ ਦੂਰੋਂ ਕੁੱਤਿਆਂ ਵਾਂਗ ਦੁਰਕਾਰਨੇ ਹਾਂ ॥ ਵਾਰਸਸ਼ਾਹ ਜੇਹੇ ਪੀਰ ਜ਼ਾਦਿਆਂ ਨੂੰ ਮੂਲੋਂ ਬੇੜੀ ਦੇ ਵਿੱਚ ਨਾ ਵਾੜਨੇ ਹਾਂ ॥

॥ ਕਲਾਮ ਸ਼ਾਇਰ ॥

ਰਾਂਝਾ ।ਮਿੰਨਤਾਂ ਕਰਕੇ ਥਕ ਰਿਹਾ ਅੰਤ ਹੋਇ ਕੈਵੇ ਉਤੇ ਜਾ ਬੈਠਾ ॥ ਛੱਡ ਅਗਨ ਬਿਗਾਨੜੀ ਹੋਇ ਗੋਸ਼ੇ ਪ੍ਰੇਮ ਵਾਂਝੜੀ ਵੇਖ ਜਗਾ ਬੈਠਾ ॥ ਗਾਵੇ ਸੱਦ ਫਿਰਾਕ ਦੇ ਨਾਲ ਰੋਵੇ ਅਤੇ ਵੰਝਲੀ ਖੂਬ ਵਜਾਇ ਬੈਠਾ ॥ ਵਾਰਸਸ਼ਾਹ ਉਸ ਮੋਹੀਆਂ ਮਰਦ ਰੰਨਾਂ ਨਹੀਂ ਜਾਨਦਾ ਕੌਣ ਬਲਾ ਬੈਠਾ॥ ਜੋ ਕੋਈ ਮਰਦ ਤਰੀਮਤਾਂ ਆਉਣ ਪੱਤਣ ਘਾਟ ਛੱਡ ਕੇ ਉਸਤੇ ਜਾਇ ਬੈਠਾ ॥ ਰੰਨਾਂ ਲੁਡਣ ਝਬੇਲ ਦੀਆਂ ਭਰਨ ਮੁੱਠੀਆਂ ਪੈਰ ਦੋਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਟਕਾ ਬੈਠਾ ॥ ਗੁੱਸਾ ਖਾਇ ਝਬੇਲ ਤੇ ਲਏ ਝਈਆਂ ਇਹ ਤੇ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਹੱਕ ਬਨਾ ਬੈਠਾ ॥ ਪਿੰਡਾ ਬਾਹੁੜੀ ਜੱਟ ਲੈ ਜਾਇ ਰੰਨਾਂ ਕੇਹਾ ਸ਼ੁਗਲ ਹੀ ਆਨ ਜਗਾਇ ਬੈਠਾ ॥ ਵਾਰਸਸ਼ਾਹ ਅਨਮੋੜਨਾ ਮੁੜਦੀਆਂ ਨੀ ਗੁਸੇ ਨਾਲ ਸੀ ਲੱਤ ਫੈਲਾਇ ਬੈਠਾ ॥

॥ ਕਲਾਮ ਮਲਾਹ ॥

ਸੈ ਵੰਝੀ ਝਨਾਇਦਾ ਅੰਤ ਨਾਹੀਂ ਡੁੱਬ ਮਰੇਂਗਾ ਠਿੱਲ ਨਾਂ ਸੱਜਣਾ ਓਇ ॥ ਰੜ੍ਹ ਮੋਢਿਆਂ ਤੇ ਅਸੀ ਪਾਰ ਠੇਲ੍ਹਾਂ ਕਾਈ ਜਾਨ ਨਾ ਵਿੱਲ ਤੂੰ ਸੱਜਣਾ ਓਇ॥ ਸਾਡੀ ਅੱਖੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚ ਵਾਂਗ ਧੀਰੀ ਡੇਰੇ ਘੱਤਦੇ ਵਿੱਲ ਨਾ ਸੱਜਣਾ ਓਇ ॥ ਸਾਡਾ ਅਕਲ ਸ਼ਊਰ ਤੂੰ ਖਸ ਲੀਤਾ ਰਹਿਆ ਕੱਖਾਂ ਦਾ ਆਲੂਣਾ ਸੱਜਣਾ ਓਇ ॥ ਵਾਰਸਸ਼ਾਹ ਦੇ ਅਸੀਭੀ ਚੋਖਨੇ ਹਾਂ ਸਾਡਾ ਕਾਲਜਾ ਸਲ ਨਾ ਸੱਜਣਾ ਓਇ ॥

॥ ਕਲਾਮ ਸ਼ਾਇਰ ॥

ਦੋਹਾਂ ਬਾਂਹਾਂ ਤੋਂ ਪਕੜ ਰੰਝੇਟੜੇ ਨੂੰ ਮੁੜ ਆਨ ਬੇੜੀ ਉਤੇ ਚਾੜ੍ਹਿਓਨੇ ॥ ਤਕਸੀਰ ਮੁਆਫ਼ ਕਰ ਆਦਮੀਦੀ ਫੇਰ ਆਨ ਬਹਿਸ਼ਤ ਵਿਚ ਵਾੜਿਓ ॥ ਗੋਯਾ ਖਾਬ ਅੰਦਰ ਅਜਰਾਈਲ ਡਿੱਠਾ ਉਸਨੂੰ ਮੋੜਕੇ ਅਰਸ਼ਤੇ ਚਾੜ੍ਹਿਓਨੇ ॥ ਵਾਰਸਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਝੁਰਤ ਨੁਵਾਇਕੇ ਤੇ ਬੀਬੀ ਹੀਰ ਦੇ ਪਲੰਘ ਤੇ ਚਾੜ੍ਹਿਓਨੇ ॥

॥ ਕਲਾਮ ਰਾਂਝਾ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ॥

ਯਾਰੋ ਪਲੰਘ ਕੇਹਾ ਸਣੇ ਸੇਜ ਏਥੇ ਲੋਕਾਂ ਆਖਿਆ ਹੀਰ ਜਟੇਟੜੀ ਦਾ॥ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸਿਆਲਾਂ ਦੇ ਤ੍ਰਿੰਞਨਾਂ ਦੀ ਮਹਰ ਚੂਚਕੇ ਖਾਨਦੀ ਬੇਟੜੀ ਦਾ॥ ਸਾਹਿਬ ਪੀਰ ਪਨਾਹ ਨਿਤ ਲੈਨ ਜਿਸ ਥੋਂ ਇਹੁ ਥਾਓਂ ਹੈ ਮੁਸ਼ਕ ਲਪੇਟੜੀ ਦਾ ॥ ਅਸੀਂ ਸਭ ਝਬੇਲ ਤੇ ਘਾਟ ਪੱਤਨ ਸਾਰਾ ਹੁਕਮ ਹੈ ਓਸ ਸਲੇਟੜੀ ਦਾ ॥

॥ ਕਲਾਮ ਸ਼ਾਇਰ ॥

ਬੇੜੀ ਨਹੀਂ ਏਹ ਝੰਗ ਦੀ ਬਣੀ ਬੈਠਕ ਜੋ ਕੋਈ ਆਉਂਦਾ ਸੱਦ ਬਹਾਉਂਦਾਈ ॥ ਛੋਡਾ ਗੱਡ ਅਮੀਰ ਫ਼ਕੀਰ ਬੈਠੇ ਕੌਣ ਜਾਣਦਾ ਕੇਹੜੀ ਥਾਉਂਦਾਈ॥ ਜਿਉਂ ਸ਼ਮਾਤੇ ਡਿੱਗਨ ਪਤੰਗ ਝੜਝੜ ਨਦੀ ਲੰਘ ਮੁਹਾਂਣਿਆਂ ਆਂਵਦਾਈ ॥ ਖ੍ਵਾਜਾ ਖਿਜ਼ਰ ਦਾ ਬਾਲਕਾ ਆਨ ਲੱਥਾ ਜੱਗ ਕੁੱਟ ਸ਼ਕੀਨੀਆਂ ਲਿਆਂਵਦਾਈ॥

॥ ਕਲਾਮ ਮਲਾਹ ॥

ਲੁੱਡਣ ਨਹੀਂ ਲੰਘਾਇਆ ਪਾਰ ਉਸਨੂੰ ਓਸ ਵੇਲੜੇ ਨੂੰ ਪੱਛੋਤਾਂਵਦਾਈ ॥ ਯਾਰੋ ਝੂਠ ਨਾ ਕਰੇ ਖੁਦਾਇ ਸੱਚਾ ਰੰਨਾਂ ਮੇਰੀਆਂ ਏਹ ਖਿਸਕਾਉਂਦਾਈ ॥ ਇਕ ਸੱਦ ਦੇ ਨਾਲ ਏਹ ਜਿੰਦ ਲੈਂਦਾ ਪੰਛੀ ਡਿੱਗਦੇ ਮਿਰਗ ਫਸਾਉਂਦਾਈ॥ ਠੱਗ ਸੁਣੇ ਬਨਾਰਸੋਂ ਆਂਵਦੇ ਨੀ ਇਹ ਤਾਂ ਜ਼ਾਹਿਰਾ ਠੱਗ ਸਦਾਂਵਦਾਈ ॥ ਵਾਰਸਸ਼ਾਹ ਰਾਂਝਾ ਵਲੀ ਜ਼ਾਹਿਰਾ ਹੈ ਹੁਣੇ ਵੇਖ ਝਬੇਲ ਕੁਟਾਂਵਦਾਈ ॥

॥ ਕਲਾਮ ਮਾਹੀਆਂ ॥

ਜਾਇ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਮਾਹੀਆਂ ਗੱਲ ਟੋਰੀ ਇਕ ਮੁੰਡੜਾ ਬੇੜੀ ਵਿੱਚ ਗਾਂਵਦਾਈ ॥ ਉਸਦੇ ਬੋਲਿਆਂ ਮੁਖ ਥੀਂ ਫੁਲ ਝੜਦੇ ਲੱਖ ਲੱਖ ਦੇ ਸੱਦ ਅਲਾਂਵਦਾਈ ॥ ਸਣੇ ਲੁਡਣ ਝਬੇਲ ਦੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਰੰਨਾਂ ਸੇਜ ਹੀਰ ਦੀ ਤੇ ਰੰਗ ਲਾਂਵਦਾਈ॥ ਵਾਰਸਸ਼ਾਹ ਕੁਆਰੀਆਂ ਆਵੜਾਂ ਨੂੰ ਏਹੁ ਵੇਖ ਝਬੇਲ ਕੁਟਾਂਵਦਾਈ ॥

॥ ਸਵਾਲ ਲੋਕਾਂ ॥

ਲੋਕਾਂ ਆਖਿਆ ਵੇ ਮੀਆਂ ਕੌਣ ਹੈਂ ਤੂੰ ਆਨ ਕਿਸੇਨੇ ਐਨ ਖੁਵਾਲਿਆਈ ॥ ਅੰਗ ਸਾਕ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਨੱਸ ਆਇਓਂ ਬੁੱਢੇ ਮਾਂ ਤੇ ਬਾਪਨੂੰ ਗਾਲਿਆਈ ॥ ਓਲ੍ਹੇ ਅੱਖੀਆਂ ਦੇ ਤੈਨੂੰਕਿਸ ਕੀਤਾਕਿਨ੍ਹਾਂ ਦੂਤੀਆਂਦਾ ਕਹਿਆਪਾਲਿਆਈ ॥ਤੇਰੀਸੂਰਤ ਬਹੁਤ ਮਲੂਕ ਦਿਸੇ ਐਡਾ ਜ਼ਫਰਤੂੰ ਕਾਸਨੂੰ ਜਾਲਿਆਈ॥

॥ ਕਲਾਮ ਸ਼ਾਇਰ ॥

ਰਾਤ ਹੱਸਕੇ ਖੇਡ ਗੁਜ਼ਾਰੀਆਈਸੁਬਹ ਹੋਈ ਤਾਂ ਜੀ ਉਦਾਸ ਕੀਤਾ ॥ ਰਾਹ ਜਾਂਦੜੇ ਨੂੰ ਨਦੀ ਨਜ਼ਰ ਆਈ ਡੇਰਾ ਜਾਇ ਮਲਾਹ ਦੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ॥ ਬੇੜੀ ਵਿੱਚ ਵਜਾਇਕੇ ਵੰਝਲੀਨੂੰ ਚਾਉ ਪਲੰਘ ਤੇ ਸੌਵਣਾ ਖ਼ਾਸ ਕੀਤਾ॥ਅੱਗੇਪਲੰਘਬੇੜੀਵਿੱਚ ਵਿੱਛਿਆਸੀ ਉਥੇਜਾਇ ਵਛਾਵਣਾ ਰਾਸਕੀਤਾ॥ਵਾਰਸਸ਼ਾਹ ਹੁਣ ਹੀਰ ਨੂੰ ਖ਼ਬਰਹੋਈ ਤੇਰੀਸੇਜਦਾ ਜੱਟਨੇ ਨਾਸਕੀਤਾ॥

॥ ਕਲਾਮ ਸ਼ਾਇਰ ॥

ਲੈਕੇ ਸੱਠ ਸਹੇਲੀਆਂ ਨਾਲਆਈ ਹੀਰ ਮੱਤੜੀ ਰੂਪ ਗੁਮਾਨ ਦੀ ਜੀ ॥ ਕੇਨੀਂ ਮੋਤੀਆਂਦੇ ਬੁੱਕਬੂਲਦੇ ਨੀ ਕੋਈਪਰੀਹੈ ਹੂਰ ਦੇ ਸ਼ਾਨ ਦੀ ਜੀ ॥ ਜਿਸਦੇਨੱਕਬੁਲਾਕਤੇ ਕੁਤਬਤਾਰਾ ਜੋਬਨ ਬੰਬੜਾ ਕਹਿਰ ਤੂਫ਼ਾਨਦਾ ਜੀ॥ਕੁੜਤੀ ਸੂਹੀਹੈਹਿਕ ਦੇ ਨਾਲ ਫੱਬੀ ਹੋਸ਼ਰਹੀ ਨਾ ਜ਼ਿਮੀਅਸਮਾਨਦੀਜੀ॥ਆਉ ਬੈਦਿਆਂਵਾਲੀਏਡਰੀਂਮੁਟੀਏ ਅੱਗੇ ਕਈ ਗਏ ਤੈਬੂਤਾਣਦੇ

ਜੀ ॥ ਵਾਰਸਸ਼ਾਹ ਮੀਆਂ ਜੱਟੀ ਲੋਹੜ ਲੁੱਟੀ ਭਰੀਬਹੁਤ
ਹੰਕਾਰ ਤੇ ਮਾਣ ਦੀ ਜੀ ॥

॥ ਤਾਰੀਫ਼ ਸੂਰਤ ਹੀਰ ਦੀ ॥

ਕੋਈ ਹੁਸਨਦੀ ਕਰੇ ਤਾਰੀਫ਼ ਸ਼ਾਇਰ ਮੱਥਾਚਮਕਦਾਵਾਂਗ
ਮੈਤਾਬਦੇ ਜੀ ॥ਚੁਨੀਚੂਨੀਆਂ ਰਾਤਜਿਉਂ ਚੰਦ ਵਾਂਗੂੰ ਸੁਰਖ
ਰੰਗ ਜਿਉਂ ਰੰਗ ਸ਼ਰਾਬਦਾਜੀ ॥ ਭਵਾਂਵਾਂਗਕਮਾਨ ਲਾਹੌਰ
ਦੀਜੀ ਕੋਈ ਹੁਸਨ ਨਾ ਅੰਤ ਹਸਾਬਦਾ ਜੀ॥ਨੈਨਨਰਗਸ਼ੀ
ਵਾਂਗ ਮਮੋਲੜੇ ਦੇ ਗੱਲ੍ਹਾਂ ਟਹਿਕੀਆਂ ਫੁਲ ਗੁਲਾਬਦਾਜੀ॥
ਸੁਰਮਾਨੈਨਾਂਦੀ ਧਾਰਵਿਚ ਭੜਕਰਹਿਆ ਚੜ੍ਹਿਆਹਿੰਦ ਤੇ
ਕਟਕ ਪੰਜਾਬਦਾਜੀ ॥ ਖੁਲੀਲਟਕਦੀਹੈ ਵਿਚ ਤ੍ਰਿੰਞਣਾਂਦੇ
ਹਾਥੀ ਫਿਰੇ ਜਨੌਂ ਮਸਤਨਵਾਬਦਾਜੀ॥ਚੇਹਰੇਸੋਹਣੇਤੇਖ਼ਾਲ
ਖ਼ੂਬ ਬਣਦੇਖ਼ੁਸ਼ਖ਼ਤਜਨੌਂਹਰਫ਼ਕਿਤਾਬਦਾਜੀ॥ਜੇੜ੍ਹੇਦੇਖਣੇਤੇ
ਦੀਦਵਾਨਹੋਏ ਵਡਾਵਾਇਦਾ ਤਿਨਾਂ ਦੇ ਬਾਬਦਾਜੀ ॥ ਚਲੋ
ਸੁੰਦਰੀਹੀਰਦੀਦੀਦਕੀਜੇਵਾਰੇਸ਼ਾਹਏਹਕੰਮਸਵਾਬਦਾਜੀ॥
ਹੋਠਸੁਰਖ ਯਾਕੂਤੀਆ ਲਾਲਚਮਕਣਠੋਡੀ ਸੇਉ ਵਲਾਇਤੀ
ਨਾਰਵਿਚੋਂ॥ ਨੱਕਅਲਫ਼ ਹੁਸੈਨਦਾ ਪਿਪਲਾਹੈ ਜ਼ੁਲਫ਼ ਨਾਗ
ਖਜ਼ਾਨੇ ਦੀ ਬਾਰ ਵਿੱਚੋਂ॥ਲਿਖੀ ਚੀਨਮਚੀਨਤਸਵੀਰਜੱਟੀ
ਕਦਸਰੂ ਬਹਿਸ਼ਤ ਗੁਲਜ਼ਾਰਵਿਚੋਂ॥ਗਲਾਕੂੰਜਦਾ ਉਂਗਲੀ
ਹਰਵਾਂਫਲੀਆਂਹੱਥ ਕੌਲਤੇਬਰਗਚਿਨਾਰ ਵਿੱਚੋਂ॥ ਦੰਦਚੰਬੇ
ੀ ਕਲੀ ਤੇ ਹੰਸਮੋਤੀਦਾਣੇਨਿਕਲੇਹੁਸਨ ਅਨਾਰ ਵਿਚੋਂ॥

ਬਾਹੀਂ ਵੇਲਣੇ ਵੇਲੀਆਂ ਗੁੰਨ ਮੱਖਣ ਛਾਤੀ ਸੰਗਮਰਮਰ ਰੰਗ ਧਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ॥ ਛਾਤੀ ਬਾਲ੍ਹਤੇ ਉੱਭਰੇ ਪਟ ਖੇਨੂੰ ਸੇਉ ਬਲਖ ਦੇ ਚੁਣੇ ਅੰਬਾਰਵਿੱਚੋਂ ॥ ਕਾਫ਼ੂਰਸ਼ਹਨਾਸਰੀਨਬਾਂਕੇ ਸਾਕ ਹੁਸਨ ਸ਼ਤੂਨਮੀਨਾਰਵਿੱਚੋਂ ॥ ਧੁੰਨੀ ਹੌਜ਼ਬਹਿਸ਼ਤਦਾ ਮੁਸ਼ਕ ਭਾਨੀ ਪੇਡੂ ਮਖ਼ਮਲੀ ਖ਼ਾਸਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚੋਂ॥ਸੁਰਖ਼ੀ ਹੋਠਾਂਦੀਲੌਂਕੂਲੈਂਦਾਸੜੇਵਾਖੇਜਾਖਤਰੀਕਤਲਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚੋਂ॥ ਸਹੀਆਂਨਾਲ ਲੱਟਕਦੀਮਾਨਮੱਤੀ ਜਿਵੇਂਹਰਨੀਆਂਛੁੱਟੀਆਂ ਬਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ॥ ਐਪਰ ਲੱਦਕੇ ਚਾਹ ਪਹਾੜ ਮਿਸਰੀਚੋਂਮਕ ਨਿੱਕਲੀ ਮਜਾਲਦੀ ਧਾਰ ਵਿੱਚੋਂ॥ਫਿਰੇ ਛੰਗਦੇ ਚਾਇਦੇਨਾਲ ਜੱਟੀ ਚੜ੍ਹਿਆ ਗ਼ਜ਼ਬਦਾ ਕਟਕ ਕੰਧਾਰ ਵਿੱਚੋਂ॥ਲੰਕਾਬਾਗ਼ ਦੀ ਪਰੀਕੇ ਇੰਦਰਾਣੀ ਹੂਰਨਿਕਲੀ ਚੰਦਦੀਧਾਰ ਵਿੱਚੋਂ॥ ਪੁਤਲੀਪੇਖਣੇਦੀਨਕਸ਼ਰੂਪਵਾਲੇ ਲੱਧਾਪਰੀਨੇਚੰਦਉਜਾੜ ਵਿੱਚੋਂ ॥ ਐਂਉਲਟਕਦੀਆਂਵਦੀ ਕਹਿਰ ਲੁੱਟੀ ਜਿਵੇਂ ਕੂੰਜ ਸੀ ਨਿਕਲੀ ਡਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ॥

॥ ਕਲਾਮ ਸ਼ਾਇਰ ॥

ਮੱਥੇ ਆਣ ਲੱਗਣਜੇੜ੍ਹੇ ਹੋਰ ਆਸ਼ਕਨਿਕਲੇਜਾਨ ਤਲਵਾਰ ਦੀ ਧਾਰ ਵਿੱਚੋਂ॥ਇਸ਼ਕ ਬੋਲਦਾ ਨੱਢੀਦੇਥਾਉਂ ਬਾਈਂਰਾਗ ਨਿਕਲਦੇ ਜ਼ੀਲ ਦੀ ਤਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ॥ ਕਤਲ ਬਾਝ ਜੱਲਾਦ ਅਸਵਾਰਖ਼ੂਨੀਨਿਕਲਦੌੜਦੇਉਜੜਦਬਜ਼ਾਰਵਿੱਚੋਂ॥ਵਾਰਿਸ਼ਾਹ ਜਾਂ ਨੈਣਾਂਦਾ ਦਾਉ ਲੱਗੇ ਕੋਈ ਬਚੇਨਾਜੂਏਦੀਹਾਰਵਿੱ

॥ ਕਲਾਮ ਸ਼ਾਇਰ ॥

ਆਈਆਂ ਨਾਲ ਸ਼ਿਤਾਬ ਉਤਾਵਲੀ ਦੇ ਲੈਕੇ ਪਰੀ ਦੇ ਵਾਂਗ ਉਡਾਰੀਆਂ ਨੀ॥ ਇਕ ਦੂਈ ਨੂੰ ਆਖਦੀ ਚਲੋ ਅੜੀਓ ਕਰੋ ਹੀਰ ਦੇ ਨਾਲ ਤਿਆਰੀਆਂ ਨੀ॥ ਚਲੋ ਹੀਰ ਦੇ ਨਾਲ ਉਠ ਚਲੀਏ ਨੀ ਲਈਏ ਵਿੱਚ ਦਰੀਆ ਦੇ ਤਾਰੀਆਂ ਨੀ॥ ਜੇੜ੍ਹਾ ਹੀਰ ਦੀ ਸੇਜ ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਆਵੇ ਓਨੂੰ ਪਲੰਘ ਤੋਂ ਮਾਰ ਉਤਾਰੀਏ ਨੀ। ਨੈਨ ਸ਼ਰਬਤੀ ਕਾਤੀਆਂ ਸਾਨ ਚੜ੍ਹੀਆਂ ਵਿਚ ਕੱਜਲੇ ਦੇ ਹੈਨ ਧਾਰੀਆਂ ਨੀ ॥ ਨਿਗਾਹ ਵੇਖੜੀ ਵੇਖਕੇ ਕੱਟ ਸੁੱਟਣ ਲੋਹੂ ਪੀਂਦੀਆਂ ਪ੍ਰੇਮ ਪਿਆਰੀਆਂ ਨੀ॥ ਜੇਹੜਾ ਦੇਖਦਾ ਹੈ ਸੋਈ ਹੋਇ ਬਰਦਾ ਕਰਦਾ ਨਹੀਂ ਏਹ ਵਖ਼ਤ ਗੁਜ਼ਾਰੀਆਂ ਨੀ॥ ਪੰਛੀ ਪੈਨ ਅਸਮਾਨ ਤੋਂ ਜ਼ਿਮੀ ਉਤੇ ਸੁਣ ਝਾਂਜਰਾਂ ਦੀਆਂ ਛਣਕਾਰੀਆਂ ਨੀ ॥ ਮੌਜਾਂ ਸ਼ਾਹਦੀਆਂ ਵਾਂਗ ਓਹ ਧਾਇ ਚਲੀਆਂ ਦੂਰੋਂ ਕਰਦੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਨੀ ॥ ਨੇੜੇ ਆਇਕੇ ਕੜਕੀਆਂ ਵਾਂਗ ਬਿਜਲੀ ਹੱਥ ਪਕੜ ਕਾਬਾਂ ਲੌੜੇ ਮਾਰੀਆਂ ਨੀ॥ ਵਾਰਸਸ਼ਾਹ ਝਬੇਲ ਨੇ ਗਜ਼ਾ ਵੁੱਠਾ ਗਿਰਦੇ ਆਨ ਹੋਈਆਂ ਤੂਲੇਹਾਰੀਆਂ ਨੀ॥

॥ ਕਲਾਮ ਹੀਰ ਨਾਲ ਮਲਾਹ ॥

ਪਕੜ ਲਏ ਝਬੇਲ ਤੇ ਬੰਨ ਮੁਸ਼ਕਾਂ ਛਮਕਾਂ ਮਾਰ ਕੇ ਲਹੂ ਲੁਹਾਨ ਕੀਤੇ॥ ਆਨ ਪਲੰਘ ਤੇ ਕੋਲ ਸਵਾਲਿਆ ਜੇ ਮੇਰੇ ਵੈਰ ਦੇ ਤੁਸਾਂ ਸਮਾਨ ਕੀਤੇ॥ ਕੁੜੀਏ ਮਾਰਨਾ ਅਸਾਂ ਕੇਹੜੇ ਸਿਆਂ ਨੀ

ਕੋਈ ਅਸਾਂਨਾ ਇਹ ਮਹਿਮਾਨ ਕੀਤੇ॥ ਚੈਂਚਲ ਹਾਰੀਏਰੱਬ ਤੋਂ ਡਰੀਂ ਮੁਈਏ ਅੱਗੇ ਕਿਸੇਨਾ ਐਡ ਤੂਫ਼ਾਨ ਕੀਤੇ॥ ਇਸ ਇਸ਼ਕਦੇਨਸ਼ੇਨੇਨੱਢੀਏਨੀਵਾਰਸਸ਼ਾਹਹੋਰੀਪਰੇਸ਼ਾਨਕੀਤੇ॥

॥ ਕਲਾਮ ਹੀਰ ॥

ਜਾਨੀ ਕੰਮਲੀ ਰਾਜਹੈ ਜੂਹਕੇਦਾ ਅਤੇ ਕਿਸੇਦੀ ਕੀ ਪਰਵਾਹ ਮੈਨੂੰ॥ ਨਹੀਂ ਪਲੰਘਤੇ ਏਸਨੂੰ ਟਿਕਣਦੇਣਾ ਲਾਇਰਹੇਂਗਾ ਲੱਖ ਜੇ ਤਾਣ ਮੈਨੂੰ॥ਮੈਂ ਤਾਂ ਧੂਹਕੇ ਪਲੰਗ ਤੋਂ ਲਾਇ ਸੁੱਟਾਂ ਆਖਾ ਕਿਧਰੋਂ ਦਾ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਮੈਨੂੰ॥ਨਾਢੂਸ਼ਾਹ ਦਾ ਪੁੱਤ੍ਰ ਕੋ ਸ਼ੇਰਹਾਥੀ ਪਾਸ ਢੁਕਿਆਂ ਲਵੇਗਾ ਢਾਹ ਮੈਨੂੰ ॥ ਏਹਬੋਲਦਾ ਪੀਰ ਬਗ਼ਦਾਦਦਾਈ ਕਿਥੋਂਆਇਬੈਠਾ ਵਾਰਸਸ਼ਾਹਮੈਨੂੰ ॥

॥ ਕਲਾਮ ਹੀਰ ॥

ਉੱਠੀਂ ਸੁੱਤਿਆਸੇਜਅਸਾਡੜੀ ਤੋਂ ਲੰਮਾ ਸੂਸਰੀ ਵਾਂਗਕਿਉਂ ਪਿਆ ਹੈਂ ਵੇ ॥ ਕਿਤੇ ਰਾਤ ਉਨੀਂਦਰਾ ਕਟਿਆਈ ਐਡੀ ਨੀਂਦਵਾਲਾ ਲੁੜ ਗਿਆ ਹੈਂ ਵੇ ॥ ਕੋਈ ਤਾਪ ਤੇ ਸਿਹਰ ਹੈ ਜਿੰਨ ਲੱਗੋਂ ਇਕੇ ਡਾਇਣ ਕਿਸੇ ਭੱਖ ਲਿਆ ਹੈਂ ਵੇ ॥ ਸੁੰਞੀ ਸੇਜ ਨਿਖਸਮੜੀਦੇਖ ਮੇਰੀ ਕੋਈਆਨ ਦਲਿਦਰੀ ਪਿਆਹੈਂ ਵੇ ॥ ਮੈਂ ਤਾਂ ਸੱਠ ਸਹੇਲੀਆਂ ਨਾਲ ਖਲੀਆਂ ਕੋਈ ਵਡਾ ਗੁਮਾਨੀੜਾ ਪਿਆ ਹੈਂਵੇ॥ਬੁਰੇਦਿਨਾਂਦੀਆਂ ਏਹ ਨਿਸ਼ਾਨੀਆਂ ਨੀ ਵਸ ਸੌਣਿਆਂ ਦੇ ਅਜ ਪਿਆ ਹੈਂ ਵੇ ॥ ਵਾਰਸਸ਼ਾਹ ਤੂੰ ਜੀਂਵਦਾ ਘੂਕ ਸੁੱਤੋਂ ਇਕੇ ਮੌਤ ਆਈ ਮਰ ਗਿਆਹੈਂ ਵੇ॥

॥ ਕਲਾਮ ਸ਼ਾਇਰ ॥

ਕੂਕੇ ਮਾਰਹੀਮਾਰਤੇਪਕੜਛਮਕਾਂ ਪਰੀ ਆਦਮੀ ਤੇ ਕਹਿਰ ਵਾਨ ਹੋਈ॥ਰਾਂਝੇਉਠਕੇ ਆਖਿਆ ਵਾਹ ਸੱਜਨ ਹੀਰ ਹੱਸਕੇ ਤੇ ਮਿਹਰਬਾਨਹੋਈ॥ਕੱਛੇਵੰਝਲੀ ਕੰਨ ਵਿਚ ਵਾਲਾ ਜ਼ੁਲਫ਼ ਮੁੱਖੜੇ ਤੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋਈ ॥ ਭੂੰਬੇ ਵਾਲ ਸੋਹਨੇ ਦਿੱਸੇ ਚੰਦ ਵਾਂਗੂੰਨਦੀ ਕੱਜਲੇ ਦੀ ਘਮਸਾਨ ਹੋਈ ॥ ਸੂਰਤ ਯੂਸਫ਼ ਦੀ ਵੇਖ ਤੈਮੂਸ ਬੇਟੀ ਸਣੇ ਮਾਲ ਤੇ ਜਾਨ ਕੁਰਬਾਨ ਹੋਈ ॥ ਆ ਬਗਲਵਿਚ ਬੈਠਕੇ ਕਰੇ ਗੱਲਾਂ ਜਿਵੇਂ ਵਿਚ ਕਰਬਾਨ ਕਮਾਨ ਹੋਈ ॥ ਭਲਾ ਹੋਇਆ ਤੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਾਰਬੈਠੀਕੋਈ ਗੱਲਨਾਹੀਂ ਸ਼ੈਸ਼ਾਨਹੋਈ॥ਰੂਪ ਜੱਟਦਾ ਦੇਖਕੇ ਜਾਗ ਲੱਧੀ ਹੀਰ ਘੋਲ ਘੱਤੀ ਕੁਰਬਾਨਹੋਈ॥ਵਾਰਸਸ਼ਾਹ ਨਾਂ ਬਾਊਂ ਹੈ ਮਾਰਨੇ ਦੀ ਚਾਰ ਚਸ਼ਮਦੀ ਜਦੋਂ ਘਮਸਾਨ ਹੋਈ ॥

॥ ਕਲਾਮ ਰਾਂਝਾ ॥

ਰਾਂਝਾਆਖਦਾਏਹਜਹਾਨ ਸੁਫ਼ਨਾਮਰਜਾਵਣਾਈ ਮਤਵਾਲੀ ਏ ਨੀ ॥ ਤੁਸਾਂ ਜੇਹਾਂ ਪਿਆਰਿਆਂ ਏਹ ਲਾਜ਼ਮ ਆਏ ਗਏ ਮੁਸਾਫ਼ਰਾਂ ਪਾਲੀਏਨੀ॥ਐਡਾ ਹੁਸਨ ਦਾ ਨਾ ਗੁਮਾਨਕਰੀਏ ਆਹਲੈ ਪਲੰਘ ਤੇ ਸਣੇ ਨਿਹਾਲੀਏ ਨੀ ॥ ਅਸਾਂ ਆਸਰਾ ਰੱਬਦਾ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਉਠ ਜਾਵਣਾ ਹੈ ਨੈਣਾਂ ਵਾਲੀਏ ਨੀ ॥

॥ ਕਲਾਮ ਹੀਰ ॥

ਅਜੀਪਲੰਘਤੇ ਹੀਰਸਭਥਾਂਏਂ ਤੇਰੀ ਘੋਲਘੱਤੀਆਂਜੀਊੜਾ

ਵਾਰਿਆਈ॥ਨਹੀਂ ਗਾਲਕੱਢੀ ਹੱਥਜੋੜਨੀਹਾਂ ਹੱਥਲਾ ਤੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਾਰਿਆਈ ॥ਅਸਾਂ ਹੱਸਕੇ ਆਨ ਸਲਾਮਕੀਤਾਆਖ ਕਾਸਨੂੰ ਮਕਰ ਪਸਾਰਿਆਈ ॥ਮੈਂ ਤਾਂ ਮਿੰਨਤਾਂ ਕਰਾਂ ਤੇਪੈਰ ਪਕੜਾਂ ਤੈਥੋਂ ਜਾਨਤੇ ਕੋੜਮਾਂ ਵਾਰਿਆਈ ॥ਸੁੰਞੀਸੇਜਪਈ ਤ੍ਰਿਞਣਰੈਨ ਨਾਹੀਂ ਅੱਲਾ ਵਾਲਿਆਵੇ ਸਾਨੂੰ ਤਾਰਿਆਈ॥ ਵਾਰਸਸ਼ਾਹ ਸ਼ਰੀਕਹੈ ਕੌਣ ਉਸਦਾ ਜਿਸਦਾ ਰੱਬ ਨੇ ਕੰਮ ਸਵਾਰਿਆਈ ॥

॥ ਕਲਾਮ ਰਾਂਝਾ ॥

ਮਾਨਮੱਤੀਏਰੂਪਸੰਗਾਰੀਏਨੀ ਅਠਖੇਲੀਏ ਰੰਗਰੰਗੀਲੀਏ ਨੀ॥ਆਸ਼ਕ ਭੌਰ ਫ਼ਕੀਰਤੇਨਾਗ ਕਾਲੇ ਬਾਝ ਮੰਤ੍ਰਾਂਮੂਲ ਨਾ ਕੀਲੀਏ ਨੀ ॥ ਪਕੜ ਹੁਕਮ ਹਥਜਾਰ ਤੇ ਚਜ਼ੂਨ ਹਾਬੀ ਕਰੇ ਸੁਹਦਿਆਂ ਨਾਲ ਬਖੀਲੀਏਨੀ ॥ ਏਹੁ ਜੋਬਨਾ ਠਗ ਬਾਜ਼ਾਰਦਾਹੈ ਟੂਨੇਹਾਰੀਏ ਛੈਲਛਬੀਲੀਏਨੀ॥ ਵਾਰਸਸ਼ਾਹ ਬਿਨ ਅਕ਼ਲ ਥੀਂ ਜ਼ਿਬਹ ਕਰੀਏ ਬੋਲੀ ਨਾਲ ਜ਼ੁਬਾਨ ਰਸੀਲੀਏ ਨੀ ॥

॥ ਕਲਾਮ ਹੀਰ ॥

ਘੋਲ ਘੋਲ ਘੱਤੀ ਤੇਰੀ ਵਾਟ ਉੱਤੋਂ ਬੇਲੀ ਦਸਖਾਂ ਕਿਧਰੋਂ ਆਵਨਾਂਹੈਂ ॥ ਕਿਸੇ ਮਾਨਮੱਤੀਘਰੋਂ ਕੱਢਿਓਂ ਤੂੰ ਜਿਸਵਾਸਤੇ ਫੇਰੀਆਂ ਪਾਵਨਾਂਹੈਂ॥ਕੌਣਛੱਡਆਇਓਂ ਪਿੱਛੇ ਮਿਹਰਵਾਲੀ ਜਿਸਵਾਸਤੇ ਤੂੰ ਪਛੋਤਾਵਨਾਂ ਹੈਂ॥ ਕੌਣ ਵਤਨ ਤੇ ਨਾਮ ਕੀ

ਸਾਈਆਂ ਵੇ ਅਤੇ ਜ਼ਾਤ ਦਾ ਕਉਣ ਸਦਾਵਨਾ ਹੈਂ ॥ ਤੇਰੇ ਵਾਸਤੇ ਚੈਖਣੇਹੋਨੀਆਂ ਮੈਂ ਮੰਗੂਬਾਬਲੇਦਾ ਚਾਰਲਿਆਵਨਾ ਹੈਂ ॥ ਮੰਗੂਬਾਬਲੇਦਾ ਤੂੰ ਤਾਂ ਚਾਕ ਮੇਰਾ ਏਹੋ ਫੰਦ ਲੱਗੇ ਜੇ ਤੂੰ ਲਾਵਨਾਹੈਂ ॥ ਭਲੇ ਸ਼ੌਕ ਦੇ ਨਾਲ ਮੈਂ ਕਰਾਂ ਖ਼ਿਜ਼ਮਤਮੇਰੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਤੂੰ ਭਲਾ ਭਾਵਨਾਹੈਂ ॥ ਵਾਰਸਸ਼ਾਹ ਛਪੱਕ ਜੇਨਵੀਂ ਚੂਪੇਂ ਤੈਨੂੰ ਭੁੱਲ ਜਾਸਨ ਜੋ ਤੂੰ ਗਾਵਨਾ ਹੈਂ ॥

॥ ਜਵਾਬ ਰਾਂਝਾ ॥

ਤੁਸਾਂ ਜੇਹੇ ਮਾਸ਼ੂਕ ਜੇ ਹੋਣ ਰਾਜ਼ੀ ਮੰਗੂ ਨੈਣਾਂਦੀ ਧਾਰ ਵਿਚ ਚਾਰੀਏ ਨੀ॥ ਨੈਣਾਂ ਤੇਰਿਆਂਦੇ ਅਸੀਂ ਹੋਏ ਚਾਕਰ ਜਿਵੇਂ ਜੀਉ ਮੈਨੇ ਤਿ ਸਾਰੀਏ ਨੀ ॥ ਕਿੱਥੋਂ ਗੱਲ ਕੀੜੀ ਨਿੱਤ ਨਾਲ ਤੇਰੇ ਕੋਈ ਬੈਠ ਵਿਚਾਰ ਵਿਚਾਰੀਏ ਨੀ ॥ ਤੇਰਾ ਮੁੱਖ ਡਿਠੇ ਦੁਖ ਭੁਖ ਜਾਏ ਤੇਰੇ ਕੀਮਤੋਂ ਕਾਸਨੂੰ ਹਾਰੀਏਨੀ॥ ਗਲ ਘੱਤ ਜੰਜਾਲਕੇ ਗਾਲਮੇਰੇ ਜਾਇਤ੍ਰਿਵਣੀਵਵੇਂ ਕੁਆਰੀਏਨੀ॥

॥ ਜਵਾਬ ਹੀਰ ॥

ਹੋਸਨ ਨਿੱਤ ਬਹਾਰਤੇ ਰੰਗ ਗੂੜ੍ਹੇ ਵਿਚ ਬੇਲਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬੇਲੀਆਂਦੇ॥ਹੱਥਬੱਧੜੀ ਰਹਾਂ ਗੁਲਾਮ ਤੇਰੀ ਸਣੇ ਤ੍ਰਿੰਞਣਾਂ ਨਾਲ ਸਹੇਲੀਆਂ ਦੇ ॥ ਸਾਨੂੰ ਰੱਬਨੇ ਚਾਕ ਘਰ ਮੇਲ ਦਿੱਤਾ ਭੁੱਲ ਗਏ ਨੀ ਪਜਾਰ ਅਰ ਬੇਲੀਆਂਦੇ॥ਦਿਨੇ ਬੇਲੀਆਂਦੇ ਵਿਚ ਕਰਾਂ ਮੌਜਾਂ ਰਾਤੀਂ ਖੇਡਸਾਂ ਵਿਚਸਹੇਲੀਆਂਦੇ ॥

॥ ਜਵਾਬ ਰਾਂਝਾ ॥

ਨਾਲ ਨੱਢੀਆਂ ਘਿੰਨਕੇ ਚਰਖੜੇ ਨੂੰ ਤੁਸਾਂ ਬੈਠਣਾਂ ਵਿਚ ਤ੍ਰਿੰਞਾਰ ਹੀਰੇ ॥ ਅਸੀਂ ਰੁਲਾਂਗੇ ਆਨਕੇ ਵਿਚ ਵੇਹੜੇ ਸਾਡੀ ਕੋਈ ਨ ਲਏਗਾ ਸਾਰ ਹੀਰੇ ॥ ਧੱਕਾ ਦੇਇਕੇ ਵੇਹੜਿਓਂ ਕੱਢ ਛੱਡੋ ਸਾਨੂੰ ਠੱਗਕੇ ਮੂਲ ਨਾ ਮਾਰ ਹੀਰੇ ॥ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਜੇ ਤੋੜ ਨਿਬਾਹੁਣਾ ਈ ਸੱਚਾ ਦੇਹ ਖਾਂ ਕਉਲ ਕਰਾਰ ਹੀਰੇ ॥

॥ ਜਵਾਬ ਹੀਰ ॥

ਮੈਨੂੰ ਬਾਬਲੇ ਦੀ ਕਸਮ ਰਾਂਝਿਆ ਵੇ ਮਰੇ ਮਾਂ ਜੇ ਤੁਧਥੀਂ ਮੁਖ ਮੋੜਾਂ ॥ ਤੇਰੇ ਬਾਝ ਤੁਆਮ ਹਰਾਮ ਮੈਨੂੰ ਤੁਧ ਬਾਝ ਜੇ ਹੋਰ ਥੇ ਨੈਨ ਜੋੜਾਂ॥ਖ਼੍ਵਾਜਾ ਖ਼ਿਜਰ ਤੇ ਬੈਠਕੇ ਕਸਮ ਖਾਧੀ ਖਾਵਾਂ ਸੂਰ ਜੇ ਪ੍ਰੀਤ ਦੀ ਰੀਤ ਤੋੜਾਂ ॥ ਕੋੜ੍ਹੀ ਹੋਇਕੇ ਨੈਣ ਪਰਾਣ ਜਾਵਨ ਤੇਰੇ ਬਾਝ ਜੇ ਕੰਤ ਮੈਂ ਹੋਰ ਲੋੜਾਂ ॥

॥ ਜਵਾਬ ਰਾਂਝਾ ॥

ਚੇਤਾ ਮਾਮਲੇ ਪੈਨ ਤਾਂ ਭੱਜ ਜਾਸੇਂ ਇਸ਼ਕ ਜਾਲਨਾਂ ਖਰਾ ਦੁਹੇਲੜਾ ਈ ॥ਤਾਬ ਇਸ਼ਕ ਦੀ ਝੱਲਣੀ ਖਰੀ ਔਖੀ ਇਸ਼ਕ ਗੁਰੂ ਤੇ ਜਗਤ ਸਭ ਚੇਲੜਾ ਈ॥ਸੱਚ ਆਖਣਾ ਹਈ ਤਾਂ ਆਖ ਮੈਨੂੰ ਏਹ ਸੱਚ ਤੇ ਝੂਠ ਦਾ ਵੇਲੜਾ ਈ॥ ਮੈਥੋਂ ਹਾਰਕੇ ਬਦਨ ਜੇ ਭੱਜ ਜਾਸੇਂ ਅੰਤ ਰੋਜ਼ ਕਿਆਮਤੇ ਮੇਲੜਾ ਈ ॥

॥ ਜਵਾਬ ਹੀਰ ॥

ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਤੋਂ ਜਾਨ ਕੁਰਬਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਨ ਮਾਲ ਭੇਰੇ ਉਤੋਂ

ਵਾਰਿਆਈ॥ਪਾਸਾ ਜ਼ਾਨਤੇ ਸੀਸ ਮੈਂ ਲਾਬੈਠੀਤੂਸਾਂਜਿਤਿਆ ਤੇ ਅਸਾਂ ਹਾਰਿਆਈ॥ ਰਾਂਝਾ ਜੀਉਦੇ ਵਿਚ ਯਕੀਨ ਕਰਕੇ ਮਹਿਰ ਚੂਚਕੇ ਵਲ ਸਿਧਾਰਿਆਈ॥ ਅੱਗੇ ਪੈਂਚਨੀ ਹੋਇਕੇ ਹੀਰ ਚਲੀ ਕੋਲ ਰਾਂਝੇਨੂੰ ਦਾਇ ਖਲਿਆਰਿਆਈ॥

॥ ਹੀਰ ਬਾਪਨੂੰ ਆਖਦੀ ਹੈ ॥

ਹੀਰਆਖਦੀਜਾਇਕੇਬਾਬਲਾਵੇਤੇਰੇਨਾਮਤੋਂਘੋਲਘੁਮਾਈਆਂ ਮੈਂ॥ਜਿਸਬਾਪਦੇ ਹੁਕਮਦੇ ਰਾਜ ਅੰਦਰ ਸੰਦਲਬਾਰਦੇ ਵਿਚ ਖਿਡਾਈਆਂ ਮੈਂ ॥ ਲਾਸਾਂ ਪੱਟ ਦੀਆਂ ਪਾਇਕੇ ਬਾਗ਼ ਕਾਲੇ ਪੀਂਘਾਂ ਸ਼ੌਂਕਦੇ ਨਾਲ ਸੀ ਪਾਈਆਂ ਮੈਂ ॥ ਮੇਰੀ ਜਾਨ ਬਾਬਲ ਜੀਵੇ ਧੌਲ ਰਾਂਝਾ ਮਾਹੀ ਮਹੀਂ ਦਾ ਢੂੰਡ ਲਿਆਈਆਂ ਮੈਂ ॥

॥ ਬਾਪ ਹੀਰ ਪਾਸੋਂ ਹਾਲ ਰਾਂਝੇ ਦਾ ਪੁੱਛਦਾ ਹੈ ॥

ਬਾਪ ਹੱਸਕੇ ਪੁੱਛਿਆ ਕੌਣਹੁੰਦਾ ਇਹਮੁੰਡੜਾ ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰ ਦਾਈ॥ ਹੱਥ ਲਾਇਆਂ ਪਿੰਡੇ ਤੇ ਦਾਗ਼ ਪੈਂਦੇ ਏਹ ਮਹੀਂਦੇ ਨਹੀਂ ਦਰਕਾਰਦਾਈ॥ ਮਾਲ ਆਪਨਾ ਸਾਂਭਕੇ ਘਰਲਜਾਵੇ ਹੋਰ ਕੰਮ ਨਾ ਕਰੇ ਵਗਾਰਦਾਈ॥ਹੱਕੇ ਨਾਲ ਪਿਆਰਦੇ ਹੂਕ ਦੇਕੇ ਸੋਟਾ ਸਿੰਙਾਂ ਤੇ ਮੂਲ ਨਾ ਮਾਰਦਾਈ॥ ਵੱਸੇ ਨੂਰ ਅਲਾਹ ਦਾ ਮੁੱਖੜੇ ਤੇ ਦਿਲੋਂ ਰੱਬ ਹੀ ਰੱਬ ਪੁਕਾਰਦਾਈ॥ ਕੇਹੜੇ ਚੌਧਰੀ ਦਾ ਪੁੱਤ੍ਰ ਕੌਣ ਜ਼ਾਤੋਂ ਕਿਹਾ ਅਕਲ ਸ਼ਊਰਦਾ ਕੋਟਹੇ ਨੀ॥ਕੀਕੂੰ ਰਿਜ਼ਕ ਨੇਆਨ ਉਦਾਸ ਕੀਤਾ ਏਨੂੰਕੇਹੜੇ ਪੀਰਦੀ ਓਟਹੈ ਨੀ॥ ਫ਼ੌਜਦਾਰ ਵਾਂਗੂੰ ਕਰ ਕੂਚ ਦਾਨਾਜਿਵੇਂ

ਮਾਰਨਗਾਰੇ ਦੀ ਚੋਟ ਹੈ ਨੀ॥ ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਜੱਟਾਂ ਦਾ ਪੋਤ੍ਰਾ ਕੌਣ ਕੌਈ ਵਤਨ ਏਸਦਾ ਕੇਹੜਾ ਕੋਟ ਹੈ ਨੀ ॥

॥ ਜਵਾਬ ਹੀਰ ॥

ਪੁੱਤ੍ਰ ਤਖ਼ਤਹਜ਼ਾਰੇ ਦੇ ਚੌਧਰੀਦਾਰਾਂਝਾ ਜ਼ਾਤਦਾ ਜੱਟਅਸੀਲ ਹੈ ਜੀ॥ ਇਸਦਾ ਬੀਬੜਾ ਮੁਖ ਤੇ ਨੈਨ ਨਿੰਮੇ ਸੋਹਣੀ ਛੈਲ ਜੇਹੀ ਇਸਦੀ ਡੀਲ ਹੈ ਜੀ ॥ ਮੱਥਾ ਚਮਕਦਾ ਏਸਦਾਨੂਰ ਭਰਿਆ ਸਖੀ ਜੀਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਬਖ਼ੀਲਹੈ ਜੀ॥ ਗੱਲਸੋਹਣੀ ਪਰ੍ਹੇ ਦੇ ਵਿਚ ਕਰਦਾ ਖੋਜਲਾਏ ਤੇ ਨਿਆਉਂ ਵਕੀਲਹੈਜੀ॥

॥ ਜਵਾਬ ਚੂਚਕ ॥

ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਡੋਗਰਾਂ ਜੱਟਾਂ ਦੇ ਨਿਆਉਂ ਜਾਣੇਪਰ੍ਹੇ ਵਿਚ ਚਲਾਵਦੀ ਲਾਈਆਂ ਦੇ ॥ ਕਿਸ ਗਲਤੋਂ ਰੁੱਸਕੇ ਉਠਆਇਆ ਕੀਕਰ ਹੈਗਾਸੀ ਨਾਲ ਇਹਭਾਈਆਂਦੇ॥ ਪਾੜ ਚੀਰਕ ਤਜਾਂਵਦਾ ਕਿਸੇ ਦੇਸੋਂ ਲੜਿਆ ਕਾਸਨੂੰ ਨਾਲ ਹੈ ਭਾਈਆਂ ਦੇ॥ ਵਾਰਸਸ਼ਾਹ ਨ ਏਸਤੋਂ ਨਫ਼ਾ ਕੋਈ ਜੇੜ੍ਹਾ ਰੁਸ ਆਇਆਨਾਲ ਭਾਈਆਂਦੇ॥

॥ ਜਵਾਬ ਹੀਰ ॥

ਲਾਈ ਹੋਇਕੇ ਮਾਮਲੇ ਦੱਸ ਦੇਂਦਾ ਮੁਨਸਫ਼ ਹੋਇਵੱਡੇ ਵਾਹੇ ਫੇੜਿਆਂ ਦੇ॥ ਵਾਹੇਕੱਢਕੇ ਕੀਦੇਤੇ ਫੇਰਲਾਵੇ ਹਥੋਂ ਕਢ ਦੇਂਦਾ ਖੋਜਫੇੜਿਆਂ ਦੇ ॥ ਧਾਰ ਧਾਰ ਦੀ ਮੁਹਰ ਦਿਵਾਂਵਦਾਈ ਧ੍ਰੋਭ ਘੱਲਦਾ ਵਿਚਬਖੇੜਿਆਂ ਦੇ ॥ ਏਹੋ ਸਾਰੇ ਵਹੀਰ ਨੂੰ ਸਾਂਭ ਲਜਾਵੇ ਅੱਖੀਂ ਵਿਚ ਰਖੇ ਵਾਂਗ ਹੇੜਿਆਂ ਦੇ ॥ ਸਾਇਆਂਨੂੰ ਨਾਂ

ਵਾਝਲਾਹੇ ਵਾਕਮੇਰਾ ਜਿਥੇ ਲੱਖ ਪੈਂਦੇ ਨਿਤ ਝੇੜਿਆਂਦੇ ॥

॥ ਜਵਾਬ ਚੂਚਕ ॥

ਤੇਰਾ ਆਖਿਆ ਅਸਾਂ ਮਨਜੂਰ ਕੀਤਾ ਮਹੀਂ ਦੇਹ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਸਾਰੀਆਂ ਨੀ ॥ ਖਬਰਦਾਰ ਰਹੇ ਮਹੀਂ ਵਿਚ ਖਲਾ ਬੇਲੇ ਵਿਚ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਭਾਰੀਆਂ ਨੀ॥ ਰਲਾ ਕਰੇ ਨਾਹੀਂ ਨਾਲ ਖੰਧਿਆਂ ਦੇ ਏਸ ਕਦੇ ਨਾਹੀਂ ਮੱਝੀ ਚਾਰੀਆਂ ਨੀ॥ ਮਤਾਂ ਖੇਡ ਰੁੱਝੇ ਖੜੀਆਂ ਜਾਨ ਮੱਝੀਂ ਹੋਨ ਪਿੰਡ ਦੇ ਵਿਚ ਖੁਆਰੀਆਂ ਨੀ ॥

॥ ਜਵਾਬ ਹੀਰ ॥

ਪਾਸ ਮਾਊਂ ਦੇ ਨੱਢੀ ਨੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਚਾਕ ਮਹੀਂ ਦਾ ਭਾਲਕੇ ਛੇੜਿਆ ਮੈਂ ॥ ਨਿਤ ਪਿੰਡ ਦੇ ਵਿਚ ਵਿਗਾੜ ਪੈਂਦੀ ਏਹੁ ਝਗੜਾ ਚਾਇ ਨਬੇੜਿਆ ਮੈਂ ॥ ਸੁੱਧਾ ਨਿੱਤ ਰੁਲੇ ਮੰਗੂ ਵਿਚ ਬੇਲੇ ਮਾਹੀ ਸੁਘੜ ਤਾਂ ਆਨ ਸਹੇੜਿਆ ਮੈਂ ॥ ਮਾਏ ਕਰਮ ਜਾਗੇ ਸਾਈਂ ਮਿਹਰ ਕੀਤੀ ਓਹ ਅਸਲ ਜਟੇਟੜਾ ਛੇੜਿਆ ਮੈਂ॥

॥ ਹੀਰ ਰਾਂਝੇ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ॥

ਮੱਖਨ ਖੰਡ ਪਰਾਊਂਠੇ ਖਾਹ ਮੀਆਂ ਮਹੀਂ ਛੇੜਦੇ ਰੱਬ ਦੇ ਵਾਸਤੇ ਤੇ॥ ਸੁਨੀ ਚੱਭਰੂ ਚਾਕ ਰੰਝੇਟਿਆ ਓਇ ਗੁਜ਼ਰ ਹੋਵਸੀ ਦੁਧ ਦੇ ਕਾਸੜੇ ਤੇ ॥ ਹੀਰ ਆਖਿਆ ਰੱਬ ਦਾਤਾਰ ਤੇਰਾ ਮੀਆਂ ਜਾਈਂ ਨਾ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਾਸੜੇ ਤੇ ॥ ਮਹੀਂ ਛੇੜਕੇ ਝੱਲ ਦੇ ਵਿਚ ਮੀਆਂ ਆਪ ਹੋਇ ਬੈਠੀਂ ਇਕ ਪਾਸੜੇ ਤੇ ॥

॥ ਰਾਂਝਾ ਬੇਲੇ ਵਿਚ ਰਲਿਆ ॥

ਬੇਲੇ ਰੱਬ ਦਾ ਨਾਮ ਲੈ ਜਾਇ ਵੜਿਆ ਹੋਯਾ ਧੁੱਪਰੇ ਨਾਲ ਜ਼ਹੀਰ ਮੀਆਂ॥ਉਸਦੀ ਨੇਕ ਸਾਇਤ ਰੁਜੂਆਨਹੋਈ ਮਿਲੇ ਰਾਹ ਜਾਂਦੇ ਪੰਜ ਪੀਰ ਮੀਆਂ॥ ਬੱਚਾ ਖਾਹ ਚੂਰੀਰੋਵੀਂ ਮੱਝ ਚੂਰੀਦਿਲ ਵਿਚ ਨਾ ਹੋਇ ਦਿਲਗੀਰ ਮੀਆਂ॥ਕਾਈਨੱਢੀ ਸੋਹਣੀ ਬਖਸ਼ ਦੇਵੇ ਪੂਰੇ ਰੱਬਦੇ ਹੋ ਤੁਸੀ ਪੀਰ ਮੀਆਂ ॥ ਹੀਰ ਬਖ਼ਸ਼ੀ ਦਰਗਾਹ ਤੋਂ ਤੁਧ ਤਾਂਈਂ ਸਾਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰੀਂ ਪਵੀ ਭੀੜ ਮੀਆਂ ॥

॥ ਜਵਾਬ ਪੀਰ ॥

ਖ੍ਵਾਜਾ ਖ਼ਿਜ਼ਰ ਤੇ ਸ਼ਕਰਗੰਜ ਨੂਰ ਗੌਹਰੀ ਮੁਲਤਾਨ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰੀਆ ਪੀਰ ਨੂਰੀ॥ਹੋਰਸੱਯਦ ਜਲਾਲ ਬੁਖ਼ਾਰੀਆਸੀ ਅਤੇ ਲਾਲਸ਼ਹਬਾਜ਼ਕਲਿਜ਼ਤ ਨੂਰੀ॥ਕੁਰਤਾ ਖ਼ਿਜ਼ਰ ਰੁਮਾਲ ਸ਼ਕਰਗੰਜ ਬਖਸ਼ਿਆ ਮੁੰਦਰਾਂ ਲਾਲਸ਼ਹਬਾਜ਼ਦੇਨੂਰਪੂਰੀ ॥ ਖੰਜਰ ਸਯਦ ਜਲਾਲ ਬੁਖ਼ਾਰੀ ਦਿੱਤਾ ਖੂੰਡੀਜ਼ਿਕਰੀਏਪੀਰ ਨੇ ਹਿੱਕਪੂਰੀ॥ ਤੈਨੂੰ ਭੀੜ ਪਵੇ ਕਰੀਂ ਯਾਦ ਜੱਟਾ ਨਹੀਂ ਸਮਝਨਾਂ ਅਸਾਂ ਨੂੰ ਪਲਕ ਦੂਰੀ॥

॥ ਕਲਾਮ ਸ਼ਾਇਰ ॥

ਹੀਰ ਜਾਇ ਛੱਤਾ ਖੰਡ ਖੀਰ ਮੱਖਣੀ ਮੀਏਂ ਰਾਂਝੇ ਦੇ ਪਾਸਲੈ ਆਂਵਦੀ ਹੈ॥ ਤੇਰੇ ਵਾਸਤੇ ਜੂਹਮੇਂ ਭਾਲ ਥੱਕੀ ਰੋਰੋ ਆਪਣਾ ਹਾਲ ਸੁਣਾਉਂਦੀ ਹੈ॥ ਕੈਦੋ ਢੂੰਡਦਾ ਖੇਜਨੂੰ ਰੋਝੇਂਦਾਬਾਸ

ਚੂਰੀ ਦੀ ਬੋਲਿਓਂ ਆਂਵਦੀ ਹੈ ॥ ਵਾਰਸਸ਼ਾਹ ਮੀਆਂ ਵੇਖ
ਦੇਗ ਲੰਝੀ ਚਾਨਣਕ ਦੀ ਕਲਾ ਜਗਾਉਂਦੀ ਹੈ ॥

॥ ਰਾਂਝੇ ਚੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਕੈਦੋ ਨੂੰ ॥

ਹੀਰ ਗਈ ਜਾਂ ਨਦੀ ਤੇ ਲੈਣ ਪਾਣੀ ਕੈਦੋ ਆਣਕੇ ਮੁਖ
ਵਿਖਾਉਂਦਾਈ॥ ਅਸੀ ਭੁਖਨੇ ਆਨ ਖਰਾਬ ਕੀਤੇ ਆਇ ਸੁਆਲ
ਖਵਾਇਦਾ ਪਾਉਂਦਾਈ॥ ਰਾਂਝੇ ਰੁਗ ਭਰਕੇ ਚੂਰੀ ਚਾਇ ਦਿੱਤੀ
ਲੈਕੇ ਤੁਰਤ ਹੀ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਧਾਉਂਦਾਈ॥ ਰਾਂਝਾ ਹੀਰ ਨੂੰ ਪੁਛਦਾ
ਏਹ ਲੰਙਾ ਹੈ ਕੌਣ ਫਕੀਰ ਕਿਸ ਥਾਉਂਦਾਈ ॥ ਵਾਰਸਸ਼ਾਹ
ਮੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਪੱਛਕੇ ਤੇ ਕੋਈ ਉੱਪਰੋਂ ਲੂਣ ਲਗਾਉਂਦਾਈ॥

॥ ਕਲਾਮ ਰਾਂਝਾ ॥

ਹੀਰ ਆਖਿਆ ਰਾਂਝਣਾ ਬੁਰਾ ਕੀਤੋ ਤੈਂ ਤਾਂ ਪੁਛਣਾ ਸੀ ਦੁਰਕਾਰ
ਕੇ ਤੇ ॥ ਮੈਂ ਤਾਂ ਜਾਣਦਾ ਨਹੀਂ ਸਾਂ ਏਹ ਮੂਆ ਖੈਰ ਮੰਗਿਆ ਮੂੰ
ਮੈਥੋਂ ਆਇ ਕੇ ਤੇ ॥ ਖੈਰ ਲੈਂਦਾਈ ਪਿਛਾਂਹ ਨੂੰ ਉਠ ਨੱਠਾ ਤੁਰਤ
ਵੱਗਿਆ ਕਿਹ ਵਲਾਇ ਕੇ ਤੇ ॥ ਨੇੜੇ ਜਾਂਦਾਈ ਜਾ ਮਿਲ ਨੱਢੀਏ
ਨੀ ਜਾਇ ਪੁਛਲੈ ਗੱਲ ਸਮਝਾਇ ਕੇ ਤੇ ॥ ਵਾਰਸਸ਼ਾਹ ਮੀਆਂ
ਉਸ ਤੋਂ ਗੱਲ ਪੁਛੀਂ ਦੌੜਿਨ ਅੱਡੀਆਂ ਹਿਕ ਵਿਖਲਾਇ ਕੇ ਤੇ ॥

॥ ਕਲਾਮ ਹੀਰ ॥

ਹੀਰ ਆਖਦੀ ਰਾਂਝਣਾ ਬੁਰਾ ਕੀਤਾ ਸਾਡਾ ਕੰਮ ਹੈ ਗਾ ਨਾਲ
ਵੈਰੀਆਂ ਦੇ ॥ ਸਾਡੇ ਖੋਜ ਨੂੰ ਤੱਕ ਕੇ ਕਰੇ ਚੁਗਲੀ ਦਿਨੇ ਰਾਤ
ਹੈ ਵਿੱਚ ਬਹਿਰਿਆਂ ਹੀ ਆਂਦੇ ॥ ਮਿਲੇ ਮਿਰਾਂ ਨੂੰ ਏਹ ਵਿਛੋੜਦੇ ਦਾ

ਭੇਗ ਘੱਤਦਾ ਵਿਚ ਕੁੜਮਾਈਆਂਦੇ ॥ ਬਾਬਲ ਅੰਬੜੀ ਤੇ
ਜਾਇ ਠਿੱਠ ਕਰਸੀ ਅਤੇ ਆਖਸੀ ਪਾਸ ਭਰਜਾਈਆਂਦੇ॥

॥ ਹੀਰਨੇ ਕੈਦੋ ਨੂੰ ਫੜਿਆ ॥

ਮਿਲੀ ਆਨਕੇ ਰਾਹਵਿਚ ਦੌੜਨੱਠੀ ਪਹਿਲੇਨਾਲ ਫਰੇਬਦੇ
ਸੱਦਿਆ ਸੂ॥ ਨੇੜੇ ਆਇ ਇਕੇ ਸ਼ੀਹਣੀ ਵਾਂਗ ਗੱਜੀ ਅੱਖੀਂ ਰੋਹ
ਦਾ ਨੀਰ ਪਲੱਟਿਆ ਸੂ॥ ਸਿਰੋਂ ਲਾਹ ਟੋਪੀ ਗਲੋਂ ਤੋੜ ਸੇਲ੍ਹੀ
ਲੱਕੋਂ ਚਾਇ ਜ਼ਮੀਂ ਤੇ ਸੱਟਿਆ ਸੂ ॥ ਪਕੜ ਜ਼ਿਮੀਂ ਤੇ ਮਾਰਿਆ
ਨਾਲ ਗੁੱਸੇ ਧੋਬੀ ਪਟੜੇ ਤੇ ਖੇਸ ਛੱਟਿਆ ਸੂ ॥ ਵਾਰਸ ਸ਼ਾਹ
ਫ਼ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਅਰਸ਼ ਉੱਤੋਂ ਸ਼ੈਤਾਨ ਨੂੰ ਜ਼ਿਮੀਂ ਤੇ ਸੱਟਿਆ ਸੂ॥

॥ ਕਲਾਮ ਹੀਰ ॥

ਹੀਰ ਚਾਹਕੇ ਆਖਦੀ ਮੀਆਂ ਚਾਚਾ ਚੂਰੀ ਦੇਹ ਜੇ ਜੀਵਿਆ
ਲੋੜਨਾਹੈਂ ॥ ਨਹੀਂ ਮਾਰਕੇ ਜਿੰਦ ਗਵਾਇ ਦੇਸਾਂ ਮੈਨੂੰ ਕਿਸੇ
ਨਾ ਹਟਕਨਾ ਹੋੜਨਾ ਹੈਂ ॥ ਬੰਨ੍ਹ ਹੱਥ ਤੇ ਪੈਰ ਲਟਕਾਇ ਦੇਸਾਂ
ਲੜ ਲੜਕੀਆਂ ਨਾਲ ਕਿਉਂ ਜੋੜਨਾ ਹੈਂ ॥ ਚੂਰੀ ਦੇਹ ਖਾਂ
ਨਾਲ ਹਿਆਉ ਆਪੇ ਕੇਹੇ ਅਸਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅਜੋੜਨਾ ਹੈਂ ॥

॥ ਕਲਾਮ ਕੈਦੋ ॥

ਅੱਧੀ ਡੁਲ੍ਹ ਗਈ ਅੱਧੀ ਖੋਹ ਲਈ ਹੁਣ ਮੈਲਕੇ ਪਰ੍ਹੇ ਤੇ
ਲਿਆਉਂਦਾਈ॥ ਕਿਹਾ [illegible] ਦੇ ਨਹੀ ਸੀ ਮੂਲ ਮੇਰਾ ਚੂਰੀ ਪੱਲਿਓਂ
ਖੋਲ੍ਹ ਵਿਖਾਉਂਦਾਈ ॥ ਨਹੀਂ ਚੂਹਕੇ ਨੂੰ ਕਈ ਮਤ ਦੇਂਦਾ ਨੱਢੀ
ਮਾਰਕੇ ਨਹੀਂ ਸਮਝਾਉਂਦਾਈ॥ ਚਾਕ ਨਾਲ ਅਕੱਲੜੀ ਜਾਇ

ਬੇਲੇ ਅੱਜ ਕੱਲ ਕੋਈ ਲੀਕ ਲਾਉਂਦਾਈ ॥ ਜਿਸ ਵੇਲੜੇ
ਮਹਿਰਨੇ ਚਾਕ ਰੱਖਿਆ ਉਸਵੇਲੜੇ ਨੂੰ ਪਛੋਤਾਉਂਦਾਈ ॥

॥ ਜਵਾਬ ਚੂਚਕ ॥

ਚੂਚਕ ਆਖਜਾਕੂੜੀਆਂ ਕਰੇਂਗੱਲਾਂਹੀਰਖੇਡਦੀਵਿਚਸਹੇਲੀ-
ਆਂਦੇ॥ਪੀਂਘਾਂ ਪਾਇਕੇਸੱਈਆਂਦੇਨਾਲਝੂਟੇ ਤ੍ਰਿਞਣ ਜੋੜਦੀ
ਵਿੱਚ ਹਵੇਲੀਆਂਦੇ॥ ਇਹਚੁਗਲ ਜਹਾਨਦਾ ਮਗਰਲੱਗਾ
ਫ਼ਕਰ ਜਾਨਦੇਹੋਨਾਲ ਸੇਲ੍ਹੀਆਂ ਦੇ ॥ ਕਦੇਨਾਲ ਮਦਾਰੀਆਂ
ਭੰਗ ਘੋਟੇ ਕਦੇ ਜਾਇਨੱਚੇਵਿਚ ਚੇਲੀਆਂਦੇ॥ ਕਦੇ ਕੱਪੜੇ
ਖ਼ਾਕ ਦੇ ਨਾਲ ਰੰਗੇ ਕਦੇਨਾਲ ਖਧੇ ਵਿਚ ਬੇਲੀਆਂ ਦੇ ॥
ਨਹੀਂ ਕੂਹੜੇ ਦਾ ਪੁਤ ਹੋਇ ਸੱਧਵ ਘੋੜੇ ਹੋਣ ਨਹੀਂ ਬੱਚੇ
ਲੇਲੀਆਂ ਦੇ ॥ ਵਾਰਸਸ਼ਾਹ ਫ਼ਕੀਰ ਨ ਹੋਨਹਰਗਿਜ਼ ਪੁਤ
ਜੱਟਾਂਤੇ ਮੋਚੀਆਂ ਤੇਲੀਆਂ ਦੇ ॥

॥ ਕਲਾਮ ਲੋਕਾਂ ॥

ਮਾਉਂ ਹੀਰਦੀ ਤੇ ਲੋਕਕਰਨ ਚੁਗਲੀ ਤੇਰੀ ਮਲਕੀਏ ਧੀ
ਖ਼ਰਾਬਹੈਨੀ ॥ ਅਸੀਂ ਮਾਸੀਆਂ ਫੁਫੀਆਂਜਲਮੋਈਆਂਸਾਡਾ
ਅੰਦਰੋਂ ਜੀਉਕਬਾਬ ਹੈਨੀ॥ ਚਾਕਾਂਨਾਲ ਅਕੱਲੀਆਂਜਾਨ
ਧੀਆਂ ਹੋਇਆ ਮਾਪਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਜਵਾਬਹੈਨੀ ॥ ਤੇਰੀ ਧੀ ਦਾ
ਮਗਜ਼ਹੈ ਬੇਗ਼ਮਾਂਦਾ ਵੇਖੇ ਚਾਕ ਜਿਉਂ ਵਿਰੇਨਵਾਬਹੈਨੀ॥
ਸ਼ਮਸਦੀਨ ਕਾਜ਼ੀ ਨਿਤ ਕਰੇਮਸਲੇ ਸ਼ੇਖ਼ ਧੀ ਦਾ ਵਿਆਹ
ਸਵਾਬਹੈਨੀ ॥ ਵਾਰਸਸ਼ਾਹ ਮੂੰਹ ਉਂਗਲਾਂ ਲੋਕ ਘੱਤਨ ਧੀ

ਮਲਕੀ ਦੀ ਪੁੱਛ ਖ਼ਰਾਬ ਹੈਨੀ ॥

॥ ਕਲਾਮ ਚੂਚਕ ॥

ਚੂਚਕ ਆਖਿਆ ਧੀ ਵਿਆਹ ਮਲਕੀ ਮਾਰ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਤੈਨੂੰ ਭਾਇਣੇ ਨੀ ॥ ਇਕੇ ਮਾਰਕੇ ਵਢਕੇ ਕਰੋ ਟੁਕੜੇ ਇਕੇ ਭੰਨ ਛੋਆ ਨਾਲ ਮੋਇਣੇ ਨੀ ॥ ਵੇਖ ਧੀ ਦਾ ਲਾਡ ਕੀ ਦੇਂਦ ਕੱਢੇਂ ਮਾਰ ਰੱਖਦੀ ਹਈ ਕਸਾਇਣੇ ਨੀ ॥ ਇਕੇ ਬੰਨ੍ਹ ਭੋਰੇ ਵਿਚ ਚਾਇ ਘੱਤੋ ਲਿੰਬੋ ਵਾਂਗ ਬਝੋਲੇ ਦੇ ਆਇਣੇ ਨੀ ॥

॥ ਕਲਾਮ ਮਲਕੀ ॥

ਗੁਸੇ ਨਾਲ ਮਲਕੀ ਤਪ ਲਾਲ ਹੋਈ ਝੱਬ ਦੌੜ ਤੂੰ ਮਿੱਠੀਏ ਨਾਇਣੇ ਨੀ॥ ਸੱਦ ਲਿਆ ਤੂੰ ਹੀਰਨੂੰ ਪਾਸ ਮੇਰੇ ਲਨੂੰ ਮਾਇ ਸਦੇਂਦੀ ਹੈ ਭਾਇਣੇ ਨੀ ॥ ਖੜ ਲੁੰਬੀਏ ਮੋਹਨੀਏਂ ਪਾੜ੍ਹੀਏ ਨੀ ਮੁਸ਼ਟੰਡੀਏ ਵਾਂਗ ਦੀਵਾਇਣੇ ਨੀ ॥ ਵਾਰਸਸ਼ਾਹ ਵਾਙੂੰ ਕਿਤੇ ਡੁਬਮੂਈਏਂ ਘਰ ਆਇ ਸਿਆਪੇ ਦੀਏ ਨਾਇਣੇ ਨੀ ॥

॥ ਹੀਰ ਘਰ ਆਈ ॥

ਹੀਰ ਹੱਸਕੇ ਆਖਦਾ ਆਇ ਕੇ ਤੇ ਅੰਨੀ ਖ਼ਾਤਨੀ ਅੰਬੜੀ ਏ ਮੇਰੀ ਏ ਨੀ॥ ਗੁੱਸੇ ਨਾਲ ਮਲਕੀ ਅੱਗੋਂ ਆਖਦੀ ਏ ਸਾਨੂੰ ਪੁੱਟਿ ਫ਼ਿਰਾਕ ਦੀਏ ਵੈਰੀਏ ਨੀ॥ ਤੈਨੂੰ ਡੂੰਘੜੇ ਖੂਹ ਵਿਚ ਚਾਇ ਡੋਬਾਂ ਗੱਲ ਸੁਨੀ ਤੂੰ ਝੱਲੀਏ ਮੇਰੀਏ ਨੀ॥ ਧੀ ਜੁਆਨ ਜੇ ਕਿਸੇ ਦੀ ਬੁਰੀ ਹੋਵੇ ਚੁਪ ਕੀਤੜੇ ਚਾ ਨਬੇੜੀਏ ਨੀ॥ ਵਾਰਸ ਜੀਉਂਦੇ ਹੋਨ ਜੇ ਭੈਣ ਭਾਈ ਚਾਕ ਚੋਬਰਾਂ ਨਹੀਂ ਸਹੇੜੀਏ ਨੀ ॥

॥ ਕਲਾਮ ਮਕਲਕੀ ॥

ਤੇਰੇ ਵੀਰ ਸੁਲਤਾਨ ਨੂੰ ਖ਼ਬਰ ਹੋਵੇ ਫ਼ਿਕਰ ਕਰੇ ਗਾ ਤੇਰੇ ਮੁਕਾਵਨੇ ਦਾ ॥ ਚੂਚਕ ਬਾਪ ਦੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਲਾਜ ਲਾਵੇਂ ਕੀ ਫ਼ਾਇਦਾ ਲਾਡ ਲਡਾਵਨੇ ਦਾ ॥ ਰਾਂਝੀ ਚਾਕ ਨੂੰ ਚਾਇ ਜਵਾਬ ਦੇਸਾਂ ਸ਼ੌਕ ਨਹੀਂ ਏਹ ਮਹੀਂ ਚਰਾਵਣੇ ਦਾ ॥ ਨੱਕ ਵੱਢ ਕੇ ਕੋੜਮਾ ਗਾਲਿਆਈ ਏਹ ਫ਼ਾਇਦਾ ਗਹਿਣਿਆਂ ਪਾਵਣੇ ਦਾ ॥ ਉਰੇ ਆਉ ਮੈਂ ਲਾਹ ਲਾਂ ਸਭ ਗਹਣੇ ਕੇਹਾ ਫ਼ਾਇਦਾ ਜ਼ੇਵਰਾਂ ਲਾਵਣੇ ਦਾ ॥ ਵਾਰਸ ਸ਼ਾਹ ਮੀਆਂ ਏਸ ਛੋਕਰੀ ਦਾ ਚਿੱਤ ਹੋਯਾ ਹੈ ਲਿੰਗ ਕੁਟਾਵਣੇ ਦਾ ॥

॥ ਕਲਾਮ ਹੀਰ ॥

ਮਾਏ ਰੱਬ ਨੇ ਚਾਕ ਘਰ ਘੱਲਿਆਈ ਤੇਰੇ ਹੋਣ ਨਸੀਬ ਜੇ ਧੁਰੋਂ ਚੰਗੇ ॥ ਏਹੋ ਜੇਹੇ ਜੇ ਆਦਮੀ ਹੱਥ ਆਵਨ ਸਾਰਾ ਮੁਲਖ ਹੀ ਰੱਬ ਤੋਂ ਦੁਆ ਮੰਗੇ ॥ ਜੇਹੜੇ ਰੱਬ ਕੀਤੇ ਕੰਮ ਹੋਇ ਰਹੇ ਸਾਨੂੰ ਮਾਊਂ ਕਿਉਂ ਦੇਨੀ ਹੈਂ ਗੀਰ ਪੰਗੇ ॥ ਕੁਲ ਸਿਆਣਿਆਂ ਮੁਲਕ ਨੂੰ ਮੱਤ ਦਿੱਤੀ ਤੇਰਾਂ ਮੋਹਰਿਆਂ ਇਸ਼ਕ ਨਾ ਕਰੋ ਨੰਗੇ ॥ ਨਹੀਂ ਛੱਡੀਏ ਗੱਲ ਦਿਆਂ ਪੂਰਿਆਂ ਨੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੱਪੜੇ ਖ਼ਾਕ ਦੇ ਨਾਲ ਰੰਗੇ ॥ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਇਸ਼ਕ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਸਿਰੀਂ ਚਾਏ ਵਾਰਸ ਸ਼ਾਹਾ ਨਾ ਕਿਸੇ ਥੀਂ ਰਹਿਣ ਸੰਗੇ ॥

॥ ਕਲਾਮ ਮਲਕੀ ॥

ਮਲਕੀ ਆਖਦੀ ਚੂਚਕਾ ਬਣੀ ਔਖੀ ਸਾਨੂੰ ਹੀਰ ਦੇ ਮੇਹਣਿਆਂ ਖ਼ੁਆਰ ਕੀਤਾ ॥ ਭਾਈ ਦੇਣ ਸ਼ਰੀਕ ਅਰਲੋਕ ਸਾਰੇ ਚਾਰੋਂ ਤਰਫ਼

ਖਰਾਬ ਸਿਸਾਰ ਕੀਤਾ॥ਵੇਖੋ ਲੱਜ ਸਿਆਲਾਂ ਦੀ ਲਾਹ ਸੁੱਟੀ ਨੱਢੀ ਹੀਰਨੇ ਚਾਕਨੂੰ ਯਾਰ ਕੀਤਾ॥ਜਾਂ ਮੈਂ ਮੱਤ ਦਿੱਤੀ ਅੱਗੋਂ ਲੜਨ ਲੱਗੀ ਲੱਜ ਲਾਹਕੇ ਚਸ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਚਾਰ ਕੀਤਾ ॥ ਕੱਢੋ ਚਾਕਨੂੰ ਤੇਖੇਹਲ ਵੇਮਝੀਂ ਅਸਾਂ ਚਾਕਤੋਂ ਜੀ ਬੇਜ਼ਾਰ ਕੀਤਾ॥ ਇਕੋਧੀਨੂੰਖੂਹੜੇਡੋਬਦੇਈਏਜਾਣੇਰਬ ਸਾਹਿਬ ਗੁਨਹਗਾਰ ਕੀਤਾ॥ਝਬ ਵਿਆਹਕੇ ਏਹਨੂੰ ਕਢ ਦੇਸੋਂ ਸਾਨੂੰ ਠਿੱਠ ਕਰਕੇ ਮੁਰਦਾਰ ਕੀਤਾ॥ ਵਾਰਸਸ਼ਾਹਨੂੰ ਹੀਰਖ਼ੁਵਾਰ ਕੀਤਾ ਨਹੀਂ ਰੱਬ ਸਾਹਿਬ ਸਰਦਾਰ ਕੀਤਾ ॥

॥ ਜਵਾਬ ਚੂਚਕ ॥

ਚੂਚਕ ਆਖਿਆ ਮਲਕੀਏ ਜੰਮਦੀਨੂੰ ਗਲ ਘੁਟਕੇ ਕਜੋਂ ਨਾ ਮਾਰਿਆਈ॥ਗੁੜ੍ਹਤੀਜ਼ਹਿਰਦੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਦਿੱਤੀਆਈ ਓਹ ਅਜ਼ਹਸਾਬ ਨਿਤਾਰਿਆਈ॥ਖੂਹਨੂੰ ਘੜੇਧੀ ਨਾ ਬੋੜੀਆਈ ਵਹਨ ਰੋੜ੍ਹਕੇ ਮੂਲਨਮਾਰਿਆਈ ॥ ਵਾਰਸਸ਼ਾਹ ਖ਼ੁਦਾਇਕਾ ਖ਼ੌਫ਼ਕੀਤਾ ਕਾਨੂੰ ਵਾਂਗਨਜ਼ਿਮੀਂ ਨਘਾਰਿਆਈ ॥

॥ ਚੂਚਕ ਨੇ ਰਾਂਝੇ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ॥

ਰਾਤੀਂ ਰਾਂਝੇ ਨੇ ਮਹੀਂ ਜਾਂ ਆਨ ਢੋਈਆਂ ਚੂਚਕ ਸਜਾਲ ਮੱਥੇ ਵਟ ਪਾਇਆਈ॥ਭਾਈ ਛੱਡ ਮਹੀਂ ਤੂੰ ਜਾਹ ਸਾਥੋਂ ਤੇਰਾ ਤੌਰ ਬੁਰਾ ਨਜ਼ਰ ਆਇਆਈ॥ਸਜਾਲੇ ਸੁਨੋ ਭਾਈ ਸਾਡਾ ਕੰਮ ਨਾਹੀਂ ਜਾਇ ਉਧਰੋਂ ਜਿਧਰੋਂ ਆਇਆਈ ॥ ਅਸਾਂ ਚਾਕ ਨਾ ਰਖਿਆ ਇਹ ਨੱਢਾ ਸਾਨੂੰ ਮੇਹਣਾ ਏਸਦਾ ਆਇਆਈ॥ਮਹੀਂ

ਦਾਰਨੇਨੂੰ ਰਾਕ ਰੱਖਿਆਸੀ ਧੀਆਂ ਭਾਰਨਾਂ ਨਹੀਂ ਬਤਾਇਆ ਈ॥ਦੇਣ ਮੇਹਣੇ ਕੁਲ ਸ਼ਰੀਕ ਸਾਰੇ ਠੱਠੇ ਨਾਲ ਜਹਾਨ ਨ ਤਾਇਆਈ॥ਏਹਨੂੰ ਮਾਰਕੇ ਜਾਨ ਗਵਾਇ ਦੇਸਾਂ ਮੇਰੇ ਜੀਉ ਦੇ ਵਿੱਚ ਏਹ ਆਇਆਈ॥ਬਾਹਰ ਜਾਇਕੇ ਕੁੜੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਘੁਲਦਾ ਡਰ ਕਿਸੇ ਦਾ ਏਸ ਨ ਲਾਇਆਈ॥ ਅੰਤ ਕਰਨੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਭੁਲਾਨਾਹੀਂ ਵਾਰਸਸ਼ਾਹ ਇਹ ਧੁਰੋਂ ਫਰਮਾਇਆਈ॥ ਵਲੋਂ ਬਸੂਉੱਲਾਹੁੱਰਰਿਜ਼ਕਾ ਰੱਜਖਾਇਕੇ ਮਸਤੀਆਂ ਚਾਈਆਂ ਨੀ॥ ਕੁਲੂ ਵਸ਼ਰਬੂਦਾਸੀ ਅਮਰ ਹੋਇਆ ਲਾਤਸ਼ਰਫਮਨ ਫਰਮਾਈਆਂਨੀ॥ਕਿੱਥੋਂ ਪਚਦੀਆਂ ਇਹਨਾਂ ਮੁਸ਼ਟੰਡਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿੱਤ ਖਾਣੀਆਂ ਦੁਧ ਮਲਾਈਆਂ ਨੀ ॥ ਇੱਤਕੂ ਅੱਲਲਾਹੇ ਰਿਜ਼ਕ ਹਾ ਏਹ ਲੈ ਸਾਂਭ ਮੱਝੀਂ ਘਰ ਆਈਆਂ ਨੀ ॥

॥ ਚੂਚਕ ਦੇ ਘਰੋਂ ਰਾਂਝਾ ਚਲਿਆ ॥

ਹੱਥੋਂ ਸੱਟ ਖੂੰਡੀ ਉੱਤੋਂ ਲਾਹ ਭੂਰਾ ਛੱਡ ਚਲਿਆ ਸਭ ਮੰਗਵਾੜ ਮੀਆਂ॥ਜਿਹਾ ਚੋਰ ਨੂੰ ਤੁਰੇ ਦਾ ਖੜਕ ਪੈਂਦੇ ਛੱਡ ਚੱਲਿਆ ਸੰਨ ਦਾ ਪਾੜ ਮੀਆਂ ॥ ਦਿਲ ਚਾਇਆ ਦੇਸ ਤੇ ਮੁਲਕ ਉੱਤੋਂ ਸਾਡੇ ਭਾਇਦਾ ਕੜਕਿਆ ਹਾੜ ਮੀਆਂ ॥ ਤੇਰੀਆਂ ਕੱਟੀਆਂ ਚੋਰਾਂ ਦੇ ਮਿਲਨ ਸੱਭੇ ਘਰੋਂ ਕੱਟੀਆਂ ਨੂੰ ਪਵੀ ਧਾੜ ਮੀਆਂ॥ ਤੇਰੀ ਧੀ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਕੀ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਤੈਨੂੰ ਆਂਵਦੀ ਨਜ਼ਰ ਪਹਾੜ ਮੀਆਂ॥ ਤੇਰੀ ਮੱਝੀਂ ਦੇ ਵਾਸਤੇ ਰਾਤ ਅੱਧੀ ਫਿਰਾਂ ਭੰਨਦਾ ਕਹਿਰ ਦੇ ਝਾੜ ਮੀਆਂ॥ ਹੱਥੀਂ ਘਣੇ ਛਾਲੇ ਮਹੀਂ ਹੱਕਦੇ ਦੇ ਪੈਰੀਂ ਪੁਰ ਕੀੜੇ

ਤਾਂ ਲੈਂਤਾੜ ਮੀਆਂ ॥ ਮੰਗੂ ਮਗਰ ਮੇਰੇ ਸੱਭੇ ਆਂਵਦਾ ਹੈ ਮੱਝੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਮਹਿਰ ਜੀ ਤਾੜ ਮੀਆਂ॥ ਘੁੱਟ ਬਹੇ ਪਰਾਈਆਂ ਮੇਹਨਤਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਕੀਤਾ ਈ ਕੋਈ ਕਿਰਾੜ ਮੀਆਂ ॥ ਮਹੀਂ ਚਾਰਦਿਆਂ ਹੋਇਨੀ ਬਰਸ ਬਾਰਾਂ ਅੱਜ ਉਠਿਆ ਅੰਦਰੋਂ ਸਾੜ ਮੀਆਂ॥ ਵਹੀ ਖੱਤਰੀ ਦੀ ਰਹੀ ਖ਼ਤਰੀ ਤੇ ਲੇਖਾ ਗਿਆ ਹੈ ਹੋ ਪਹਾੜ ਮੀਆਂ॥ ਤੇਰੀ ਧੀ ਰਹੀ ਤੇਰੇ ਘਰ ਬੈਠੀ ਸਾਡੇ ਮੁਖਤ ਦਾ ਲਿਆਈ ਝਾੜ ਮੀਆਂ ॥ ਹੱਟ ਭਰੀ ਭਕੁਨੜੀ ਸਾਂਭ ਬੈਠੋਂ ਕਰ ਛੱਡਿਓ ਨੰਗਾ ਕਰਾੜ ਮੀਆਂ ॥ ਮੇਹਨਤ ਮਾਹੀਆਂ ਦੀ ਡੌਨ ਰਖਦਾ ਹੈਂ ਮਤਾਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕੋਈ ਵਿਗਾੜ ਮੀਆਂ ॥ ਰਾਂਝੇ ਮੁਖਤ ਹਜ਼ਾਰੇ ਨੂੰ ਮੂੰਹ ਧਰਿਆ ਉੱਤੇ ਮੱਥੇ ਦੇ ਕੜਕਦਾ ਹਾੜ ਮੀਆਂ॥ ਵਾਰਸਸ਼ਾਹ ਪੂਰੀ ਅੱਗੋਂ ਨਾਂ ਪਈ ਪਿੱਛੋਂ ਆਇਆ ਸੀ ਪਜ਼ਣਨੇ ਪਾੜ ਮੀਆਂ ॥

॥ ਅਫ਼ਸੋਸ ਕਰਨਾ ਚੂਚਕ ਦਾ ॥

ਮੇਹੀਂ ਚਰਨਨਾ ਬਾਝ ਰੰਝੇਟੜੇ ਦੇ ਹੋਰ ਸੱਭ ਮਾਹੀ ਝਖ ਮਾਰ ਰਹੇ॥ ਕਾਈ ਘੁੱਸ ਜਾਏ ਕਾਈ ਡੁੱਬ ਜਾਏ ਕਾਈ ਸ਼ੀਂਹ ਫਾੜੇ ਕਾਈ ਪਾਰ ਰਹੇ ॥ ਸਜਾਲ ਪਕੜ ਹਥਯਾਰ ਤਿਆਰ ਹੋਏ ਮਗਰ ਲੱਗ ਕੇ ਬੇਲੀਆਂ ਭਾਰ ਰਹੇ ॥ ਵਾਰਸਸ਼ਾਹ ਚੂਚਕ ਪੱਛੋਤਾਂਵਦਾ ਹੈ ਮੰਗੂ ਚਰੇ ਨਾਹੀਂ ਅਸੀ ਹਾਰ ਰਹੇ ॥

॥ ਹੀਰ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਮਾਉ ਨੂੰ ॥

ਮਾਏ. ਚਾਕ ਤਰਾਹਿਆ ਚਾਬਾਬਲ ਏ ਮੇਰੱਲ ਉਤੇਂ ਬਹੁਤ ਖਫ਼ੀ

ਹੈ ਨੀ॥ ਰੱਬ ਉਸਨੂੰ ਰਿਜ਼ਕ ਹੈ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਉਸਦੇ ਰੱਬ ਨਾ ਤੁਸੀ ਹੋ ਨੀ॥ਮੈਹੀਂ ਹੋਨ ਖਰਾਬ ਵਿੱਚ ਬੇਲਿਆਂਦੇ ਅੰਦਰ ਖੇਭਿਆਂ ਦੇ ਵਸਾ ਵਸੀ ਹੈ ਨੀ॥ਵਾਰਸਸ਼ਾਹ ਜਿਸਦਾ ਹੱਕ ਤੁਸਾਂ ਖੁੱਥਾ ਉਹ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਰਾਜ਼ੀ ਬੜਾ ਦੁਖੀ [illegible]ੈ ਨੀ॥

॥ ਮਲਕੀ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਚੂਚਕ ਨੂੰ ॥

ਮਲਕੀਆਖਸੁਣਾਂਵਦੀਚੂਚਕੇਨੂੰਲੋਕ ਬਹੁਤਦੇਂ ਦੇਂਵਦੇਂਦ੍ਰਾਬ ਮੀਆਂ॥ ਬਾਰਾਂ ਬਰਸ ਮਹੀਂ ਉਸ ਚਾਰੀਆਂਨੀ ਕੀਤਾ ਨਹੀਂ ਸੂਚੂਨ ਚਰਾਇਮੀਆਂ॥ਹੱਕਖੋਹਕੇ ਚਾਇ ਜਵਾਬਦਿਤਾ ਮਹੀਂ ਛੱਡਕੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਹ ਮੀਆਂ॥ ਪੈਰੀਂ ਲੱਗਕੇ ਜਾਇ ਮਨਾ ਉਸਨੂੰ ਆਹ ਫਕਰਦੀ ਬੁਰੀ ਪੈਜਾਇ ਮੀਆਂ॥ ਵਾਰਸਸ਼ਾਹ ਫ਼ਕੀਰਨੇ ਚੁੱਪ ਕੀਤੀ ਉਸਦੀਚੁੱਪਭੀ ਦੇਇਰੁੜ੍ਹਾਇ ਮੀਆਂ॥

॥ ਜਵਾਬ ਚੂਚਕ ॥

ਚੂਚਕਆੱਖਿਆਜਾਹਮਨਾਉਸਨੂੰਵਜਾਹਤੀਕਤਾਂਮਹੀਂਚਰਵਾ ਲਈਏ॥ਜਦੋਂ ਹੀਰ ਡੋਲੀ ਪਾਇ ਤੋਰ ਦਿੱਤੀ ਰੁੱਸ ਪਏ ਤਾਂ ਤੁਰਤ ਜਵਾਬ ਦੇਈਏ॥ਸਾਡੀ ਧੀ ਦਾ ਕੁਝ ਨਾ ਲਾਹ ਲੈਂਦਾ ਸਭ ਟਹਿਲ ਚਕੋਰ ਕਰਾਇ ਲਈਏ ॥ ਵਾਰਸਸ਼ਾਹ ਮੀਆਂ ਜੱਟ ਸਦਾ ਖੋਟੇ ਇਕ ਵੱਧ ਭੀ ਜੱਟਕਾ ਲਾ ਲਈਏ ॥

॥ ਰਾਂਝੇ ਦਾ ਪਤਾ ਪੁੱਛਿਆ ਮਲਕੀ ਨੇ ॥

ਮਲਕੀਜਾਇਵੇਹੜੇਵਿੱਚਪੁਛਦੀਹੈ ਕੇਹੜਾ ਵੇਹੜਾ ਛਾਈਆਂ ਸਾਵਿਆਂ ਦਾ ॥ ਸਾਡੇ ਮਾਹੀਦੀ ਖਬਰਹੈ ਕਿਸੇਅੜੀਓ ਕਿਤੇ

ਨਿਕਲਿਆ ਮਾਰਿਆ ਚਾਵਿਆਂ ਦਾ ॥ ਜ਼ਰਾ ਹੀਰ ਕੁੜੀ ਓਹਨੂੰ ਸੱਦਦੀਏ ਧੋਵੇ ਰੰਗ ਪਲੰਗ ਦੇ ਪਾਵਿਆਂ ਦਾ ॥ ਸਿਰੋਂ ਪਏ ਮੁਨਾਇਕੇ ਸਾਫ ਹੋਇਆ ਜਿਵੇਂ ਬਾਲਕਾ ਮੁੰਨਿਆਂ ਬਾਵਿਆਂ ਦਾ ॥ ਵਾਰਸਸ਼ਾਹ ਜਗੋਂ ਚੋਰ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਵਾਹਰ ਉਥੇ ਸਾਹ ਲੈਂਦਾ ਮਾਰੇ ਹਾਵਿਆਂ ਦਾ ॥

॥ ਮਲਕੀ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਰਾਂਝੇ ਨੂੰ ॥

ਮਲਕੀ ਆਖਦੀ ਲੜਿਓਂ ਜੇ ਨਾਲ ਚੂਚਕ ਤੁਸਾਂ ਸੁਖਨ ਨਾ ਜੀਉ ਤੇ ਲਾਵਣਾ ਈ ॥ ਕੇਹਾ ਪੁਤ੍ਰਾਂ ਮਾਪਿਆਂ ਲੜਨ ਹੁੰਦਾ ਤੁਸਾਂ ਖੱਟਣਾ ਤੇ ਅਸਾਂ ਖਾਵਣਾ ਈ ॥ ਫਿਰ ਮਾਲ ਦੇ ਨਾਲ ਮੈਂ ਘੋਲ ਘੱਤੀ ਰਾਤੀ ਮਾਲ ਸਾਂਭੀ ਘਰ ਲਿਆਵਣਾ ਈ ॥ ਤੂੰਹੇਂ ਚੋਇਕੇ ਦੁੱਧ ਜਮਾਵਣਾ ਈ ਤੂੰਹੇਂ ਹੀਰ ਦਾ ਪਲੰਘ ਵਿਛਾਵਣਾ ਈ ॥ ਕੁੜੀ ਗੱਲ ਤੇਰੀ ਉਤੇ ਰੁਸ ਪਈ ਤੂੰਹੇਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਣ ਮਨਾਵਣਾ ਈ ॥ ਨਹੀਂ ਖਾਂਵਦੀ ਪੀਂਵਦੀ ਚੁਪ ਕੀਤੀ ਦਿਲ ਹੀਰ ਦਾ ਤੁਧ ਪਰਚਾਵਣਾ ਈ ॥ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਤੋਂ ਹੀਰ ਕੁਰਬਾਨ ਕੀਤੀ ਮੰਗੂ ਸਾਂਭਕੇ ਘਰੀਂ ਲਿਆਵਣਾ ਈ ॥ ਮੱਝੀਂ ਛੱਡਕੇ ਝੱਲ ਵਿਚ ਮੀਆਂ ਵਾਰਸ ਅਸਾਂ ਤਖਤ ਹਜ਼ਾਰੇ ਨੂੰ ਜਾਵਣਾ ਈ ॥

॥ ਜਵਾਬ ਰਾਂਝਾ ॥

ਰਾਂਝੇ ਆਖਿਆ ਹੀਰ ਨੂੰ ਮਾਉਂ ਤੇਰੀ ਸਾਨੂੰ ਫੇਰ ਹੁਣ ਰਾਤ ਦੀ ਭੇਜਦੀ ਹੈ ॥ ਮੀਆਂ ਮੰਨ ਲੈ ਆਖਿਆ ਉਸ ਦਾ ਤੂੰ ਤੇਰੀ ਹੀਰ ਪਿਆਰੀ ਦੀ ਭੀੜਦੀ ਹੈ ॥ ਕੀ ਜਾਣੀਏ ਉਠ ਕਿਸ ਪਾਸੇ ਬੈਠੇ

ਅਜੇ ਵਜਾਹ ਦੀ ਵਾਟ ਤਾਂ ਲੰਬੜੀ ਹੈ ॥ ਵਾਰਸਸ਼ਾਹ ਇਸ ਇਸ਼ਕ ਦੇ ਵਣਜਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਪੱਲੇ ਨ ਬੱਧੜੀ ਦਮੜੀ ਹੈ ॥

॥ ਰਾਂਝੇ ਨੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ॥

ਰਾਂਝਾ ਹੀਰ ਦੀ ਮਾਂ ਦੇ ਲੱਗ ਆਖੇ ਫੇਰ ਮੱਝੀਆਂ ਝੱਲ ਨੂੰ ਜਾਂਵਦਾਈ ॥ ਮੰਗੂ ਵਾੜਦਿਤਾ ਵਿਚਝੱਲ ਬੇਲੇ ਦੇ ਆਪ ਨ੍ਹਾਇਕੇ ਰੱਬ ਧਿਆਂਵਦਾਈ॥ਹੀਰਸੱਤੂਆਂਦਾ ਮਗਰੋਂ ਘੋਲ ਦਿੰਨਾ ਤੇ ਰਿਜ਼ਕ ਰੀਝੇ ਦੇਂਦਾ ਆਂਵਦਾਈ ॥ ਪੰਜਾਂਪੀਰਾਂਨੇ ਆਨਦੀਦਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੱਥ ਬੰਨ੍ਹ ਸਲਾਮ ਬੁਲਾਂਵਦਾਈ ॥ ਰਾਂਝਾ ਹੀਰ ਦੋਵੇਂ ਹੋਏ ਆਨ ਹਾਜ਼ਰ ਅੱਗੋਂ ਪੀਰਜੀ ਏਹ ਫ਼ਰਮਾਉਂਦਾਈ ॥

॥ ਪੀਰ ਮੱਤ ਦੇਂਦੇ ਹਨ ਰਾਂਝੇ ਨੂੰ ॥

ਬੱਚਾ ਦੋਹਾਂ ਨੇ ਰੱਬ ਨੂੰ ਯਾਦਕਰਨਾ ਏਥੇ ਸਿਦਕਦਾ ਅਮਲ ਕਮਾਵਨਾਈਂ॥ਬੱਚਾ ਖਾਹ ਚੂਰੀ ਚੋਵੀਂ ਮੱਝ ਬੂਰੀਸ਼ਰਾਜੀਉ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਡਰਾਵਨਾਈਂ॥ ਅੱਠੇਪਹਿਰਖ਼ੁਦਾਇਦੀਯਾਦਅੰਦਰ ਨਾਲ ਸਾਬਤੀ ਸ਼ੌਕ ਕਮਾਵਨਾਈਂ ॥ ਵਾਰਸਸ਼ਾਹ ਪੰਜਾਂਪੀਰਾਂ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ ਬੱਚਾ ਇਸ਼ਕ ਨੂੰ ਲਾਜਨ ਲਾਵਨਾਈਂ ॥

॥ ਕਾਜ਼ੀ ਸਮਝਾਂਵਦਾਹੈ ਹੀਰ ਨੂੰ ॥

ਹੀਰ ਹੱਸਕੇ ਖੇਡਕੇ ਘਰੀਂ ਆਈ ਮਾਪੇ ਕਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸੱਦਕੇ ਲਜਾਂਵਦੇ ਨੀ ॥ ਦੋਵੇਂ ਆਪ ਬੈਠੇ ਅਤੇ ਵਿਚ ਕਾਜ਼ੀ ਅਤੇ ਸਾਮ੍ਹਣੇ ਹੀਰ ਬੈਠਾਂਵਦੇ ਨੀ ॥ ਬੱਚੀ ਹੀਰ ਤੈਨੂੰ ਅਸੀਂ ਮੱਤ ਦੇਂਦੇ ਮਿੱਠੀ ਨਾਲ ਜ਼ੁਬਾਨ ਸਮਝਾਂਵਦੇ ਨੀ॥ ਚਾਕ ਚੋਬਰਾਂ

ਨਾਲਨਾ ਗੱਲਕੀਜੇ ਏਹੁਮੇਹਨਤੀਕੇਹੜੇ ਥਾਂਵਦੇਨੀ॥ ਚਰਖਾ
ਡਾਹਿਕੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਬਹਿਕੇ ਸੋਹਣੇਗਾਂਵਦੇਗੀਤ ਸੁਣਾਉਂ
ਦੇਨੀ॥ਲੱਜ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਵਲ ਧਜਾਨ ਕਰੀਏ ਸਜਾਲ ਮੁੱਢ
ਦੇ ਜੱਟਸਦਾਵਦੇ ਨੀ॥ਨੀਂਵੀਨਜ਼ਰ ਰਖਾਉਦੇਨਾਲ ਰਹੀਏ
ਤੈਨੂੰ ਸਭ ਸਿਆਣੇ ਫ਼ਰਮਾਂਵਦੇਨੀ॥ਸ਼ਰਮ ਮਾਪਿਆਂਦੀਵਲ
ਧਜਾਨ ਕਰੀਏ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਏਹ ਜੱਟ ਸਦਾਂਵਦੇਨੀ ॥ ਚੂਚਕ
ਸਜਾਲ ਹਠੀਲੀਏ ਜਾਨਨੀਹੈਂਤੇਸਰਦਾਰਨੀਪੇਂਢਗਿਰਾਂਵਦੇ
ਨੀ॥ਬਾਹਰਫਿਰਨ ਨਾ ਸੋਹਿੰਦਾਨੱਢੀਆਂਨੂੰ ਅੱਜਕੱਲਲਾਚੀ
ਘਰੀਂ ਆਂਵਦੇਨੀ॥ਤੇਰੇ ਵਜਾਹਦੇ ਸਭ ਸਮਿਆਨਹੋਏ ਦੇਖ
ਪਏ ਬਣਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਨੀ ॥ ਵਾਰਸਸ਼ਾਹ ਮੀਆਂ ਚੰਦ ਰੋਜ਼
ਅੰਦਰ ਖੇੜੇ ਜੋੜਕੇ ਜੰਞ ਲਿਆਂਵਦੇਨੀ ॥

॥ ਕਲਾਮ ਹੀਰ ॥

ਹੀਰਆਖਦੀਬਾਬਲਾਅਮਲੀਆਂਤੋਂ ਨਹੀਂਅਮਲਹਟਾਇਆ
ਜਾਇ ਮੀਆਂ ॥ ਜੇੜ੍ਹੀਆਂ ਆਦਤਾਂਪਨਤੇਫਿਰਨਨਾਹੀਂਸਿਰ
ਜਾਇਤੇ ਸਿਰਫਨਜਾਇਮੀਆਂ॥ਸ਼ੀਂਹਚਿੱਤਰੇਰਹਿਨਨਾਮਾਸ
ਬਾਝੋਂ ਝੱਟ ਨਾਲ ਇਹ ਰਿਜ਼ਕ ਕਮਾਇ ਮੀਆਂ॥ ਅਸਾਂਆਪ
ਦਰਗਾਹਤੋਂ ਮੰਗਲੀਤਾਚਾਕਬਖਸ਼ਿਆਆਪਖ਼ੁਦਾਇਮੀਆਂ॥
ਏਹਰਜ਼ਾਇਤਕਦੀਰਦੀ ਹੋਰਹੀਵਾਰਸਹੋਵਣੀ ਕੌਨਹਟਾਇ
ਮੀਆਂ॥ ਵਾਗ਼ ਅੰਬਤੇ ਸਾਰਦਾ ਲਪੇਨਾਹੀਂ ਤਿਵੇਂਇਸ਼ਕਦਾ
ਦਾਗ਼ ਨਾਜਾਇਮੀਆਂ॥ ਹੋਰਸਭਗੱਲਾਂਮਨਜ਼ੂਰਹੋਈਆਂਰਾਂਝੇ

ਯਾਰ ਤੋਂ ਰਿਹਾ ਨਾ ਜਾਇਮੀਆਂ॥ਏਸਇਸ਼ਕ ਦੇ ਰੋਗ ਦੀ ਬਾਤ
ਏਹੋ ਸਿਰ ਜਾਇ ਤੇ ਏਹਨਾ ਜਾਇਮੀਆਂ॥ਵਾਰਸਸ਼ਾਹ ਮੀਆਂ
ਜਿਵੇਂ ਗੰਜ ਸਿਰੁਦਾ ਬਾਰਾਂ ਬਰਸ ਜਾਈਂ ਨਹੀਂ ਜਾਇਮੀਆਂ॥

॥ ਕਲਾਮ ਮਲਕੀ ॥

ਏਹਦੇ ਵੱਢ ਟੁਕੜੇ ਖੋਹ ਮੇਢੀਆਂ ਨੀ ਗਲ ਘੁਟਕੇ ਨਦੀ ਨਾ
ਬੋੜੀਏ ਨੀ॥ ਸਿਰ ਭੰਨਸਾਂ ਨਾਲ ਮਧਾਣੀਆਂ ਦੇ ਢੂਹੀ ਘੜ
ਲੱਤਾਂ ਨਾਲ ਤੋੜੀਏ ਨੀ॥ ਇੰਹਦਾ ਦਾਤ੍ਰੀ ਨਾਲ ਗਾ ਢਿੜ
ਪਾੜੋ ਸੂਏ ਅੱਖੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚ ਪੋੜੀਏ ਨੀ॥ ਵਾਰਸਸ਼ਾਹ ਏਹ
ਚਾਕ ਥੋਂ ਨਹੀਂ ਮੁੜਦੀ ਅਸੀਂ ਰਹੇ ਬਤੇਰੜਾ ਹੋੜੀਏ ਨੀ॥

॥ ਕਲਾਮ ਕਾਜ਼ੀ ॥

ਸਿਰ ਬੇਟੀਆਂ ਦੇ ਬਾਪ ਜੁਦਾ ਕਰਦੇ ਜਦੋਂ ਗੁਸਿਆਂ ਤੇ ਆਂ
ਆਂਵਦੇ ਨੀ॥ਸਿਰ ਵੱਢਕੇ ਨਦੀ ਵਿੱਚ ਰੋੜ੍ਹਦੇ ਦੇ ਮਾਸ ਕਾਉਂ
ਕੁੱਤੇ ਬਿੱਲੇ ਖਾਂਵਦੇ ਨੀ॥ਸੱਸੀ ਜਾਮ ਜਲਾਲੀ ਤੇ ਰੋੜ੍ਹ ਦਿਤੀ
ਕਈ ਡੂਮ ਢਾਢੀ ਪਏ ਗਾਂਵਦੇ ਨੀ॥ਬਦਉਲਾਦ ਜੇੜ੍ਹੀ
ਆਖੇ ਨਹੀਂ ਲੱਗੇ ਮਾਪੇ ਓਸਨੂੰ ਮਾਰ ਮੁਕਾਂਵਦੇ ਨੀ॥ਜਦੋਂ
ਕਹਿਰ ਤੇ ਆਂਵਦੇ ਬਾਪ ਜ਼ਾਲਮ ਧੀਨੂ ਬੇਟੀਆਂ ਨੂੰ ਭੋਰੇ ਪਾਂਵ
ਦੇਨੀ॥ ਵਾਰਸਸ਼ਾਹ ਜੋ ਮਾਰ ਦੇ ਬਦਾਂ ਤਾਂਈਂ ਦੇਣੇ ਖੂਨ ਨਾ ਤਿਨ੍ਹਾਂ
ਨੂੰ ਆਂਵਦੇ ਨੀ

॥ ਕਲਾਮ ਹੀਰ ॥

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬੇਟੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਰੋਜ਼ ਕਿਆਮਤ ਸਿਰ ਤਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਡਾ
ਗੁਨਾਹ ਮੀਆਂ॥ ਮਿਲਨ ਖਾਣੀਆਂ ਤਿਨਾਂ ਧਿਹਾੜ ਕਰਕੇ ਜਿਵੇਂ

ਮਾਰੀਆਂ ਤੇ ਤਿਵੇਂ ਖਾਹਮੀਆਂ ॥ ਕਹੇ ਮਾਉਂ ਤੇ ਬਾਪ ਵੇ ਅਸਾਂ
ਮੰਨੇ ਗਲ ਪਲੜ੍ਹਾ ਤੇ ਮੂੰਹ ਘਾਹ ਮੀਆਂ ॥ ਇਕ ਭਾਕ ਦੀ ਗੱਲ
ਨਾ ਕਰੇ ਮੂਲੇ ਉਸ ਦਾ ਹੀਰ ਦੇ ਨਾਲ ਨਿਕਾਹ ਮੀਆਂ ॥ ਵਾਰੇਸ਼ਾਹ
ਮੈਂ ਰਬ ਤੋਂ ਲਿਆ ਰਾਂਝਾ ਮੈਨੂੰ ਬਖ਼ਸ਼ਿਆ ਆਪ ਖ਼ੁਦਾਇ ਮੀਆਂ ॥

॥ ਕਲਾਮ ਸੁਲਤਾਨ ਭਾਈ ॥

ਸੁਲਤਾਨ ਭਾਈ ਆਹਾ ਹੀਰ ਮੰਦਾ ਆਖੇ ਹੀਰ ਨੂੰ ਮਾਰਕੇ ਤਾੜ
ਅੰਮਾਂ ॥ ਅਸਾਂ ਫੇਰ ਜੇ ਬਾਹਰ ਏਹ ਡਿੱਠੀ ਸੁੱਟਾਂ ਏਸ ਨੂੰ ਜਾਨ
ਥੀਂ ਮਾਰ ਅੰਮਾਂ ॥ ਤੇਰੇ ਆਖਿਆਂ ਸਤਰ ਜੇ ਬਹੇ ਨਹੀਂ ਫੇਰ
ਏਸ ਦੀ ਧੌਨ ਤਲਵਾਰ ਅੰਮਾਂ ॥ ਜੇ ਨਾਂ ਧੀ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਚ
ਰਖੇਂ ਸਾਰਾ ਸਾੜ ਸੁੱਟਾਂ ਘਰਬਾਰ ਅੰਮਾਂ ॥ ਵਾਰਸ ਸ਼ਾਹ ਜੇੜ੍ਹੀ
ਧੀਅ ਬੁਰੀ ਹੋਵੇ ਰੋੜ੍ਹ ਦੇਵੀਏ ਸਾਗਰੋਂ ਪਾਰ ਅੰਮਾਂ ॥

॥ ਕਲਾਮ ਹੀਰ ॥

ਅੱਖੀਂ ਲੱਗੀਆਂ ਮੁੜਨ ਨਾ ਵੀਰ ਮੇਰੇ ਬੇਬੇ ਵਾਰ ਘੱਤੀ ਬਲਿ
ਹਾਰੀਆਂ ਵੇ ॥ ਵਹਿਨ ਆਏ ਦਰਿਆਉ ਦੇ ਮੁੜਨ ਨਾਹੀਂ ਥੱਕੇ
ਲਾਇਕੇ ਜ਼ੋਰ ਹਜ਼ਾਰੀਆਂ ਵੇ ॥ ਲਹੂ ਕੀਕਰੋਂ ਨਿਕਲਨੋਂ ਰਹੇ
ਨਾਹੀਂ ਜਿਥੇ ਲਗੀਆਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕਟਾਰੀਆਂ ਵੇ ॥ ਲੱਗੀ ਦਸਤ
ਇਕ ਵਾਰਨ ਬੰਦ ਕੀਜੇ ਵੈਦ ਲਿਖਦੇ ਵੈਦਗੀ ਸਾਰੀਆਂ ਵੇ ॥
ਸਿਰ ਦਿਤਿਆਂ ਬਾਝ ਨਾ ਇਸ਼ਕ ਪੱਕੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੁਖਾਲੀਆਂ
ਯਾਰੀਆਂ ਵੇ ॥ ਵਾਰਸ ਸ਼ਾਹ ਨਾਹੀਂ ਭਾਈ ਵਰਜਦੇ ਨੀ ਵੇਖ
ਇਸ਼ਕ ਬਨਾਈਆਂ ਖੁਆਰੀਆਂ ਵੇ ॥

॥ ਕਲਾਮ ਕਾਜ਼ੀ ॥

ਕਾਜ਼ੀ ਆਖਿਆ ਛੋੜ ਖ਼ੁਦਾਇਦਾ ਹੈ ਮਾਪੇ ਜ਼ਿੰਦ ਰਹੇ ਮੂਹ ਮਾਰਨੀਗੇ ॥ ਤੇਰੀ ਜਾਨ ਵਜੂਦਤੋਂ ਕਢ ਸੁੱਟਣ ਮਾਰੇ ਸ਼ਰਮ ਦੇ ਖ਼ੂਨ ਗੁਜ਼ਾਰਨੀਗੇ ॥ ਜਿਸ ਵਕਤ ਦਿਤਾ ਅਸਾਂ ਚਾਹਿ ਛਡਵਾ ਉਸੇ ਵਕਤਹੀ ਮਾਰ ਉਤਾਰਨੀਗੇ ॥ ਚਾਕ ਵੜੇਗਾ ਆਨਕੇ ਵਿਚ ਵੇਹੜੇ ਕਰਨਡੱਕਰੇ ਖ਼ੂਨਗੁਜ਼ਾਰਨੀਗੇ ॥ ਮਾਏ ਆਖਦੀ ਲੋੜਖ਼ੁਦਾਇਦਾਹੈ ਭਿੱਖਾਸ਼ੇਖਦੀਂਦਾ ਵੇਖਜਾਲਨੀਗੇ ॥ ਵਾਰਸਸ਼ਾਹ ਤੂੰ ਛੱਡ ਬੁਰਿਆਈਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਅੱਗ ਦੇ ਵਿਚ ਜਾ ਸਾੜਨੀਂਗੇ ॥

॥ ਕਲਾਮ ਹੀਰ ॥

ਮਨੂੰ ਮੇਹਣੇ ਹੋਰ ਹਜ਼ਾਰ ਦੇਓ ਸੱਚੇ ਰੱਬ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾ ਜ਼ੋਰ ਏਈ ॥ ਮੱਥੇ ਅੱਖਰਾਂ ਲਿਖਿਆਂ ਕੌਣ ਮੇਟੇ ਜੇਹੜੇ ਰੱਬ ਨੂੰ ਭਾਂਵਦੇ ਕੰਮਸੋਈ॥ ਬੱਧੀ ਰਬਦੀ ਸਭਕਬੂਲਕਰਸਾਂ ਰਾਂਝੇ ਬਾਝ ਨ ਆਸਰਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ॥ ਵਾਰਸ ਸ਼ਾਹ ਕੀ ਪਏ ਹੋ ਖਿਆਲ ਮੇਰੇ ਜੇਹੜੀ ਹੋਵਣੀ ਸੀ ਹੋਇ ਗਈ ਸੋਈ ॥

॥ ਯਾਦ ਕਰਨਾ ਪੰਜਾਂ ਪੀਰਾਂ ਨੂੰ ਰਾਂਝੇ ਦਾ ॥

ਪੰਜਾਂ ਪੀਰਾਂ ਨੂੰ ਰਾਂਝੇ ਨੇ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਜਦੋਂ ਹੀਰਸਨੇਹੁੜਾ ਘੱਲਿਆਈ ॥ ਮਾਈ ਬਾਪ ਕਾਜ਼ੀ ਸੱਭੇ ਗਿਰਦਹੋਏ ਗਿਲਾ ਸੱਭਨਾਂ ਦਾ ਅਸਾਂਝੱਲਿਆਈ ॥ ਪੰਜਾਂਪੀਰਾਂ ਅੱਗੇ ਹੱਥਜੋੜ ਖਲਾ ਨੀਰ ਰੋਂਦਿਆਂ ਮੂਲ ਨਾ ਠੱਲਿਆਈ ॥ ਝੱਗਾ ਕੌਣ

ਮੁਸੀਬਤਾਂਪੈਸ਼ਆਈਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜੀ ਅਸਾਡੜਾ ਹੱਲਿਆਈ ॥ ਮੇਰੀ ਹੀਰ ਨੂੰ ਵੀਰ ਖ਼ੁਆਰ ਕੀਤਾ ਕਾਜ਼ੀ ਮਾਂ ਤੇ ਬਾਪ ਪੰਚ ਘੱਲਿਆਈ ॥ ਮੱਦਦ ਕਰੋ ਖ਼ੁਦਾਇ ਦੇ ਵਾਸਤੇ ਜੀ ਮੇਰਾ ਇਸ਼ਕ ਖ਼ਰਾਬ ਹੋ ਚੱਲਿਆਈ ॥ ਵਾਂਗ ਸ਼ੀਰੀਂ ਦੇ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਵਾਰੀ ਲੈਲੀ ਵਾਂਗ ਮੇਰਾ ਜੀ ਸੱਲਿਆਈ ॥ ਅਸਾਂ ਆਸਰਾ ਪੀਰ ਤੁਸਾਡੜਾ ਹੈ ਸਭ ਦੁਖ ਕਜੀਅੜਾ ਝੱਲਿਆਈ ॥ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰ ਦਿਲਾਸੜੇ ਨਾਲ ਪੀਰਾਂ ਮੀਏਂ ਰਾਂਝੇ ਦਾ ਜੀਉ ਤਸੱਲਿਆਈ ॥ ਤੇਰੀ ਹੀਰ ਦੀ ਮੱਦਤ ਰਾਂਝਿਆ ਉਇ ਮਖਦੂਮ ਜਹਾਨੀਆਂ ਘੱਲਿਆਈ ॥ ਦੇਤਿੰਨਸਦਸੁਣਾਖਾਂ ਵੰਝਲੀ ਦੇ ਸਾਡਾ ਗਾਵਣੇ ਤੇ ਜੀ ਚੱਲਿਆਈ ॥ ਵਾਰਸਸ਼ਾਹ ਅੱਗੋਂ ਜੱਟਡਿਆਰ ਹੋਕੇ ਲੈਕੇ ਵੰਝਲੀ ਗਾਵਣੇ ਚੱਲਿਆਈ ॥

॥ ਰਾਂਝਾ ਸਰੋਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪੀਰਾਂ ਅੱਗੇ ॥

ਹੱਥ ਵੰਝਲੀ ਰਾਂਝੇ ਦੇ ਨਜ਼ਰ ਆਈ ਪੰਜਾਂ ਪੀਰਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ ਵਾਹ ਖਾਂ ਜੀ ॥ ਏਸ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਜ਼ੀਲ ਦਾ ਸਭ ਕਿੱਸਾ ਸੁਰ ਸੋਹਣੀ ਨਾਲ ਸੁਣਾਖਾਂ ਜੀ ॥ ਕੋਈ ਸੋਹਣੀ ਤੇ ਮਹੀਂਵਾਲ ਵਾਲਾ ਨਾਲ ਸ਼ੌਂਕ ਦੇ ਸੱਦ ਸੁਣਾਖਾਂ ਜੀ ॥ ਭੁੱਖ ਰੂਹ ਦਾ ਵਾਰਸਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਈ ਅੱਜ ਰੂਹ ਨੂੰ ਕੁਝ ਖਵਾ ਖਾਂ ਜੀ ॥

॥ ਨਾਮ ਰਾਗਾਂ ਦੇ ॥

ਸ਼ੌਕ ਨਾਲ ਵਜਾਇਕੇ ਵੰਝਲੀ ਨੂੰ ਪੰਜਾਂ ਪੀਰਾਂ ਅੱਗੇ ਖਲਾ ਗਾਂਵਦਾਈ ॥ ਕਦੇ ਊਧੋ ਤੇ ਕਾਨ੍ਹ ਦੇ ਬਿਸ਼ਨਪਦੇ ਕਦੇ ਮਾਝ

ਬਿਹਾਗੜੀ ਲਾਉਂਦਾਸੀ॥ ਕਦੇ ਢੋਲ ਤੇ ਮਾਰਵਾੜਹੈ ਹਦੋਂ ਦਾ
ਕਦੇ ਝੂਬਣਾ ਗਾਇ ਸੁਣਾਂਵਦਾਸੀ ॥ ਮਲਕੀ ਨਾਲ ਜਲਾਲੀ
ਨੂੰ ਖੂਬ ਗਾਵੇ ਵਿਚ ਝੀਵਰੀ ਦੀ ਕਲੀ ਲਾਂਵਦਾਸੀ॥ ਕਦੇ ਸੋਹਣੀ
ਤੇ ਮਹੀਂਵਾਲ ਵਾਲਾ ਨਾਲ ਸ਼ੌਕ ਕਦੇ ਸੱਦ ਸੁਣਾਂਵਦਾਸੀ ॥ ਕਦੇ
ਧੂੰਪਤਾਂ ਨਾਲ ਕਬਿੱਤ ਗਾਵੇ ਕਦੇ ਸੋਹਲੇ ਨਾਲ ਰਲਾਂਵਦਾਸੀ ॥
ਸਾਰੰਗ ਨਾਲ ਸੁਹਾਨ ਤਿਲੰਗ ਗਾਵੇ ਨਾਲ ਸੂਹੀ ਦਾ ਜੋੜ
ਕਰਾਂਵਦਾਸੀ ॥ ਸੋਰਠ ਗੂਜਰੀ ਪੂਰਬੀ ਲਲਤ ਭੈਰੋਂ ਦੀਪਕ
ਰਾਗ ਦੀ ਝੀਲ ਵਜਾਂਵਦਾਸੀ ॥ ਟੋਡੀ ਮੇਘ ਮਾਲਾ ਅਤੇ ਗੌਂਡ
ਗਾਵੇ ਜੈਤਸਰੀ ਨੂੰ ਨਾਲ ਰਲਾਂਵਦਾਸੀ ॥ ਮਾਲਸਰੀ ਧਨਾਸਰੀ
ਰਾਗ ਖੋਲੇ ਮਾਲਕੌਂਸ ਰਲਾਇ ਵਜਾਂਵਦਾਸੀ ॥ ਕੇਦਾਰਾ
ਬਿਹਾਗੜਾ ਰਾਗ ਮਾਰੂ ਨਾਲ ਕਾਨ੍ਹੜੇ ਦੀ ਸੁਰ ਲਾਂਵਦਾਸੀ॥
ਕੱਲਜਾਨ ਦੇ ਨਾਲ ਫਿਰ ਜੋਗ ਗਾਵੇ ਅਤੇ ਮਿਗਲਾਰ
ਸੁਣਾਂਵਦਾਸੀ॥ ਭੈਰੋਂ ਨਾਲ ਪਲਾਸੀਆਂ ਝੀ ਮਝੋਲੇ ਨਟ ਰਾਗ ਦੀ
ਝੀਲ ਵਜਾਉਂਦਾਸੀ ॥ ਬਰਵਾ ਨਾਲ ਪਹਾੜ ਝਿੰਝੋਟੀਆਂ
ਦੇ ਗੌੜੀ ਨਾਲ ਆਸਾ ਖੜਾਗਾਂਵਦਾਸੀ ॥ ਰਾਮਕਲੀ ਬਸੰਤ
ਹਿੰਡੋਲ ਬੈਲੇ ਤੇ ਮੁੰਦਾਵਣੀ ਦੀ ਤਾਰ ਗਾਂਵਦਾਸੀ॥ ਵਾਰਸ ਸ਼ਾਹ
ਪਲਾਸੀਆਂ ਰਾਗ ਕੇਤੇ ਪੰਜਾਂ ਪੀਰਾਂ ਨੂੰ ਖੜ ਸੁਣਾਂਵਦਾਸੀ ॥

॥ ਪੀਰ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਹੋਏ ਰਾਂਝੇ ਉੱਪਰ ॥

ਰਾਜ਼ੀ ਹੋਇਕੇ ਪੀਰਾਂ ਨੇ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ ਬੱਚਾ ਮੰਗ ਲੈ ਦੁਆ ਜੋ
ਮੰਗਣੀ ਹੈ ॥ ਅੱਜ ਹੀਰ ਜੱਟੀ ਮੈਨੂੰ ਬਖਸ਼ਉਣੇ ਰੰਗਣ ਸੌਂਕ

ਵੇ ਨਾਲ ਜੋ ਰੰਗਣੀ ਹੈ ॥ ਮੈਨੂੰ ਲਾਇ ਬਿਭੂਤ ਮਲੰਗ ਕਰੇ ਸੱਚਾ ਓਹਦੀ ਲੇਰੀ ਮਲੰਗਣੀ ਹੈ ॥ ਜੇਹੇ ਨਾਲ ਲਾਈਏ ਤੇਹੇ ਹੋਇ ਰਹੀਏ ਨੈਣਾਂ ਨਾਲ ਰਲੀ ਓਹਦੀ ਨੈਂਗਣੀ ਹੈ ॥ ਵਾਰਸਸ਼ਾਹ ਨਾ ਸੋਹੇ ਉਥਾਲ ਜੱਟੀ ਨਹੀਂ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਘਰ ਟੰਗਣੀ ॥

॥ ਪੀਰਾਂ ਦੁਆ ਦਿੱਤੀ ਰਾਂਝੇ ਨੂੰ ॥

ਰਾਂਝੇ ਪੀਰਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਕੀਤਾ ਦੁਆਇ ਦਿੱਤੀਆ ਨੇ ਜਾਹ ਹੀਰ ਤੇਰੀ ॥ ਤੇਰੇ ਸਭ ਮਕਸੂਦ ਹੋ ਗਏ ਹਾਸਲ ਮੱਦਤ ਹੋਇ ਗਏ ਪੰਜ ਪੀਰ ਤੇਰੀ ॥ ਜਾਹੁ ਹੂੰਜ ਤੂੰ ਵਿਚ ਜਾਗੀਰ ਵਾਙੂ ਬੈਠਾ ਬਖਸ਼ ਲਈ ਹੈ ਸਭ ਤਕਸੀਰ ਤੇਰੀ ॥ ਵਾਰਸਸ਼ਾਹ ਮੀਆਂ ਪੀਰਾਂ ਕਾਮਲਾਂ ਨੇ ਕਰ ਛੱਡੀ ਹੈ ਨੇਕ ਤਦਬੀਰ ਤੇਰੀ ॥

॥ ਰਾਂਝਾ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਹੀਰ ਨੂੰ ॥

ਰਾਂਝੇ ਆਖਿਆ ਆਉ ਖਾਂ ਬੈਠ ਹੀਰੇ ਕੋਈ ਖੂਬ ਤਦਬੀਰ ਬਨਾਈਏ ਨੀ ॥ ਤੇਰੇ ਮਾਇ ਤੇ ਬਾਪ ਦਲਗੀਰ ਹੁੰਦੇ ਕਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਾਤ ਛਪਾਈਏ ਨੀ ॥ ਮਿੱਠੀ ਨੈਨ ਨੂੰ ਸੱਦ ਕੇ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਜੋ ਤੂੰ ਕਹੇਂ ਤੇਰੇ ਘਰ ਆਈਏ ਨੀ ॥ ਮੈਂ ਸਿਆਲਾਂ ਦੇ ਵੇਹੜੇ ਵੜਾਂ ਨਾਹੀਂ ਸਾਹੇ ਹੀਰ ਨੂੰ ਤੁਸਾਂ ਪੁਗਾਈਏ ਨੀ ॥ ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਤੇਰੇ ਘਰ ਮੇਲ ਸਾਡਾ ਸਿਰ ਇਹਸਾਨ ਚੜ੍ਹਾਈਏ ਨੀ ॥ ਹੀਰ ਪੰਜ ਮੁਹਰਾਂ ਖੋਲ ਦਿੱਤੀਆਂ ਨੀ ਕਿਵੇਂ ਮਿੱਠੀਏ ਫਉਲ ਬਨਾਈਏ ਨੀ ॥ ਕੁੜੀਆਂ ਪਾਸ ਨਾ ਖੋਲ੍ਹਣਾ ਭੇਦ ਸਾਡਾ ਗੱਲ ਜੀਉ ਦੇ ਵਿਚ ਛਪਾਈਏ ਨੀ ॥ ਵਾਰਸਸ਼ਾਹ ਛਿਪਾਇਕੇ ਮੁਲਕ

ਘਾਸੋਂ ਛਾਵੇਂ ਆਪਣਾਹੀ ਗੁੜ ਖਾਈਏ ਨੀ ॥

॥ ਕਲਾਮ ਸ਼ਾਇਰ ॥

ਬੇਲੇ ਕੋਲ ਜਿੱਥੇ ਮੇਂਗੂ ਬੈਠਦਾ ਸੀ ਉਸਦੇ ਪਾਸ ਹੈਸੀ ਘਰ ਨਾਈਆਂਦਾ॥ਮਿੱਠੀ ਨਾਇਣਜੋ ਘਰਾਂਦੀ ਖਸਮਣੀਸੀ ਨਾਈ ਕੀਮ ਕਰਦੇ ਫਿਰਨਨਾਈਆਂਦਾ ॥ ਘਰਨਾਈਆਂਦੇਹੁਕਮ ਹੈ ਰਾਂਝਣੇਦਾ ਜਿਵੇਂ ਸਾਹੁਰੇ ਹੁਕਮ ਜਵਾਈਆਂਦਾ॥ਚਾਲ ਛਾਲ ਸਿਰੇਫਿਰਨਵਾਲਿਆਂਦੀਬਾਰਾਖੁਲਦਾਲੇਫਤੂਲਾਈਆਂ ਦਾ॥ ਮਿੱਠੀਸੇਜਵਛਾਇਕੇ ਫੁਲਪੂਰੇਉਤੇਆਂਵਦਾਕਦਮਖੁਦਾਈਆਂ ਦਾ॥ਦੋਵੇਂ ਹੀਰਰਾਂਝਾ ਰਾਤੀ ਕਰਨਮੌਜਾਂਖਫ਼ੀਆਂ ਖਾਨ ਮੱਝੀਂ ਸਿਰਸਾਈਆਂਦਾ ॥ ਘੜੀ ਰਾਤਰਹਿੰਦੀ ਹੀਰ ਘਰੀਂ ਜਾਂਦੀ ਰਾਂਝਾ ਭਾਉ ਪੁਛਾਂਵਦਾ ਧਾਈਆਂ ਦਾ ॥ ਆਪੋ ਆਪਣੀ ਕਾਰ ਮੇਂ ਰੁਝਨ ਦੋਵੇਂ ਬੂਹਾ ਵੇਖਦੇ ਨਹੀਂ ਫਿਰ ਨਾਈਆਂ ਦਾ ॥

॥ਰਾਂਝਾ ਪੁੱਛਦਾਹੈਇਸ਼ਕ ਦੇ ਨਾਮ ਮਿੱਠੀ ਕੋਲੋਂ ॥

ਰਾਂਝਾ ਜਾਇਕੇ ਪੁੱਛਦਾ ਮਿੱਠੜੀਨੂੰਦੱਸੀਂ ਇਸ਼ਕ ਹੋਂਦਾਕੇਹੜੀ ਜ਼ਾਤਦਾ ਨੀ ॥ ਮਿੱਠਾ ਸੁਆਦ ਬਹਿਸ਼ਤਦੇ ਮੇਵਿਆਂ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਰ ਮਿੱਠਾ ਕਿਸੇ ਬਾਗ਼ਾਤਦਾਨੀ॥ ਨੇਕਬਖ਼ਤ ਜੇਹੀ ਦਿਸ ਆਂ-ਵਦੀ ਹੈਂ ਸਚ ਦਸ ਖ਼ੁਦਾਇਦਾ ਵਾਸਤਾ ਨੀ ॥ ਵਾਰਸਸ਼ਾਹ ਪਛਾਣਕੇ ਦਸ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਇਸ਼ਕ ਹੋਂਦਾਕੇਹੜੀਜ਼ਾਤਦਾਨੀ॥

॥ ਕਲਾਮ ਮਿੱਠੀ ਨਾਇਣ ॥

ਐਨ ਇਸ਼ਕ ਹੋਂਦਾ ਘਸਿਆਰੀਆਂਦਾ ਅਤੇ ਤੇਲਣਾਂ ਦਾ ਖ਼ਰਾ

ਨਮੋਹਰਾ ਵੇ ॥ ਜੇਹੜਾ ਕੰਢਾ ਸੀ ਇਸ਼ਕ ਜੁਲਾਹੀਆਂ ਦਾ ਫੇਰ ਨਾਇਣੀ ਦਾ ਡਾਢਾ ਛੋਹਦਾ ਵੇ॥ ਕਿਤੇ ਠੇਦਵਾਂ ਇਸ਼ਕ ਤਰਖਾਣੀਆਂ ਦਾ ਤੇ ਮਛਾਣੀਆਂ ਦਾ ਲੀ ਖੂਲੇ ਹੜਾਵੇ॥ ਜਿਮਾਂ ਇਸ਼ਕ ਅਸੀਲ ਸੀ ਜੱਟੀਆਂ ਦਾ ਜਿਵੇਂ ਪੰਛੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚ ਗੋਹੜਾ ਵੇ ॥ ਖੜਾ ਖੰਦਾ ਇਸ਼ਕ ਬਠਵਾਲੀਆਂ ਦਾ ਪਿੱਛੇ ਰਹਿਆ ਲੁਹਾਰੀ ਦਾ ਬੋਹੜਾ ਵੇ ॥ ਲੂਣੀ ਵਾਂਗ ਸੀ ਇਸ਼ਕ ਕਰਾੜੀਆਂ ਦਾ ਅੱਗੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣੀ ਦਾ ਖੀਰ ਪੇਹੜਾ ਵੇ ॥ ਨੇਜੇ ਮਾਰਦਾ ਇਸ਼ਕ ਮੁਲਤਾਣੀਆਂ ਦਾ ਅਤੇ ਧੋਬਣੀ ਦਾ ਭਲਾ ਕੋਹਿੜਾ ਵੇ॥ ਤ੍ਰਿਖਾ ਇਸ਼ਕ ਬਘਿਆੜ ਇਕਾਲਨੀ ਦਾ ਅਤੇ ਸ਼ੇਖਣੀ ਦਾ ਜਬਰ ਜੇਹੜਾ ਵੇ॥ ਰਜਿਆ ਇਸ਼ਕ ਬੂਵਾਲੀ ਦਾ ਖਿਲ ਵਾਂਗਾਂ ਨਹੁੰ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦਾ ਉਲਾ ਘੋਹਿੜਾ ਵੇ ॥ ਮੁਸਲਹਸਰੀ ਇਸ਼ਕ ਦਰਵੇਸਨੀ ਦਾ ਡਰਿਆ ਡੂਮਣੀ ਦੇ ਅੱਗੇ ਵਿਕਲਾਈ ॥ ਉਹੂ ਸਜਿਆ ਇਸ਼ਕ ਸੱਯਦਜ਼ਾਦਨੀ ਦਾ ਰੰਗ ਖਿੜਾ ਅਤੇ ਟਵੇ ਹੂਏ ਦਾਈ॥ ਨੇਹੇ ਛੂਕਦਾ ਇਸ਼ਕ ਹੈ ਗੁਜਰੀਆਂ ਦਾ ਤੇ ਖੋਜਕਾਂ ਦਾ ਅਲ ਚੱਟਪਾਈ॥ ਇਸ਼ਕ ਦਾੜ੍ਹੀ ਵਾਂਢਵਾਂ ਚੂੜ੍ਹੀਆਂ ਦਾ ਅਤੇ ਮੇਉਣੀ ਦਾ ਖੜਾ ਜਾਲ ਪਾਈ॥ ਪਿਛਹੂੰ ਛਵਾਂ ਇਸ਼ਕ ਸੀ ਮਿਹਤਰੀਆਂ ਵਿਚ ਰੰਗਣੀ ਦਾ ਘਰੀਂ ਘਤ ਜਾਈ॥ ਇਸ਼ਕ ਸਾਹਸਿਆਣੀ ਦਾ ਘਟਾਂਕਾਲੀ ਅਗੋਂ ਕਹੇ ਬਹੁਪਣੀ ਧਾੜ ਆਈ॥ ਕਤਰੇ ਵਾਂਗ ਸੈਂਚੀ ਦਰਜ਼ਿਆਣੀਆਂ ਦਾ ਇਸ਼ਕ ਵੇਖ ਕੀਡੀਲਣੀ ਰੀਝ ਲਾਈ ॥ ਪਕ ਲਗੀ ਵਹਿੰਗੀ ਇਸ਼ਕ ਮਾਹਰੀਆਂ ਦੇ ਅੱਗੇ

ਸਿੱਖਣੀ ਦਾ ਆਵੇ ਡਾਂਗ ਭਾਈ॥ ਨੱਸ ਚਲਿਆ ਇਸ਼ਕ ਕਲਾਲਨੀ ਦਾ ਇਸ਼ਕ ਕੰਜਰੀ ਦਾ ਆਖੇ ਰਖ ਭਾਈ॥ ਡਾਰਕਸ਼ਣੀ ਦਾ ਪਿਆ ਸੀ ਘੁਤ ਹੱਲੇ ਜਿਵੇਂ ਖੱਤ ਮੁਹਿਮ ਸੁਕਾਰ ਆਈ॥ ਪਿੜ ਮਾਰਿਆ ਇਸ਼ਕ ਅਚਾਰਜਨੀ ਦਾ ਜੇਹੜੀ ਤੱਤੜ ਧਾਨ ਕੁਧਾਨ ਖਾਈ॥ ਸੈਂਤੀ ਸਿਨ ਸੀ ਇਸ਼ਕ ਸਰਾਫਣੀ ਦਾ ਜਿਥੇ ਸੋਹਰ ਮੁਹਿੰਮ ਦਾ ਸ਼ਾਹ ਚਲਾਈ॥ ਚੜ੍ਹਿਆ ਊਠ ਤੇ ਇਸ਼ਕ ਬਲੋਚਣੀ ਦਾ ਮਾਰੇ ਧਾਸਣਾ ਤੇ ਫਿਰੇ ਸਾਂਗ ਚਾਈ॥ ਕੂੜ ਸਵਾਂਗ ਕੁਰਲਾਏ ਸਿਧਾਰਣੀ ਦਾ ਜਿਧਾ ਕੰਤ ਪ੍ਰਦੇਸ ਨਾ ਸੁਧ ਕਾਈ॥ ਚੜ੍ਹਿਆ ਕੰਧਾਰ ਤੋਂ ਇਸ਼ਕ ਮੁਗਲਾਣੀਆਂ ਦਾ ਅਗੇ ਖੜਾ ਪਠਾਣੀ ਦਾ ਕਮੰਰ ਲਾਈ॥ ਸਾਂਗ ਪਕੜਦਾ ਇਸ਼ਕ ਮੁਰਹੱਟਣੀ ਦਾ ਅਗੇ ਖੜਾ ਫਰੰਗਣਾ ਤੇਗ਼ ਚਾਈ॥ ਤ੍ਰੈਸੈ ਸੱਠ ਸਹੇਲੀ ਦਾ ਇਸ਼ਕ ਤੂਠਾ ਇਕ ਦੂਸਰੀ ਨਾਲ ਨਾ ਰਲੇ ਕਾਈ॥ ਪਿੜ ਮਾਰਿਆ ਇੱਸ਼ਕ ਸਲੇਟੀਆਂ ਦਾ ਖੜਾ ਵਿਚ ਮੈਦਾਨ ਦੇ ਤੇਗ਼ ਲਾਈ॥ ਉੱਚੇ ਮਹਿਲ ਤੇ ਮਾੜੀਆਂ ਘੱਤ ਰਹਿਆ ਬਾਹਰ ਰਾਂਝੇ ਨੇ ਸੌਂ ਪਈ ਆਨ ਲਾਈ॥ ਵਾਰਸ ਸ਼ਾਹ ਬਖ਼ਤਾਵਰੀ ਘੜੀ ਹੋਵੇ ਅਜੇ ਹੀਰ ਤੇ ਰਾਂਝਿਆ ਸਾਹਿਬ ਕਾਈ॥

॥ ਕਲਾਮ ਸ਼ਾਇਰ ॥

ਦਿਨ ਹੋਏ ਦੁਪਹਿਰ ਤੇ ਆਵੇ ਰਾਂਝਾ ਅਤੇ ਉਧਰੋਂ ਹੀਰ ਵੀ ਆਉਂਦੀ ਹੈ॥ ਓਹ ਮੱਝੀਂ ਨੂੰ ਆਨ ਬਹਾਉਂਦਾ ਈ ਹੀਰ ਨਾਲ ਸਹੇਲੀਆਂ ਆਂਵਦੀ ਹੈ॥ ਓਹ ਵੰਝਲੀ ਨਾਦ ਸਰੋਦ ਕਰਦਾ

ਓਹ ਸਣੇ ਸਹੇਲੀਆਂ ਗਾਂਵਦੀ ਹੈ॥ ਕਾਈ ਸ਼ੁਕਰ ਨਚੋੜਦੀ
ਰਾਂਝੇ ਤੇਰੀ ਕਾਈ ਨਾਲ ਕਲੇਜੇ ਦੇ ਲਾਉਂਦੀ ਹੈ॥ ਕਾਈ ਰੱਖੜੇ
ਲੱਕ ਨੂੰ ਮਸ਼ਕ ਬੇਰੀ ਕਾਈ ਮੁਖਨੂੰ ਮੁਖ ਛੁਹਾਂਵਦੀ ਹੈ॥ ਕਾਈ
ਟੁੱਬੀਆਂ ਮਾਰਕੇ ਭਜ ਜਾਂਦੀ ਪਵੇ ਮਗਰ ਤਾਂ ਪਾਸਨੂੰ ਧਾਂਵਦੀ ਹੈ
॥ਕਾਈ ਆਖਦੀ ਮਾਹੀਆ ਮਾਹੀਆ ਵੇ ਤੇਰੀ ਮੱਝ ਬੂਰੀ ਵੱਟਾ
ਜਾਂਵਦੀ ਹੈ॥ ਕਾਈ ਮਾਮਿਆਂ ਦੇ ਖਰਬੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਕੈਂਫ਼ੇ ਚਕ ਕਬਕੇ
ਰਾਹਿ ਬਣਾਂਵਦੀ ਹੈ॥ ਕੋਈ ਆਖਦੀ ਏਹੀ ਹਾਂ ਹਾਂ ਸ਼ਿਆਵੇ ਮਾਰ
ਬਾਹੁਲੀ ਪਾਰ ਨੂੰ ਧਾਂਵਦੀ ਹੈ॥ ਕਾਈ ਭਾਰੀਆਂ ਤਰਦੀਆਂ
ਚਾਉ ਕਰਕੇ ਕਾਈ ਚਾਲ ਬਧਿਆੜ ਦੀ ਲਾਂਵਦੀ ਹੈ॥ ਇਕ
ਸ਼ਰਤ ਬੱਧੀ ਦੂਰ ਜੀ ਮਾਰ ਜਾਂਦੀ ਤੇ ਪਤਾਲ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਲਿਆਂਵਦੀ
ਹੈ॥ ਇਕ ਬਣੇ ਬਤੂਰਾਂਗ ਮੁਰਗਾਬੀਆਂ ਹੋ ਸੁਰਖ਼ਾਬ ਤੇ ਕੂੰਜ
ਬਣ ਆਂਵਦੀ ਹੈ॥ ਇਕ ਸ਼ੀਂਘ ਮੁਰਗਾਬੀਆਂ ਹੋਣ ਬਗ-
ਲੇ ਇਕ ਕਿਲ ਕਿਲ ਹੋਇ ਵਿਖਾਂਵਦੀ ਹੈ॥ ਇਕ ਵਾਂਗ ਕੂ-
ਹੀਆਂ ਬਾਜ਼ ਜਿਹ ਕੱਢਨ ਇਕ ਫੇੜਨੇ ਨੂੰ ਚਲੀ ਆਂਵਦੀ
ਹੈ॥ ਇਕ ਲੁਧੜ ਹੋਇਕੇ ਕੁੜਕੜਾਵੇ ਇਕ ਵਾਂਗ ਸੰਸਾਰ
ਸੂਕਾਂਵਦੀ ਹੈ॥ ਇਕ ਉਲਟਾਂ ਬੋਲਕੇ ਹੋਇ ਤੇਰੀ ਇਕ ਮੈਂ
ਚਲ ਗਾਂਵਨੇ ਆਂਵਦੀ ਹੈ॥ ਇਕ ਦੇ ਪਲਸੇਟੀਆਂ ਹੋ ਬੈਠਨ
ਮਸ਼ਕ ਵਾਂਗ ਓਹ ਫੂਕ ਫੁਕਾਂਵਦੀ ਹੈ॥ ਹੀਰ ਤਰੇ ਚੌਫਿਰਦ
ਰੰਝੇਟੜੇ ਦੇ ਮੋਰ ਮੱਛਲੀ ਬਣ ਬਣ ਆਂਵਦੀ ਹੈ॥ ਆਪ ਬਣੇ
ਮਛਲੀ ਨਾਲ ਚਾਵੜਾਂ ਦੇ ਪਾਸ ਰਾਂਝੇ ਨੂੰ ਕੁਲਲ ਬਣਾਂਵਦੀ ਹੈ॥

ਏਸ ਤਖ਼ਤ ਹਜ਼ਾਰੇ ਦੇ ਡੋਗਰੇਨੂੰ ਰੰਗਾਰੰਗ ਦੀਆਂ ਜਾਲੀਆਂ ਪਾਂਵਦੀ ਹੈ ॥ ਵਾਰਸਸ਼ਾਹ ਮੀਆਂ ਜੱਟੀ ਨਾਜ਼ ਕਰਕੇ ਨਿੱਤ ਯਾਰ ਦਾ ਜੀਉ ਪਰਚਾਂਵਦੀ ਹੈ ॥

॥ ਕੈਦੋ ਕਹਿੰਦਾ ਮਲਕੀ ਨੂੰ ॥

ਕੈਦੋ ਆਖਦਾ ਭੈੜੀਏ ਮਲਕੀਏ ਨੀ ਤੇਰੀ ਧੀ ਵਡਾ ਚਿਹ ਚਾਇਆਈ ॥ ਜਾਇ ਨਦੀ ਤੇ ਚਾਕ ਦੇ ਨਾਲ ਘੁਲਦੀਏਸ ਮੁਲਕਦਾ ਰਾਹ ਚਾਵਾਇਆਈ ॥ ਮਾਂ ਆਖਦੀ ਬਾਪ ਤੇ ਨਾਲ ਬਾਜ਼ੀ ਏਸ ਸਭਨਾਂਦਾ ਭਰੂ ਚੁਕਾਇਆਈ॥ ਕਹਿਆ ਮੰਨਦੀ ਨਹੀਂ ਭਰਾਉਂਦਾਜੀ ਏਸ ਸ਼ਰਮ ਹਯਾ ਗਵਾਇਆਈ॥ ਮੂੰਹ ਘੁਟ ਰਹੀਆਂ ਵਾਲ ਪੁਟ ਰਹੀਆਂ ਅੰਤ ਹੱਟ ਰਹੀਆਂ ਰੌਬ ਚਾਇਆਈ॥ ਰਹੀ ਅੱਡੀਆਂ ਪੁਟ ਨਿਖੁਟ ਰਹੀ ਲਿਟਾਂ ਜੂ ਟ ਰਹੀ ਤੇਲ ਪਾਇਆਈ॥ ਮੱਤ ਦੇ ਰਹੀ ਪੀਰ ਸਿਉਂ ਰਹੀ ਪੈਰੀ ਪ ਰਹੀ ਲੋਹੜਾ ਆਇਆਈ॥ ਵਾਰਸਸ਼ਾਹ ਮੀਆਂ ਸੁਤੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਲੰਡੇ ਰਿੱਛ ਨੇ ਆਇ ਜਗਾਇਆਈ ॥

॥ ਜਵਾਬ ਮਲਕੀ ॥

ਮਲਕੀ ਆਖਿ ਗੁਸਾ ਤਪ ਲਾਲ ਹੋਈ ਛੱਬਦੋਵਨੂੰ ਔਲੀਆ ਨਾਈਆ ਵੇ॥ ਅਲਫੂ ਮੋਚੀਆ ਮੌਜੂਆ ਵਾਗੀਆ ਵੇ ਛਿੰਞੂ ਮਾਛੀਆ ਭਜਨੂੰ ਭਾਈਆ ਵੇ॥ ਖੇਡਨ ਗਈ ਮੁਹਿ ਸੋਵਲੇ ਘਰੋਂ ਨਿੱਕਲ ਨਿਆਂ ਸ਼ਾਮ ਹੋਈ ਨਾਹੀਂ ਆਈਆ ਵੇ॥ ਵਾਰਸਸ਼ਾਹ ਅਜੇ ਘਰ ਨਹੀਂ ਆਈ ਮੌਹਰ ਮੰਗੂਆਂ ਦੀ ਘਰੀਂ ਆਈ ਆਵੇ ॥

॥ ਹੀਰ ਨੂੰ ਸੱਦਣ ਗਏ ॥

ਸ਼ਗਨੂ ਡੂਮ ਤੇ ਫੱਤੂ ਕਹਾਰ ਦੌੜੇ ਬੇਲਾ ਢੂੰਢਣਾ ਫਿਰੂ ਚਾਕ
ਮੀਆਂ ॥ ਜਾਇ ਹੀਰ ਅਗੇ ਧੀਆਂ ਖੱਤੀਆਂ ਨੇ ਗੱਲ ਕਹੀ
ਉਡਾਈਊ ਖ਼ਾਕ ਮੀਆਂ ॥ ਤੇਰੀ ਮਾਉਂ ਤੇਰੇਉਤੇ ਬਹੁਤ ਗੁਸੇ
ਜਾਨੋਂ ਮਾਰਸੀ ਕੂਕਦਾ ਬਾਪ ਮੀਆਂ ॥ਵਾਰਸਸ਼ਾਹ ਤੇਰੇਉਤੇ
ਆਣ ਬਣੀਆਂ ਨਾਲੇ ਆਖਦੇ ਮਾਰਨਾ ਚਾਕ ਮੀਆਂ॥ਤੇਰਾ
ਅੰਬਦੀ ਡਾਲੀਤੇਕਰੇਮੈਜਾਂਤੇ ਗੁਲੇਲਲਾਪਵੇ ਪਟਾਕਮੀਆਂ॥
ਸਜਾਲ ਗ਼ਜ਼ਬ ਗੁਜ਼ਾਰਦੇ ਟਲਨ ਨਾਹੀਂ ਗਿਣਨ ਆਪ ਨੂੰ
ਬਹੁਤ ਚਲਾਕ ਮੀਆਂ ॥ ਚੂਲ੍ਹੇ ਸਜਾਲ ਨੇ ਅੱਜ ਨਾ ਅੱਗ
ਪਾਈ ਸਾਰਾ ਕੋੜਮਾਂ ਬਹੁਤ ਗ਼ਮਨਾਕ ਮੀਆਂ ॥ਵਾਰਸਸ਼ਾਹ
ਖਤੀਆਂ ਦੇ ਮਾਰ[illegible]ਨੂੰ ਸਭੇ ਜੁੜੀ ਸਯਾਲਾਂਦੀ ਢਾਕਮੀਆਂ॥

॥ ਹੀਰ ਘਰ ਆਈ ॥

ਹੀਰ ਮਾਉਂ ਨੂੰ ਆਨ ਸਲਾਮਕੀਤਾ ਮਾਉਂ ਆਖਦੀਆਉ ਖੰ
ਨਹਿਰੀਏ ਨੀ॥ਘਾਰੇਲੀਏ ਗੋਲੀਏ ਬੇਹਯਾਏ ਖੜਦੂੰਬੀਏ
ਮਸਤ ਗੁਲਹਿਰੀਏ ਨੀ ॥ਉੱਧਲਜਾਏਂ ਤੂੰ ਚਾਕਨੂੰਖਾਣੀਏ
ਨੀ ਫੈਲ ਫਿਦ੍ਨੇ ਛਾਈਏ ਫਹਿਰੀਏਨੀ ॥ ਗੋਲ ਚਿੰਗੀਏ
ਚੀੜ੍ਹੀ ਏਮਾਲਜ਼ਾਦੀ ਗੁਸੇਮਾਰੀਏ ਜ਼ਹਿਰਦੀਏਜ਼ਹਿਰੀਏਨੀ
॥ਤੇਰੀ ਚੂਈ ਕੁੱਟਾਂ ਨਾਲ ਡੰਡਿਆ ਦੇ ਲਿੰਗ ਘਸ਼ੀਗੀਨਾਲ
ਮੁਰਦੀਏ ਨੀ॥ਤੂੰ ਆਇਕੇ ਸਾੜਕੇਲੋਕੁਦਿਤਾ ਤੇਰੀ ਠਬਾ
ਪਿਲੇ ਖਰੀਲਹਿਰੀਏ ਨੀ ॥ ਆਉ ਆਖਦੀ ਹਾ ਦਲ ਸਾਹ

ਮੂਈਏ ਮਹਿਰਰਾਂਝੇ ਦੇ ਨਾਲ ਵੀਏ ਮਹਿਰੀਏਨੀ॥ਸਾਹਨੇ ਨਾਲ ਦਿਨੇ ਰਾਤੀਂ ਮੇਲ ਤੇਰਾ ਆਉ ਟਲੀਂ ਨੀ ਮੁੰਢੀਏ ਜ਼ਹਿਰੀਏ ਨੀ॥ ਅੱਜ ਰਾਤ ਤੈਨੂੰ ਮੈਂ ਕਨਾਇ ਤੋਬਾਂ ਤੇਰੀ ਸ਼ਾਇਤ ਆਈ ਬੁਰੀ ਕਹਿਰੀਏ ਨੀ ॥ਵਾਰਸਸ਼ਾਹ ਦੇ ਆਖੇ ਤੂੰ ਨਾ ਲੱਗੇਂ ਤੈਨੂੰ ਮਾਰ ਉਡਾਵਸਾਂ ਫੇਕੀਏਨੀ ॥

॥ ਕਲਾਮ ਹੀਰ ॥

ਅੰਮਾਂ ਚਾਕ ਬੇਲੇ ਅਸੀਂ ਪੀਂਘਪੀਘਾਂ ਕੇਹੇ ਗ਼ੈਬਦੇ ਕੂਤੀਏ ਬੋਲਨੀ ਹੈਂ ॥ ਕਹਿੰਦਾ ਝੂਠ ਮਲੂਕ ਮੂੰਹ ਬਹੁਤ ਤੇਰਾਐਡਾ ਝੂਠ ਪਹਾੜ ਦਾਤੋਲਨੀ ਹੈਂ ॥ਸੂਲਾਂ ਨਾਲ ਗੁਲਾਬਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਵਿੱਚ ਹਿੰਗ ਪਿਆਜ ਕਿਉਂ ਘੋਲਨੀਹੈਂ॥ਗਧੀ ਕਿਸੇ ਦੀ ਨਹੀਂ ਚੁਰਾ ਆਂਦੀ ਦਾਨੀ ਹੋਕੇ ਗੈਬ ਕਜੋਂਤੋਲਨੀਹੈਂ॥ ਅਣਸੁਣਿਆਂ ਨੂੰ ਚਾ ਸੁਣਾਵਨੀ ਹੈਂ ਮੋਏ ਸੱਪ ਵਾਂਗੂ ਵਿਸ ਘੋਲਨੀ ਹੈਂ ॥ ਵਾਰਸਸ਼ਾਹ ਗੁਨਾਹ ਕੀ ਅਸਾਂ ਕੀਤਾਐਡੇ ਗ਼ੈਬ ਦੇ ਬੋਲ ਕਿਉਂ ਬੋਲਨੀ ਹੈਂ ॥

॥ ਕਲਾਮ ਮਲਕੀ ॥

ਸਭੇ ਲੇਖਸਾਡੇ ਤੈਨੂੰ ਲਜ ਨਾਹੀਂ ਵਡੀਸੋਹਨੀਦੇਹੀਨੂੰਲੀਕ ਲੱਗੀ ॥ ਨਿਤਕਰੇਂ ਤੋਬਾ ਨਿਤਕਰੇਂ ਯਾਰੀਨਿਤਕਰੇਂਪਾਖੰਡ ਤੇ ਨਿਤਠੱਗੀ ॥ ਅਸੀਮਨੇਕਰਰਹੇਤੇਮੁੜੇਂ ਨਾਹੀਂਤੈਨੂੰਕਿਸੇ ਫ਼ਕੀਰ ਦੀ ਕੇਹੀ ਵੱਗੀ ॥ ਵਾਰਸਸ਼ਾਹ ਨੇ ਦੁਧ ਤੇ ਦਹੀਂ ਖਾਧਾ ਮਾਰੀ ਵਿਦਕ ਦੀ ਤੂੰ ਹੋਇ ਰਹੀ ਬੱਗੀ ॥

॥ ਕਲਾਮ ਹੀਰ ॥

ਅੰਮਾਂਬੱਸਕਰਗਾਲੀਆਂਦੇਹਨਾਹੀਂ ਗਾਲ੍ਹੀਂ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਡ੍ਹਾ ਪਾਪ ਆਵੇ ॥ ਨੀਉਂ ਰੱਬ ਦੀ ਪਟਣੀ ਬੜੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਧੀ ਮਾਰਨੀ ਵਡਾ ਸੰਤਾਪ ਆਵੇ॥ਲੈਜਾਏ ਮੈਨੂੰ ਛੱਡਾਪਿਦਰਸ਼ੀਨੂੰ ਕੋਈ ਗੈਬ ਦੇ ਸੂਲ ਦਾ ਤਾਪ ਆਵੇ॥ਵਾਰਸਸ਼ਾਹ ਨਾਂ ਮੁੜਾਂ ਰੰਝੇਟੜੇ ਤੋਂ ਭਾਵੇਂ ਬਾਪ ਦੇ ਬਾਪ ਦਾ ਬਾਪ ਆਵੇ ॥

॥ ਕਲਾਮ ਕੈਦੋ ॥

ਕੈਦੋਆਖਿਆਸੁਲੀਨੂੰਸਹੁਰਿਆ ਓਇ ਮੈਥੋਂ ਕੌਨ ਚੰਗਾਮੱਤ ਦੇਸੀਆ ਓਇ ॥ ਹੁਣੇ ਮੇਹਣੇ ਹੀਰ ਸਯਾਲ ਦੇਨੀਅੱਜਕੱਲ ਵਿਗਾੜ ਕਰੇਸੀਆ ਓਇ॥ ਏਹ ਨਿਤ ਦਾ ਪਜਾਰ ਨਾਜਾਣੇ ਖਾਲੀ ਪਿੰਜ ਗੱਡਦਾਪਾਸ ਨਾਦੇਸੀਆਓਇ ॥ ਪਾਸੋਂ ਮਹਿਰ ਸਯਾਲ ਨੇ ਗੱਲ ਟਾਲੀ ਪਰਾਂ ਛੱਡ ਝੇੜੇ ਬਹੁਤੇਖੀਆਓਇ॥ ਰਗ ਇਕ ਵਧੀਕ ਹੈ ਲੰਙਿਆਂ ਦੀ ਛ੍ਹਿਤਪਨਾ ਫਰਫੇਜ ਮਲਕੇਸੀਆ ਓਇ॥ਕੋਈ ਰੋਜਨੂੰਮਲਕਮਸ਼ਹੂਰਹੋਸਨਚੋਰੀ ਯਾਰੀ ਤੇ ਐਬ ਕੁਆਰੀਆਂ ਨੂੰ॥ਜਿਨ੍ਹਾਂਬਾਨ੍ਹਹੈ ਨੱਚਣੇਟੱਪਣੇ ਦੀ ਕਹੇ ਕੌਣਰੰਨਾਂ ਹੈਂਸਿਆਰੀਆਂ ਨੂੰ ॥ ਇਸ ਧਾਇਭੂਲਾਵਡਾ ਲੱਗਿਆ ਜੇ ਕੰਮ ਪਹੁੰਚਸੀ ਬਹੁਤਖੁਆਰੀਆਂਨੂੰ॥ਜਦੋਂਚਾਕ ਉਧਾਲ ਲੈ ਜਾਇ ਨੱਢੀ ਤਦੋਂ ਝੂਰਸੈਂ ਬਾਜ਼ੀਆਂ ਹਾਰੀਆਂ ਨੂੰ॥ ਵਾਰਸਸ਼ਾਹ ਮੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਾਈਆਂ ਨੀ ਸੋਈ ਜਾਣ-ਦੇ ਡਾਢੀਆਂ ਯਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ॥

॥ ਸਹੇਲੀਆਂ ਨੇ ਖ਼ਬਰ ਦਿੱਤੀ ॥

ਕਿੱਸਾ ਹੀਰ ਨੂੰ ਤੁਰਤ ਸਹੇਲੀਆਂ ਨੇ ਜਾਇ ਕੰਨਦੇ ਵਿਚ ਸੁਣਾਇਆਈ ॥ ਤੈਨੂੰ ਚਾਕਦਾ ਮੇਹਣਾਦੇਇਕੇਦੇ ਉਸ ਪਨੂੰ ਵਿਚ ਸ਼ੋਰ ਮਚਾਇਆਈ ॥ ਧਰਚੋਲ ਹਰਾਮ ਸ਼ੈਤਾ[illegible] ਡੇਰਾ ਵਿੱਚ ਮੈਦਾਨ ਦੇ ਲਾਇਆਈ ॥ ਏਹਗੱਲਕੇ ਜਾ[illegible] ਅੱਜਖਾਲੀਹੀਰਕਾਸਨੂੰ ਨਾਮਧਰਾਇਆਈ ॥ ਕਰ ਛੱਡਣੀ ਏਸ ਦੇ ਨਾਲ ਐਸੀ ਸੁਣੇ ਦੇਸ ਜੋ ਕੀਤੜਾ ਪਾਇਆਈ ॥ ਵਾਰਸਸ਼ਾਹ ਅਪਰਾਧ ਹੈ ਆਇ ਚੜ੍ਹਿਆ ਲੰਡੇ ਰਿੱਛ ਨੇ ਆਮਲਾ ਢਾਇਆਈ ॥

॥ ਹੀਰ ਆਖਦੀ ਹੈ ਸਹੇਲੀਆਂ ਨੂੰ ॥

ਚਲੋ ਮਿਲੋ ਖਾਂ ਤੁਸਾਂ ਸਹੇਲੀਓ ਨੀ ਲੰਡੇ ਲੁਚੇ ਦੀ ਪੈਜ ਸਵਾਰੀਏਨੀ ॥ ਮਾਰ ਕੁਟ ਕੇ ਕੁਢਣਾ ਮਾਛੀਆਂ ਦੇ ਏਹਨੂੰ ਜਾਨਵੀਂ ਮਾਰ ਉਤਾਰੀਏਨੀ ॥ ਏਹਨੂੰਮਾਰਕੇ ਚੱਲੀਏ ਪਰ੍ਹੇ ਅੰਦਰ ਚਲੋ ਚਲੋਹੀ ਹਾਲ ਪੁਕਾਰੀਏ ਨੀ ॥ ਵਾਰਸ ਸ਼ਾਹ ਸਹੇਲੀਆਂਆਖਦੀਆਂਨੀ ਏਹੁਚਾਲਭੀ ਸਿੱਖਭੂਜ਼ਾਰੀਏਨੀ॥

॥ ਕਲਾਮ ਹੀਰ ॥

ਹੀਰਆਖਿਆ ਵਾੜਕੇ ਵਲੇ ਅੰਦਰ ਗਲ ਪਾਇ ਰੱਸਾ ਮੂੰਹ ਘੁੱਟ ਘਤੋ ॥ ਟੰਗੋਂ ਪਕੜਕੇ ਲੱਕਵਿੱਚਪਾਇਜੱਫੀਕਿਸੇਖੂਹ ਖਲਾੜ ਵਿਚ ਸੁੱਟ ਘਤੋ॥ਮਾਰੋ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਇਕੇ ਅੱਗ ਝੁਗੀ ਮਾਲ ਖਾਲ ਏਹ ਨੂੰ ਸਭ ਲੁੱਟ ਘਤੋ ॥ ਲੈਕੇ ਕੁਤਕੇ ਕੱਢਲੋ

ਮਾਛੀਆਂ ਦੇ ਧਾੜ ਧਾੜਵੀ ਮਾਰਕੇ ਕੁਟ ਘੱਤੇ॥ ਵਾਰਸਸ਼ਾਹ ਮੀਆਂ ਦਾੜ੍ਹੀ ਭੈਬੜੀਦਾ ਕੋਈ ਵਾਲ ਦਿੱਸੇ ਸੋਈ ਪੁਟ ਸੱਟੇ॥

॥ ਕਲਾਮ ਸ਼ਾਇਰ ॥

[illegible] ਨਾਲ ਰਲਕੇ ਸੱਈਆਂ ਮਤਾ ਕੀਤਾ ਖਿੜ ਹੁੱਡਕੇ ਚਲੀਆਂ ਮੱਲੀਆਂ ਨੇ ॥ ਕੈਦੋ ਜਾ ਇਵ ਵੜਿਆ ਜਦੋਂ ਫਲੇ ਅੰਦਰ ਖਬਰਾਂ ਹੀਰ ਨੂੰ ਤੁਰਤ ਹੀ ਘੱਲੀਆਂ ਨੇ ॥ ਹੱਥੀਂ ਪਕੜ ਛਮਕਾਂ ਵਾਂਗ ਸ਼ਾਹਪਰੀਆਂ ਗੁਸਾ ਖਾਕੇ ਸਾਰੀਆਂ ਚੱਲੀਆਂ ਨੇ ॥ ਕੈਦੋ ਘੇਰਿਆ ਜਿਵੇਂ ਘੁਮਿਆਰ ਗੱਦੋਂ ਲਾਹ ਸੇਲ੍ਹੀਆਂ ਪਕੜ ਪਥੱਲੀਆਂ ਨੇ॥ ਧਾੜ ਘੁੜਨ ਸੁਨਿਆਰ ਤੇ ਪੈਨ ਧਮਕਾਂ ਧਾਈਂ ਛੜਨ ਮੱਲ੍ਹੇ ਲੈਕੇ ਚੱਲੀਆਂ ਨੇ ॥ ਵਾਰਸਸ਼ਾਹ ਦਾੜ੍ਹੀ ਪੱਟ ਪਾੜ ਲਾਂਗੜ ਫੇਰ ਹੋਰ ਕਰਕੇ ਚਾ ਕਟਿਆ ਨੇ॥ ਤਲੋਂ ਲਾਹ ਸੇਲ੍ਹੀ ਸਿਰੋਂ ਪਾੜ ਟੋਪੀ ਮਾਰ ਜੁੱਤੀਆਂ ਸਿਧ ਨੂੰ ਪੁੱਟਿਆ ਨੇ ॥ ਭੈਨ ਤੇ ਭੜਕੇ ਕੁਟਕੇ ਛੜਨ ਲੱਤੀਂ ਰੋੜੂ ਵਿਚ ਖਲੇਰਦੇ ਸੁੱਟਿਆ ਨੇ ॥ ਫਿਰ ਫੜ ਸਿਰ ਤੋੜਕੇ ਘੱਤ ਮੂੰਧਾ ਲਾਂਗੜ ਖਾੜ ਪਾੜ ਧੜ ਕੁੱਟਿਆ ਨੇ॥ ਵਾਰਿਸਸ਼ਾਹ ਜ਼ੁਠਾ ਨ ਬਦਬਖ਼ਤ ਕੈਦੋ ਪਰੀਆਂ ਪਕੜਕੇ ਮਾਰਕੇ ਲੁੱਟਿਆ ਨੇ ॥

॥ ਹੀਰ ਕੈਦੋ ਨੂੰ ਮਾਰਦੀ ਹੈ ॥

ਕਾਈ ਮਾਰ ਲੱਤਾਂ ਕਾਈ ਮਾਰ ਛਮਕਾਂ ਕਾਈ ਨਾਲ ਤੁਮਾਚਿਆਂ ਮਾਰਦੀਏ ॥ ਕਾਈ ਇਟ ਵੱਟਾ ਜੁਤੀ ਢੀਮ ਪੱਥਰ ਕਾਈ ਫ਼ੌਜਦਾ ਖੂਬ ਗੁਜ਼ਾਰਦੀਏ ॥ ਕਾਈ ਪੁਟਦਾੜ੍ਹੀ ਚੂਈ ਵਿਚ ਫੇਂਚੀ ਕੋਈ ਪਕੜ ਧੌਣੋਂ ਹੂਝੀਂ ਮਾਰਦੀਏ ॥ ਕੋਈ ਦੇ ਭਾਨੇ

ਝਾੜੀ ਮਾਰ ਮੋਹਰਾਂ ਕਰ ਉਹਲੇ ਦਸਤ ਮੁਕਾਹਦੀਏ ॥ ਚੋਰ ਮਾਰੀਦਾ ਵੇਖੀਏ ਚਲੋਯਾਰੋ ਵਾਰੇਸ਼ਾਹ ਏਹਤਲਬਸਰਕਾਰ ਦੀਏ ॥ ਪਾੜ ਚੂਨੀਆਂ ਸੁੱਥਨਾਂ ਕੁੜਤੀਆਂ ਨੂੰ ਚੋਕ ਦੱਦਰੇ ਚੀਕਦਾ ਚੋਰਵਾਂਗੂੰ ॥ ਵਿਚਫਿਰੇ ਪਰਵਾਰਜਸੋ ਚੰਦਰਚੜ੍ਹਿਆ ਫਿਰਦੇ ਪਾਇਲਾਂ ਪਾਂਦੀਆਂਮੋਰਵਾਂਗੂੰ ॥ ਸ਼ਾਹੂਕਾਰਦਾ ਮਾਲ ਜਸੋਂ ਵਿੱਚ ਕੋਟਾਂ ਫਿਰਦੇ ਚੌਕੀਆਂ ਫਿਰਨ ਲਾਹੌਰਵਾਂਗੂ ॥ ਵਾਰਸਸ਼ਾਹ ਅੰਗਾਰੀਆਂ ਭੁਖਦੀਆਂ ਹੈਂ ਇਸਦੀ ਪ੍ਰੀਤ ਹੈ ਚੰਦ ਚਕੋਰ ਵਾਂਗੂ ॥

॥ ਕਲਾਮ ਸ਼ਾਇਰ ॥

ਉਸਨੂੰ ਛਾਹਿਕੇ ਕੁੱਟ ਚਕਚੂਰਕੀਤਾ ਸਜਾਲੀਂਲਾਇਕੇ ਪਾਜ ਨਾ ਪਾਈਆਂਨੀ ॥ ਹੱਥੀਂ ਬਾਲ ਮੁਆਤੜੇ ਘਾਹ ਕਾਨੇ ਫੜੀ ਡਾਂਬੜੇਬਾਲਲੈਆਈਆਂਨੀ ॥ ਝੁਗੀਬਾਲਕੇਸਾੜਕੇ ਡੰਨਵਾਂਗੇ ਲੁੱਕੜ ਕੁੰਡੀਆਂ ਚਾ ਭਜਾਈਆਂਨੀ ॥ ਝੋਲੀ ਪਾੜਕੇ ਸਾੜਕੇ ਫਤੇ ਪਾਈ ਲੱਗੀਆਂਹੀਰਨੂੰ ਮਿਲਨਵਧਾਈਆਂਨੀ॥ ਜਿਵੇਂ ਸਾੜ ਕਸੂਰ ਤੇ ਧੂੜੀਆਂਨੂੰ ਅੱਗਾਂਖਾਲਸੇਫੂਕਵਖਾਈਆਂਨੀ ॥ ਚੈਲਾਂ ਸ਼ਾਹ ਦੀਆਂ ਵਾਰਸਾ ਮਾਰ ਮਝਰਾ ਫੇਰ ਦੌੜ ਲਾਹੌਰ ਨੂੰ ਆਈਆਂ ਨੀ ॥

॥ ਕੈਦੋਂ ਪੁਕਾਰਦਾ ਪੁਕਾਰਦਾ ਚੂਚਕ ਵਲ ਗਿਆ ॥

ਕੈਦੋ ਲੱਲਰੀ ਪੱਥਰੀ ਖੂਨਵਹਿੰਦਾਚੂਕੇਸ਼ਾਹਜ਼ੀਤੇ ਫਰਯਾਦ ਮੀਆਂ ॥ ਮੈਨੂੰ ਚੀਰਨੇ ਮਾਰਕੇ ਚੂਰ ਕੀਤਾ ਪੌਂਦੋਂ ਪਿੰਡਾਂਚਲਿ

ਵੇਹੁ ਖਾਂਦਾ ਦਮੀਆਂ ॥ ਕਫਨੀ ਪਾੜ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੇ ਜਾਇ ਕੂਕਾਂ ਮੈਂ ਤਾਂ ਪਾੜ ਸੁਟਾਂ ਮੁਨਿਆਦ ਮੀਆਂ ॥ ਚਲੋ ਝਗੜੀਏ ਬੈਠ ਕੇ ਖਾਸ ਕਾਜ਼ੀ ਏਹ ਗੱਲ ਨਾ ਜਾਇ ਬਰਬਾਦ ਮੀਆਂ ॥ ਮੈਨੂੰ ਬੋਲ ਨੇ ਮਾਰਿਆ ਸੱਭ ਪਿੱਛੇ ਸ਼ੀਰੀ ਮਾਰਿਆ ਜਿਵੇਂ ਫ਼ਰਿਹਾਦ ਮੀਆਂ ॥ ਵਾਰਸ ਅਹਮਕਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾ ਫਾਂਟ ਖਾਧੇ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਇਸ਼ਕ ਦਾ ਸੁਵਾਦ ਮੀਆਂ ॥

॥ ਕਲਾਮ ਚੂਚਕ ॥

ਚੂਚਕ ਆਖਿਆ ਲੈ ਫਿਆਂ ਜਾਹ ਸਾਥੋਂ ਤੈਨੂੰ ਵੱਲ ਹੈ ਝਗੜਿਆਂ ਝੇੜਿਆਂ ਦਾ ॥ ਸਰਦਾਰ ਹੈਂ ਚੋਰ ਉਚੱਕਿਆਂ ਦਾ ਸੋਹਣਾ ਬੈਠਾ ਹੈਂ ਮਾਨੂਆਂ ਭੇੜਿਆਂ ਦਾ ॥ ਤੇਰਾ ਵੈਰ ਹੈ ਨਾਲ ਇਬਾਦੀਆਂ ਦੇ ਅਤੇ ਵੱਲ ਹੈ ਦਬਦਬੇ ਝੇੜਿਆਂ ਦਾ ॥ ਆਪ ਛੇੜ ਕੇ ਪਿੱਛੋਂ ਦੀ ਫਿਰੇਂ ਰੋਂਦਾ ਏਹੁ ਚੱਜ ਹੈ ਮਾਨੂਆਂ ਭੇੜਿਆਂ ਦਾ ॥ ਵਾਰਸਸ਼ਾਹ ਹੈ ਚੁਗਲ ਦੀ ਸ਼ਕਲ ਕੈਦੋ ਏਹ ਮੂਲ ਹੈ ਸਭ ਬਖੇੜਿਆਂ ਦਾ ॥

॥ ਕਲਾਮ ਕੈਦੋ ॥

ਮੈਨੂੰ ਮਾਰ ਕੇ ਉਧਲਾਂ ਮੁੰਜ ਕੀਤਾ ਬੁਰੀ ਲਾਮੂ ਆ ਤੜੇ ਸਾੜੀਆ ਨੇ ॥ ਦੋਰਾ ਭੰਨ ਕੇ ਕੁੱਤਕੇ ਸਾੜ ਮੇਰੇ ਧੂਨੀ ਝੱਲੀਆਂ ਫੋਲ ਕੇ ਸਾੜੀਆ ਨੇ ॥ ਕੁੱਕੜ ਕੁੱਤਿਆਂ ਭੰਗ ਅਫ਼ੀਮ ਲੁੱਟੀ ਮੇਰੀ ਛਾਵਨੀ ਚਾ ਉਜਾੜੀਆ ਨੇ ॥ ਧੜਵੈਲ ਨਾ ਮਾਰ ਕੇ ਮੁਲਕ ਲੁੱਟਣ ਮੇਰਾ ਝੁਗੜਾ ਲੁਟਿਆ ਡਾਰੀਆਂ ਨੇ ॥ ਵਾਰਸਸ਼ਾਹ ਮੈਂ ਲੀਕੇ ਨੂੰ ਲੁਟਿਆ ਜੇ ਨਹੀਂ ਭਰਮ ਕੀਤਾ ਕਰਮਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਨੇ ॥

॥ ਕਲਾਮ ਜੂਭਕ ॥

ਝੂਠੀਆਂ ਸੱਚੀਆਂ ਚੁਗਲੀਆਂ ਮੇਲਕੇਤੇ ਘਰੋਘਰੀਤੂੰ ਲੂਤੀਆਂ ਲਾਵਨਾਹੈਂ ॥ ਪੇਉ ਪੁਤ੍ਰਾਂਨੂੰ ਯਾਰਾਂ ਮਿਤ੍ਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਵਾਂ ਧੀਆਂਨੂੰ ਪਾੜ ਵਿਖਾਵਨਾਹੈਂ॥ ਤੈਨੂੰ ਸ਼ਾਨ ਹੈਸ਼ੁਗਾ ਕਮਾਵਣੇ ਦੀਏਵੇਂ ਟੱਕਰਾਂ ਪਿਆ ਲੜਾਵਨਾਹੈਂ ॥ਪਰੇ ਜਾਹ ਜੱਟਾ ਪਿੱਛਾ ਛੱਡ ਸਾਡਾ ਏਵੇਂ ਕਾਸਨੂੰ ਜੀਅ ਅਕਾਵਨਾ ਹੈਂ ॥

॥ ਕਲਾਮ ਰੈਂਦੇ ॥

ਨੂੰਹੀਰੱਬਦੀ ਜੇ ਨਜਾਊਂ ਕਰੋਪੈਂ ਹੋਭਰੇਦੇਸ ਵਿਚ ਫਾਟਿਆਂ ਕੁਟਿਆਹਾਂ ॥ ਮੁਰਸ਼ਦ ਬਖਸ਼ਿਆਸੀ ਨੂੰਠਾਭਨਿਆਂਨੇ ਧੁਰੋਂ ਜਨ੍ਹਾਂ ਤੇਂ ਲਾਇਕੇ ਪਟਿਆਹਾਂ ॥ਮੈਂ ਮਾਰਿਆਵੇਖਕੇ ਮੁਲਖ ਤੇਰੇ ਮੂਏ ਕੁਤੇ ਵਾਂਗੂ ਧੂਹ ਸੁੱਟਿਆ ਹਾਂ ॥ ਹੱਡ ਗੋਡੜੇ ਭੰਨਕੇ ਚੂਰਕੀਤੇ ਅਜ਼ੀਦਾਰ ਗੰਧੇ ਵਾਂਗ ਕੁੱਟਿਆ ਹਾਂ ॥ ਵਾਰਸਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਡਾਢੜੀ ਮਾਰ ਹੋਈ ਰੋਇ ਰੋਇਕੇ ਬਹੁਤ ਨਿਖੁੱਟਿਆਹਾਂ॥

॥ ਪੈਂਚਾਂ ਨੇ ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਸੱਦਿਆ ॥

ਕੁੜੀਆਂ ਸੱਦਕੇ ਪੈਂਚਾਂਨੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਲਿੰਡਾ ਕਾਸਤੋਂ ਢਾਹਿਕੇ ਮਾਰਿਆਜੇ॥ਐਸਾ ਬਾਜ਼ ਗੁਨਾਹ ਤਕਸੀਰ ਕੋਈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਗੁਨਾਹ ਨਿਤਾਰਿਆਜੇ॥ਹਾਲ ਹਾਲ ਕਰਦਾ ਪਹ੍ਹੇ ਵਿਚ ਬੈਠਾ ਐਡਾ ਕਹਿਰ ਤੇ ਖੂਨ ਗੁਜ਼ਾਰਿਆ ਜੇ ॥ ਕਹੋ ਕੌਨ ਤਕਸੀਰ ਫਕੀਰ ਅੰਦਰ ਫੜ ਚੋਰ ਵਾਂਗੂ ਕੁਟਡਾਰਿਆਜੇ॥ਵਾਰਸਸ਼ਾਹ ਪੁਛੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੜਕੀਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗਲਾਇਕੇ ਝੁੱਗੀ ਨੂੰ ਸਾੜਿਆਜੇ॥

॥ ਕਲਾਮ ਕੁੜੀਆਂ ॥

ਮੂੰਹ ਉਂਗਲਾਂ ਘੱਤਕੇ ਕਹਿਨ ਸੱਭੇ ਕਾਰੇ ਕਰਨਤੋਂ ਇਹ ਨਾ ਸੰਗਦਾਈ॥ ਸਾਡੇ ਮੱਮਿਆਂ ਤੇ ਨਾਲੇ ਤੇਰਗੱਲਾਂ ਪਿਛੇ ਹੋਇਕੇ ਲੱਕਨਾ ਸੁੰਘਦਾਈ ॥ ਸਾਨੂੰ ਕੱਢੀਆਂ ਕਹੇਤੇ ਆਪ ਪਿੱਛੋਂ ਲੋਂਦਾ ਚੋਲਿਕੇ ਰਪਦਾ ਹਿੰਗਦਾਈ ॥ ਨਾਲੇ ਬੰਨ੍ਹਕੇ ਜੋਗ ਨੂੰ ਜੋਇ ਦੇਂਦਾ ਗੱਲਤਾਂ ਬੰਨ ਪਿੱਛੋਂ ਪਿਆ ਹਿੰਗਦਾਈ॥ ਤੇੜੋਂ ਲਾਹਿਕ ਚਾਦਰੀ ਤੇ ਫਿਰੇ ਭੌਂਦਾ ਭੌਂ ਮੂਤਦਾ ਤੇ ਫਿਰੇ ਰਿੰਗਦਾਈ ॥ ਵਾਰੇਸ਼ਾਹ ਉਜਾੜਦੇ ਵਿੱਚ ਜਾਕੇ ਫੁਲ ਸਾਡਿਆਂ ਕੰਨਾਂ ਦੇ ਸੁੰਘਦਾਈ ॥

॥ ਕਲਾਮ ਪੈਂਚਾਂ ॥

ਆਖੇ ਓਹ ਮੈਨੂੰ ਮਾਰਸਾੜਦਿੰਦਾ ਹੱਡ ਗੋਡਲੇ ਭੰਨਕੇ ਚੂਰ ਕੀਤੇ॥ ਫ਼ਕੀਰਸਾੜ ਭਾਂਡੇ ਭੰਨ ਖੇਹਦਾੜੀ ਪਗੜੀ ਲਾਹਿਕੇ ਪਟੇਪੁੱਟ ਚੂਰਕੀਤੇ॥ ਰੰਗੋਂ ਪਕੜ ਘਸੀਟਿਆ ਵਿਚ ਖਾਈ ਕੁਸਾਂਗ ਕਰਕੇ ਮਲਕ ਹਜ਼ੂਰ ਕੀਤੇ ॥ ਆਓ ਏਸ ਅਪਰਾਧ ਕੀ ਆਇਆ ਸੇ ਹਥ ਪੈਰ ਫ਼ਕੀਰ ਦੇ ਦੂਰ ਕੀਤੇ ॥ ਵਾਰਸਸ਼ਾਹ ਗੁਨਾਹ ਤੋਂ ਪਕੜ ਕਾਫ਼ਰ ਹੱਥ ਪੈਰ ਸਭ ਭੰਨਕੇ ਚੂਰ ਕੀਤੇ ॥

॥ ਕਲਾਮ ਕੁੜੀਆਂ ॥

ਫੜ ਘੱਤਿਆ ਦੈਨ ਬਲਾਇ ਕੁੱਤਾ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਤੁਸੀ ਨਾਮਵਰ ਹੋ॥ ਭੰਗ ਖਾਣੀਆਂ ਅਸਾਂ ਨਹੀਂ ਹੱਥ ਲਾਇਆ ਇਤਨੀ ਗੱਲ ਨਾ ਤੁਸੀ ਨਿਤਾਰਦੇ ਹੋ ॥ ਫਰਵੇਜੀਆਂ ਮਕਰੀਆਂ ਠਕਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮੂੰਹ ਲਾਇਕੇ ਕਾ ਵਿਗਾੜਦੇ ਹੋ ॥ ਮੁਠੀ ਮੁਠੀ ਇਹ ਐਡ

ਅਪਰਾਧ ਪੈਂਦੇ ਬੀਆਂ ਸੱਦਕੇ ਪਰੇ ਵਿਚ ਮਾਰਦੇ ਹੋ॥ ਏਹ ਲੁਚ ਮੁਸ਼ਟੰਡੜਾ ਅਸੀਂ ਕੁੜੀਆਂ ਅਤੇ ਸਚ ਤੇ ਝੂਠ ਨਿਤਾਰਦੇ ਹੋ॥ ਪੁਰਸ਼ ਹੋਇਕੇ ਨੱਢੀਆਂ ਨਾਲ ਘੁਲਦਾ ਤੁਸੀਂ ਗੱਲ ਕੀ ਰਾਇ ਨਿਘਾਰ ਹੋ॥ ਤੁਸ਼ੀ ਹੋਰਨਾਂ ਦੀ ਬਹੀ ਸ਼ਰਮ ਰਖੋ ਕੁੜੀਆਂ ਆਖਣੀਆਂ ਆਪ ਪਤਾਰਦੇ ਹੋ॥ ਵਾਰਸਸ਼ਾਹ ਮੀਆਂ ਮਰਦ ਸਦਾ ਝੂਠੇ ਰੰਨਾਂ ਸੱਚੀਆਂ ਸੱਚ ਕੀਹ ਸਾਰਦੇ ਹੋ॥

॥ ਕਲਾਮ ਕੈਦੋ ॥

ਕੈਦੋ ਬਾਹੁੜੀ ਤੇ ਫਰਯਾਦ ਕੂਕੇ ਧੀਆਂ ਵਾਲਿਓ ਕਰੋ ਨਿਆਉਂ ਮੀਆਂ॥ ਮੇਰਾ ਹੱਟ ਪਸਾਰੀ ਦਾ ਲੁੱਟਿਆ ਏ ਕੋਲ ਵੇਖਦੇ ਪਿੰਡ ਗਿਰਾਉਂ ਮੀਆਂ॥ ਮੇਰੀ ਹਿੰਗ ਅਫੀਮ ਤੇ ਪੋਸਤ ਲੁੱਟੇ ਹੋਰ ਨਿਆਮਤਾਂ ਦਾ ਕੇਹਾ ਨਾਉਂ ਮੀਆਂ॥ ਮੇਰੀ ਭੁਸਾਂਦੇ ਨਾਲ ਨਾ ਸਝ ਕੋਈ ਮੰਗ ਟੁਕੜੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਖਾਉਂ ਮੀਆਂ॥ ਤੋਤੇ ਬਾਗ਼ ਉਜਾੜਦੇ ਮੇਵਿਆਂ ਦੇ ਤੁਸੀ ਪਕੜ ਲਿਆਉ ਦੇ ਕਾਉਂ ਮੀਆਂ ॥ ਵਾਰਸਸ਼ਾਹ ਮੀਆਂ ਵਡੇ ਮਾਲ ਲੁੱਟੇ ਕੇਹੜੇ ਕੇ ਪੜੇ ਢਾਲ ਦਾਂ ਮੈਂ ਨਾਉਂ ਮੀਆਂ॥

॥ ਕਲਾਮ ਪੈਂਚਾਂ ॥

ਪੈਂਚਾਂ ਆਖਿਆ ਸਬਰ ਤੂੰ ਕਰੀਂ ਮੀਆਂ ਤੈਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਤੇ ਦੁਖ ਆਦਿਆ ਨੇ॥ ਹਾਇ ਹਾਇ ਫ਼ਕੀਰ ਤੇ ਕਹਿਰ ਹੋਯਾ ਕੋਈ ਵਡਾ ਹੀ ਜ਼ੁਲਮ ਗੁਜ਼ਾਰਿਆ ਨੇ॥ ਅਪਣੇ ਦੇ ਦਲਾਸੜਾ ਪੂੰਝ ਅੱਖੀਂ ਕੈਦੋ ਲੰਙੇ ਨੂੰ ਠੱਗਕੇ ਠਾਰਿਆ ਨੇ॥ ਕੈਦੋ ਆਖਿਆ

ਧੀਆਂ ਦੀ ਵੱਲ ਹੋਕੇ ਵੇਖੋ ਦੀਨਈਮਾਨ ਨਿਘਾਰਿਆ ਨੇ॥ ਵਾਰਸ ਔਧਰਾਜਾ ਤੇ ਬੇਦਾਵਨਗਰੀ ਝੂਠਾ ਦੇਇਵਿਲਾਸੜਾ ਮਾਰਿਆ ਨੇ ॥

॥ ਕਲਾਮ ਕੈਦੋ ॥

ਚਕ ਆਖਿਆ ਅੱਖੀਂ ਵਿਖਾ ਮੈਨੂੰ ਮੁੰਡੀ ਲਾਹ ਸੁਟਾਂ ਏਨਾਂ ਮੁੰਡਿਆਂਦੀ। ਇਕੇਦਿਆਂ ਤ੍ਰਾਹਮੈਂ ਤੁਰਤ ਮਾਹੀਸਾਡੇਦੇਸਨਾਂ ਝਾਉਂ ਹਗੁੰਡਿਆਂਦੀ ॥ ਮਜਾਨੇਂਖਿਚਸਰੋਹੀਤੇਅਲਖਲਾਹਵਾਂ ਅਸੀ ਨਹੀਂ ਪਨਾਹਿ ਮੁਸ਼ਟੰਡਿਆਂਦੀ ॥ਕੈਦੋ ਆਖਿਆਵੇਖਾਂ ਫੜਾਉਨਾ ਹਾਂ ਭਲਾ ਮਾਇ ਖੜੀ ਏਨਾਂ ਮੁੰਡਿਆਂਦੀ॥ਅੱਖੀਂ ਵੇਖਕੇ ਫੇਰਜੇ ਕਰੇਂਟਾਲਾ ਤਦੋਂ ਜਾਨਦਾਮੈਂ ਪਰੇਬੁੰਡਿਆਂਦੀ॥ ਮੈਥੋਂ ਨੱਸਕੇ ਜਾਨਗੇਫੇਰਕਿਥੇਘਰੋਂ ਜਾਇਫੜਾਂਮਾਇਮੁੰਡਿਆਂ ਦੀ ॥ਏਸ ਹੀਰਦੇ ਪੁਰਸ਼ਦੀ ਭੁੰਗਾਝਾੜਾਂ ਸੇਲੀ ਵੱਟਮਾਂ ਚਾਕ ਦੇ ਜੁੰਡਿਆਂਦੀ ॥ ਵਾਰਸਸ਼ਾਹ ਮੀਆਂ ਏਥੇ ਖੇਡ ਪੌਂਦੀ ਵੇਖੋ ਬੁਢਿਆਂ ਦੀ ਅਤੇ ਮੁੰਡਿਆਂ ਦੀ ॥

॥ ਕਲਾਮ ਕੈਦੋ ॥

ਕੈਦੋ ਆਖਿਆ ਜੀਉਤਦਬੀਰਕਰਕੇਏਹੁਜੂਹ ਵਿੱਚਜਾਇਕੇ ਖੇਡਦੇਨੀ॥ਮੇਰੇਆਖਿਆਂ ਧੀਆਂਨੂੰਨਾਹਿ ਮਾਰਨ ਪਿੰਡ ਕੌਨ ਸਾਡੇ ਖੂਨ ਭੇਡਦੇਨੀ ॥ ਵੇਲਾਤੱਕਕੇਜੰਗਲੇ ਵਿਚ ਆਇਆ ਵੇਖ ਏਹੁ ਕਾਰੇ ਇਸ ਛੇੜਦੇ ਨੀ॥ ਵਾਰਸਸ਼ਾਹ ਪਰਾਈਆਂ ਝੁਗੀਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਾਇ ਕੈਦੋ ਹੋਰੀ ਸੇਕਦੇ ਨੀ ॥